

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา  
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131



รายงานการวิจัย

เรื่อง

การวิจัยพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน  
ระดับคณะของมหาวิทยาลัย  
:คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติประเทศ  
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

The Research and Development of Curriculum for Training  
the Educational Quality Assessor:

Faculty of Education Burapha University,

Thailand and Lao National University, Lao People's Democratic Republic

ผศ.นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร

อาจารย์ ดร.จันทร์พร พรหมมาศ

A00115415

๗๕๐182833

นางสาวทัญญู วุฒิวรรณ

เริ่มบริการ

3 ต.ค. 2559

อาจารย์ คำเพย ภัทวงศ์

30 ต.ค. 2559

365860

ทุนสนับสนุนวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีงบประมาณ ๒๕๕๘

ชื่อเรื่อง การวิจัยพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะของมหาวิทยาลัย  
: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติประเทศสาธารณรัฐ  
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร, ดร.จันทร์พร พรหมมาศ  
นางสาววาทัญญู วุฒิวรรณ, อาจารย์ คำเผย ภักวงค์

ปีที่ทำวิจัย พ.ศ. 2558

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา  
สภาพการพัฒนานุเคราะห์ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและ  
มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมิน  
คุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐ  
ประชาธิปไตยประชาชนลาว และเพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในคณะ  
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว  
สรุปผลวิจัยพบว่า หลักสูตร “ผู้ประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรและระดับคณะ” คณะศึกษาศาสตร์ มี  
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ  
การศึกษา การวัด การประเมินคุณภาพ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความตระหนัก และเห็น  
ความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา และเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะในการประเมินคุณภาพ  
การศึกษา เป็นผู้ประเมินภายในของคณะศึกษาศาสตร์ ได้ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม หลักสูตร ๓๖  
ชั่วโมง (ทฤษฎี ๒ วัน ปฏิบัติ ๑ วัน) ค่า Mdn และ IQR ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ  
จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 9 รายการ  
นอกจากนั้นมีความเหมาะสมระดับมาก ความเหมาะสมของโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน  
ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาด้านผู้รับการประเมิน ความคิดเห็น ต่อความพร้อม  
ด้านการเป็นผู้รับการประเมิน/ภาค/หลักสูตร โดยรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) ค่า Mdn  
และ IQR ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทาง สปป.ลาว พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม  
ระดับมากที่สุด 11 รายการ นอกจากนั้นมีความเหมาะสมระดับมาก เปรียบเทียบ ค่า Mdn และ IQR ความ  
เหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทาง สปป.ลาว (มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว) กับ ไทย  
(มหาวิทยาลัยบูรพา) พบว่าความคิดเห็นในประเด็นความเหมาะสมจำนวนทั้งหมด 18 กิจกรรมและกลไก ใน  
องค์ประกอบต่างๆของหลักสูตร ทั้งสองมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด  
โดยความคิดเห็นเหมือนกันจำนวน 10 กิจกรรม ต่างกัน 8 กิจกรรม  
คำสำคัญ หลักสูตรอบรมผู้ประเมิน, คณะศึกษาศาสตร์

## กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์และผู้บริหารของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือ ประชุมกลุ่ม ประสานงานและตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการบริหารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และผู้เกี่ยวข้องที่กรุณาอนุมัติทุนวิจัยในการทำ วิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่กรุณาเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และ

ในที่สุดความสำเร็จของงานวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้องทุกท่านทุกฝ่ายเป็น อย่างสูงที่ใช้เป็นแหล่งฝึกประเมิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร  
หัวหน้าโครงการวิจัย

## สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ .....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	1
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	4
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ.....	15
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
บทที่ 5 สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
บรรณานุกรม.....	109
ภาคผนวก.....	111
เครื่องมือวิจัย.....	112

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญ ของปัญหา

ตามที่ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดย กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงการศึกษาและกีฬาได้ขอความร่วมมือให้มหาวิทยาลัยบูรพาได้ทำวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ประเทศ สปป.ลาวนั้น มหาวิทยาลัยบูรพาได้ดำเนินการ พัฒนาระบบ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกรมการศึกษานอกโรงเรียนไปเรียบร้อยแล้ว ประกอบกับจากผลการประชุมร่วมกันในการแสวงหาความร่วมมือวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศอาเซียน โดยคณะศึกษาศาสตร์ได้จัดให้คณาจารย์ของคณะฯเดินทางไปประชุมร่วมกันกับบุคลากรทางการศึกษาของประเทศ สปป.ลาว เมื่อ 3-5 มิถุนายน 2557 อีกทั้งคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ร่วมกับรองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการได้ไปร่วมหารือกับกระทรวงการศึกษาและกีฬาครั้งที่ 2 เมื่อ 31 สิงหาคม 2557 ทำให้ทราบความต้องการของประเทศ สปป.ลาวว่ามีการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นรูปธรรมมากนัก เนื่องจากประเทศ สปป.ลาวยังขาดผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาที่เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้

จากที่กล่าวมาโดยสรุปประเทศ สปป.ลาวยังขาดหลักสูตรที่จะนำไปใช้อบรม และฝึกพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา ผู้ผลิตครูและเป็นเครือข่ายวิจัยการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประกอบกับ ตัวบ่งชี้ที่ 18 ของการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) กล่าวถึง ผลการชี้้นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในด้านต่างๆ ภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน จากที่กล่าวมามหาวิทยาลัยบูรพาจึงควรได้แสดงบทบาท รับผิดชอบเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการวิจัยพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษา ในภูมิภาคอาเซียน โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของประเทศในประชาคมอาเซียน

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนานุเคราะห์ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 2 เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 3 เพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

#### ขอบเขตของการวิจัย

### ขอบเขตประชากร

ประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วยกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) ผู้บริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว
- 2) คณาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว

### ขอบเขตเนื้อหา

การพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ครอบคลุม มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในของการอุดมศึกษา ของประเทศในกลุ่มอาเซียน ครอบคลุม การพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

### ขอบเขตระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 1 ปี

### ขอบเขตด้านเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดเป้าหมายในเรื่องผลงานที่ได้รับเมื่อวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว ดังนี้

- 1) รายงานการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมิน จำนวน 1 ฉบับ
- 2) ได้หลักสูตรพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาจำนวน 1 หลักสูตร
- 3) ผู้ประเมินคุณภาพภายในของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและผู้ประเมินภายในของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ประมาณ 20 คน

### นิยามศัพท์เฉพาะ

1 การพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการทั้งหมดที่จะทำ ให้คณาจารย์ได้มีความรู้และประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษา กลุ่มเป้าหมาย ทุกด้าน ตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา

2 หลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง มวลประสบการณ์ที่ประกอบด้วย แนวคิด หลักการ เนื้อหา ขั้นตอนและวิธีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ที่จะทำ ให้คณาจารย์ได้มีความรู้และประสบการณ์ในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามกรอบการประกันคุณภาพ การศึกษา

3 การวิจัยแบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการวิจัยที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างทีมผู้วิจัยกับผู้มีส่วนได้เสีย(Stakeholders) ประกอบด้วย ครูอาจารย์ ของสถาบันกลุ่มเป้าหมาย

4 การวิจัยและพัฒนา หมายถึง การศึกษาค้นคว้าในลักษณะการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีความน่าเชื่อถือ ในการวิจัยและพัฒนา ครั้งนี้มุ่งเน้นสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1 ทำให้สถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยและ สปป.ลาวได้หลักสูตรนำไปใช้ฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา นำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาคุณภาพประชาชนไทยและ สปป.ลาวให้มีคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น ครอบคลุมประชาชนมากขึ้น ยกระดับการศึกษาของประเทศในภูมิภาคอาเซียน

2 ประเทศไทยโดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาได้มีโอกาสร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับนานาชาติ กับประเทศในภูมิภาคอาเซียน เป็นการให้บริการวิชาการในระดับนานาชาติ

## บทที่ 2

### การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ โดย  
ใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วมมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษา
- 2 แนวคิดและทฤษฎีของวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(Collaborative Action Research)
- 3 แนวคิด/ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร

#### ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การจัดการศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์ คนที่ได้รับการศึกษาอย่าง  
เหมาะสมก็คือ ผู้ที่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างเหมาะสม คนที่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้อง และ  
สามารถเข้าใจตนเอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ปัจจุบันเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง  
เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศและ  
เทคโนโลยี การจัดการศึกษาจึงต้องเปลี่ยนไปตามกระแสของการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อผลิตคนที่มี  
คุณภาพและสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา  
แห่งชาติฉบับที่ 8 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541) โดยมีจุดเน้นที่การพัฒนา  
ทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก ผู้ที่อยู่ในวงการการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้  
เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะมนุษย์ก็คือผลผลิตอันเกิดจากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ผลผลิตที่ได้คือผู้เรียน จะมีคุณสมบัติตามหลักสูตรและสังคมคาดหวังหรือไม่ประการใด  
สังคมจะเชื่อมั่นได้อย่างไรว่าโรงเรียนจะผลิตผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถ มีลักษณะที่พึงประสงค์  
ตามที่หลักสูตรกำหนดและตามความคาดหวังของสังคม หรือจะเชื่อถือได้เพียงใดว่าปัจจัยและ  
กระบวนการในการจัดการศึกษามีมาตรฐานใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่ได้กล่าวกันว่าคุณภาพของ  
นักเรียนนอกจากมีปัญหาในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้วยังมีปัญหาในเรื่องอื่น ๆ อีก  
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2539) เช่น

- 1) ผู้จบการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน ยังไม่มีคุณภาพที่สังคมพอใจและไม่สนองต่อความ  
ต้องการของสังคม
- 2) ยังไม่มีมาตรฐานกลางที่โรงเรียนพึงมี พึงประสงค์ และพึงผลิต
- 3) ขาดความเข้มงวดในมาตรฐานความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม
- 4) ขาดมาตรการที่จะกำกับ ติดตามให้โรงเรียนดำเนินการอย่างจริงจัง

ดังนั้น โรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีมาตรการ ที่จะจัดกระทำให้สังคมเกิดความ  
มั่นใจว่าสถานศึกษาได้รับการรับรองมาตรฐาน สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษา

มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานกลาง โดยท้องถิ่นและองค์กรท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจ ฟังพอใจ ประทับใจ ต่อสังคม ผู้ปกครองและผู้ให้ผลผลิตของโรงเรียนว่า โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้

## 1.1 ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพ

### 1.1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

วันชัย ศิริชนะ (2537) นิยามว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใดๆที่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วจะทำให้เกิดการรักษาไว้ซึ่งคุณภาพการศึกษา ให้ได้มาตรฐาน และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลประโยชน์ของผู้เรียน ผู้ปกครอง นายจ้าง ตลอดจนสังคม โดยส่วนรวม ทั้งนี้จะเป็นกลไกใดๆ ที่เริ่มขึ้นภายในสถานศึกษา หรือภายนอกก็ได้

อุทุมพร จามรมาน (2543) นิยามว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพภายใน การตรวจสอบคุณภาพภายนอกแล้วตัดสินใจตามเกณฑ์ จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ หรือ กลไกในการดำเนินการเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยมีระบบการควบคุมคุณภาพที่เหมาะสม และมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่สังคม ผู้ปกครอง ผู้จัดการศึกษาและผู้จบการศึกษาว่า การจัดการศึกษานั้นจะมีกระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอนที่ผู้ร่วมงานทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนดำเนินงาน มีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพ ระบบงาน มีการควบคุมคุณภาพการทำงาน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่สังคมต้องการ

### 1.1.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ดังที่กล่าวแล้วว่า การประกันคุณภาพ คือ กระบวนการ หรือกลไกในการดำเนินการ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า กระบวนการจัดการศึกษานั้นจะสามารถสร้างผลผลิต (นักเรียน) ได้อย่างมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่คาดหวัง ดังนั้น การประกันคุณภาพจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย

### 1.2 วัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

- 1) เพื่อให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานกลาง
- 2) เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของแต่ละโรงเรียนหรือสถานศึกษาไปสู่มาตรฐาน
- 3) เพื่อกระจายอำนาจมีความรับผิดชอบ โรงเรียนในพื้นที่ และให้ต้นสังกัดหรือท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรเอกชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

### สาเหตุที่ต้องมีการประกันคุณภาพ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่อีกมาก ในระดับอุดมศึกษานั้นจากการจัดลำดับมหาวิทยาลัยของสถาบันต่างๆ ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยของประเทศไทยจะอยู่ในลำดับท้ายๆ อยู่เรื่อยๆ ส่วนการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่ายังมีปัญหาอีกมากที่จะต้องแก้ไข เช่น ปัญหาเรื่องคุณภาพของครูผู้สอน คุณภาพของนักเรียนดังที่ ดร.รุ่ง แก้วแดงได้เสนอไว้ ดังนี้(รุ่ง แก้วแดง,2544)

“ การศึกษาไทยนั้นไม่ว่าจะประเมินโดยหน่วยราชการของไทยเราเอง หรือโดยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนไทยนั้น นอกจากจะไม่เป็นที่น่าพอใจแล้ว ยังอ่อนด้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้านมากมาย โดยเฉพาะด้าน ภาษา อังกฤษ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในโลกยุคข้อมูลข่าวสารและยุคเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้ และ การศึกษาไทยไม่ได้สอนให้คนรู้จักคิดวิเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ และปฏิบัติจริง อีกทั้งห่อนยานเรื่อง การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม การศึกษาไทยจึงอยู่ในภาวะวิกฤติคุณภาพอย่างหนัก”

จากสาเหตุดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องมิกลไกในการดำเนินการเพื่อให้โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและกลไกนั้นก็คือ การประกันคุณภาพการศึกษา

### 1.3 หลักการของการประกันคุณภาพการศึกษา

จากการศึกษาถึงการประกันคุณภาพการศึกษาจากหลายแหล่งพบว่าหลักการสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

- 1) ความพึงพอใจ / ความมั่นใจของผู้รับบริการการศึกษา ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ดันสังกัด ชุมชนและท้องถิ่น
- 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ
- 3) การดำเนินงานที่เป็นระบบมีมาตรฐาน และประสิทธิภาพนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ชัดเจน โดยมีการจัดทำเอกสารที่เป็นแนวทางดำเนินงานและการติดตามกำกับการดำเนินงานที่ชัดเจน เช่น แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คู่มือนโยบาย คู่มือดำเนินงานและคู่มือปฏิบัติงาน เป็นต้น
- 4) การติดตามตรวจสอบและประเมินที่เป็นระบบสม่ำเสมอต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
- 5) การรายงาน การดำเนินงาน และผลการดำเนินงานตามแผน และเป้าหมายที่กำหนดให้อย่างชัดเจน ตรวจสอบได้

#### 1.4 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพศึกษามีความคิดรวบยอดสู่การปฏิบัติที่ต้องรู้ ดังนี้

1) การประกันคุณภาพ (Quality Assurance) หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้ว จะทำให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนสังคมโดยรวม ทั้งนี้ รวมถึงกระบวนการหรือกลไกใด ๆ ที่ริเริ่มจากภายในโรงเรียนเอง หรือจากหน่วยงานภายนอกก็ได้ จากความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพดังกล่าว โรงเรียนต้องจัดระบบภายในโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ โดยอาจมีหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ) ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาไปสู่มาตรฐานด้านคุณภาพเพื่อการประเมินในการประกาศมาตรฐานคุณภาพต่อสาธารณชน

2) คุณภาพ (Quality) หมายถึง ผลของการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด และเป็นผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่สำคัญ คือ นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามที่หลักสูตรที่ต้นสังกัดและสังคมต้องการ คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะเกิดมาจากคุณภาพการศึกษากลางของประเทศ โดยมีจังหวัด หรือต้นสังกัด นำคุณภาพมาคัดแปลงสู่การปฏิบัติเพื่อส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ตามคุณภาพการศึกษากลางที่กำหนดไว้

3) เกณฑ์ (Criteria) หมายถึง ข้อปฏิบัติหรือหลักการที่ใช้เป็นหลักในการเปรียบเทียบ กำหนดในการดำเนินการอันเป็นเครื่องบ่งชี้โดยตรง หรือโดยอ้อมต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งอาจกำหนดขึ้นโดยหน่วยงานภายนอกหรือโดยสถานศึกษาเอง การดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษา โรงเรียนหรือสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องตามเกณฑ์ที่บ่งบอกถึงคุณภาพการศึกษา ที่เป็นมาตรฐานรวมของประเทศ

4) มาตรฐาน (Standards) ขอบเขตขั้นต่ำของการปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้น โรงเรียนต้องดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในเพื่อสอดคล้องกับขอบเขตขั้นต่ำที่กำหนดตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษากลางของประเทศ อันเป็นการบ่งบอกว่าโรงเรียนสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐาน

5) ความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ (Accountability) หมายถึง ความพร้อมที่จะให้หน่วยงานภายนอกเข้าไปทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานได้ โดยถือเป็นการแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้น ๆ ที่จะแสดงให้หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เห็นว่า ได้มีการดำเนินงานมาอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ เมื่อสถานศึกษาหรือโรงเรียนดำเนินการจัดการศึกษาจนได้มาตรฐานเมื่อมีความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ หน่วยงานประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระจะเข้าไปตรวจสอบโรงเรียนว่าสามารถจัดการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดคุณภาพตามเกณฑ์

กลางได้หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะในกรณีที่จะจัดการศึกษาไม่ถึงมาตรฐาน ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจะนำข้อเสนอแนะมาร่วมกับโรงเรียนในการพัฒนาไปสู่มาตรฐานในระยะเวลาที่กำหนดต่อไป

6) การควบคุมคุณภาพ (Quality control) เป็นกลไกภายในสถานศึกษาเองที่จะดูแลและพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามที่กำหนดอยู่ตลอดเวลาซึ่งความมีคุณภาพนี้จะต้องเกิดจากการยอมรับจากคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา การที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาได้รับการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว จำเป็นที่จะต้องรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา โดยใช้กระบวนการภายในสถานศึกษา เพื่อดำเนินการควบคุมคุณภาพ

7) การตรวจสอบคุณภาพทางวิชาการ (Quality audit or academic audit) เป็นการตรวจสอบจากหน่วยงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อดูว่าโรงเรียนมีกลไกการควบคุมคุณภาพทางวิชาการของโรงเรียนอย่างเหมาะสมเพียงพอ ที่จะรักษาคุณภาพมาตรฐานได้หรือไม่ การดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อคงไว้ซึ่งมาตรฐานการศึกษาที่ได้รับการประกันในส่วนของระบบการบริหารงานภายในโรงเรียนหรือสถานศึกษา ต้องได้รับการตรวจสอบจากหน่วยงานประกันคุณภาพเพื่อความมั่นใจว่ากระบวนการบริหารของโรงเรียนหรือสถานศึกษาสามารถคงไว้ซึ่งมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของตนเอง

### 1.5 องค์ประกอบของการประกันคุณภาพ

การดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1.5.1 การควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality Control) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่นำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

- 1) การกำหนดมาตรฐาน ด้านผลผลิต บัณฑิตและกระบวนการ
- 2) การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน หมายถึง การพัฒนาปัจจัยทางการศึกษาต่าง ๆ ได้แก่การพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารทางการศึกษาและการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1.5.2 การตรวจสอบและการแทรกแซงคุณภาพการศึกษา (Quality Audit and Intervention) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย

- 1) การประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาและการจัดทำรายงานของสถานศึกษาต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นการติดตามและตรวจสอบของสถานศึกษา (Internal Audit)
- 2) การติดตามและตรวจสอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (External Audit)
- 3) มาตรการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Quality Intervention)

1.5.3. การประเมินคุณภาพการศึกษา (Quality Assessment) คือ กระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดประกอบด้วย

- 1) การทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (External School Review)
- 2) การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Accreditation)
- 3) การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา (Total Quality Education)

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการ จะมีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกัน กระบวนการตรวจสอบ หรือแทรกแซงคุณภาพการศึกษา สามารถดำเนินการทั้งในระหว่างกิจกรรมการควบคุมคุณภาพการศึกษา และในกิจกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา

## ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา

### 2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ

ในการพัฒนาระบบนั้นเมื่อองค์กรยังขาดระบบที่จะนำไปสู่การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งจำเป็นต้องริเริ่มสร้างและนำมาพัฒนาขึ้น หรือระบบที่มีอยู่แล้วไม่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ก็จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบเพื่อให้ระบบนั้น ๆ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีนักการศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบไว้ดังนี้

Smith (1982) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ โดยได้แบ่งขั้นตอนการพัฒนาระบบออกเป็นขั้นต่าง ๆ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) ซึ่งหมายถึงการวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบว่ามีลักษณะอย่างไร มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ควรจัดหรือเพิ่มองค์ประกอบใดให้เหมาะสมกับสภาพของระบบที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2) การออกแบบระบบ (System Design) หมายถึง การนำองค์ประกอบต่าง ๆ ที่วิเคราะห์แยกแยะไว้ นำมารวบรวมเพื่อออกแบบระบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าระบบเดิมที่เป็นอยู่

3) การวัดและตรวจสอบระบบ (System Measurement) โดยที่หลังจากทำการร่างหรือออกแบบระบบแล้วจะต้องทำการตรวจสอบว่าระบบมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่

Debenhem (1989) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาระบบ ดังนี้ คือ

1) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในระบบว่ามีอะไรบ้าง มีองค์ประกอบใดควรปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของระบบ

2) การออกแบบระบบ (System Design) หมายถึง การนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ มาเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ก่อให้เกิดความสอดคล้องและสามารถมุ่งไปสู่จุดหมายตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ระบบ

3) การนำระบบไปใช้ (System Implementation) หมายถึง การนำระบบที่ออกแบบไปใช้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

สมัคร สุพรรณรัตน์ (2527) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบโดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) หมายถึง การหาแนวทางหรือวิธีการที่จะทำให้จุดมุ่งหมายต่าง ๆ ในระบบเกิดความสำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยจำเป็นจะต้องทราบวัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์ปลายทาง ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ คือ การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์ปลายทาง และกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่งสามารถทำให้บรรลุผลได้

2) การออกแบบระบบ (System Design) หมายถึง การนำเอารายละเอียดต่าง ๆ ขององค์ประกอบในระบบมาจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเห็นรูปร่างของระบบชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งมีวิธีการและขั้นตอนดังนี้ คือ ศึกษา วิเคราะห์องค์ประกอบของระบบที่เป็นอยู่และระบบที่ต้องการจะเพิ่มเติมขึ้น ร่างโครงสร้างของระบบขึ้นมาเลือกรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับระบบที่จะนำไปใช้ในองค์การเลือกวิธีการต่าง ๆ ในการนำระบบไปใช้

3) การบริหารระบบ (System Managing) โดยการนำระบบไปใช้และหาวิธีการที่จะควบคุมระบบที่เหมาะสม โดยจะต้องมีผู้ตรวจสอบและวัดผลระบบที่นำไปใช้ว่า เหมาะสมเกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด

วิทยา คูวิรัตน์ (2538) ได้ดำเนินการพัฒนาระบบโดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอนประกอบด้วย

1) การวิเคราะห์ระบบ ได้แก่ การศึกษาระบบในภาพที่เป็นอยู่ว่ามีสิ่งนำเข้าเป็นปริมาณเท่าไร ระบบนั้นมีกระบวนการอย่างไร และสิ่งนำออกของระบบมีปริมาณและคุณภาพอย่างไร ระบบนั้นได้ใช้สิ่งนำเข้าอย่างมีประสิทธิภาพดีหรือไม่ ได้เลือกใช้วิธีการและยุทธวิธีที่เหมาะสมหรือไม่

2) การสังเคราะห์ระบบ ผลของการวิเคราะห์ในข้อ 1 นำมาสังเคราะห์จะทำให้เกิดความคิดว่าควรปรับปรุงการบริหารระบบอย่างไร อาจดัดแปลงระบบเดิมด้วยวิธีการต่าง ๆ วิธีการ

หรือยุทธศาสตร์ที่จะนำมาใช้นั้นมีอยู่ที่ประเภท ควรจะเลือกใช้วิธีการอย่างไรจึงจะทำให้ระบบนั้นๆ ดำเนินการได้ดีที่สุด

3) การออกแบบระบบ การออกแบบระบบมักเป็นการทำงานของนักวิชาการหลายสาขา นักวิชาการเหล่านั้น ก็พิจารณาระบบจากความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตนการเข้าหาปัญหาแบบสหวิชาการ (Interdisciplinary Approach)

4) การตรวจสอบระบบ เป็นการติดตามกำกับการทำงานตามระบบ

5) การประเมินระบบ ในการทดลองใช้ระบบจะต้องมีการประเมินระบบว่ามีความเหมาะสมเพียงใด ควรปรับปรุงส่วนใดเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ในการใช้ระบบยิ่งขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์และคณะ (2536) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบหรือการพัฒนาาระบบ โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) เป็นวิธีการระบุส่วนประกอบองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลายในระบบหน้าที่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภายในระบบกับองค์ประกอบภายนอก การจัดเรียงลำดับองค์ประกอบ ทรัพยากรที่ต้องใช้กลุ่มเป้าหมายของผู้ใช้ระบบภารกิจที่จะต้องดำเนินการ และผลผลิตหรือบริการที่จะเสนอแก่กลุ่มเป้าหมาย

ในการวิเคราะห์ระบบ จะต้องมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1.1) การวิเคราะห์ปพลิเคชัน

1.2) วิเคราะห์จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1.3) วิเคราะห์หน้าที่

1.4) วิเคราะห์เครื่องมือหรือช่องทาง

1.5) วิเคราะห์วิธีการ

1.6) วิเคราะห์การตรวจสอบ ควบคุม ติดตามและประเมินผล

2) การสังเคราะห์ระบบ (System Synthesis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างระบบใหม่หรือพัฒนาระบบให้ดีขึ้น โดยการกำหนดองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ ทิศทางและลำดับขั้นตอนของระบบที่พัฒนาขึ้นมาใหม่

3) การสร้างแบบจำลองระบบ (System Modeling) เป็นการสื่อสารระบบที่สร้างขึ้นใหม่หรือพัฒนาขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจและนำไปใช้โดยการเขียนแบบจำลองในลักษณะดังนี้

3.1) แบบรูปภาพหรือหุ่นจำลองของจริง (Iconic Model) เช่น ภาพวาด หุ่นจำลอง เครื่องบิน

3.2) แบบจำลองเปรียบเทียบ (Analogue Model) เช่น นาฬิกา เป็นแบบจำลองของเวลา

3.3) แบบจำลองสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เช่น สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

3.4) แบบจำลองแนวคิด (Conceptual Model) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่แทนด้วยแผนภูมิหรือแผนภาพในลักษณะต่าง ๆ

การสร้างแบบจำลองระบบจะช่วยอธิบายถึงขั้นตอนสำคัญของระบบ ช่วยในการสื่อสารให้ทราบถึงขั้นตอน การควบคุม และทำนายได้ว่าจะเกิดผลอะไรขึ้น เมื่อดำเนินไปตามระบบ

4) การทดสอบระบบ (System Evaluation) เมื่อมีการพัฒนาระบบตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ จนแสดงออกมาในรูปของแบบจำลองได้แล้ว ซึ่งถือว่า ได้ระบบใหม่ขึ้น หรือเป็นการพัฒนาระบบ ซึ่งถือว่าเป็นต้นแบบ ยังประกันไม่ได้ว่า ระบบที่พัฒนาขึ้นจะสามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ นักจัดระบบจึงจำเป็นต้องนำ “ต้นแบบระบบ” (System Prototype) ไปทดสอบในสถานการณ์จำลอง (System Simulation) กล่าวคือ นำระบบไปใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงความจริงซึ่งสามารถนำไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงได้ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมาก แต่ในทางปฏิบัติการทดสอบระบบในสถานการณ์จริงมีปัญหาด้านค่าใช้จ่าย เวลาและความเสี่ยง โดยเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับคนและทรัพย์สินดังนั้นจึงนำไปทดสอบในสถานการณ์จำลองแทน

**การกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินโครงการ**

**การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน**

**แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ**

**ความหมาย ของวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ**

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการเป็นข้อความเชิงบอกเล่าที่ระบุถึงมิติหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ต้องการ ศึกษา วิเคราะห์ ตรวจสอบ และตัดสินคุณค่า การประเมินโครงการใดโครงการหนึ่งหลังจากวิเคราะห์โครงการที่จะประเมินแล้วขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้การประเมินมีทิศทางและมีความชัดเจน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน(Evaluation Objective) ให้มีความครอบคลุม กระชับ ชัดเจน

**ลักษณะ ของวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ**

วัตถุประสงค์ในการประเมิน(Evaluation Objective) เป็นการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายหลักของการประเมิน(Evaluation Goal)ก่อนว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงโครงการหรือเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินหรือยุติโครงการ จุดมุ่งหมายในการประเมินจะบอกถึงเจตจำนงของผู้ประเมินในการนำผลจากการประเมินไปใช้ว่าต้องการใช้ผลการประเมินเพื่อการติดตาม กำกับงาน ปรับปรุงการดำเนินงาน ขยายผลการดำเนินงาน ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงานต่อไป หรือมีจุดมุ่งหมายใช้ในการตัดสินใจยุติโครงการ ลักษณะจุดมุ่งหมายยังเกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการประเมิน หากเป็นการติดตาม กำกับงาน หรือปรับปรุงการดำเนินงานจะสามารถจัดอยู่ในรูปแบบการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ(Formative Evaluation) แต่ถ้าเป็นการขยายผลการดำเนินงาน หรือใช้เป็นข้อมูลในการใน

การตัดสินใจหรือการดำเนินโครงการต่อไป จะจัดเป็นการประเมินสรุปผลการดำเนินงาน (Summative Evaluation)

ผู้ประเมินสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินได้โดยจากการพิจารณาวัตถุประสงค์ของโครงการ(Project Objective) หรือความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมิน หรือแบบจำลองการประเมิน(Model) หรือใช้ทุกแบบผสมผสานกัน โดยประเด็นที่กำหนดขึ้นจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมิน และสอดคล้องกับรายละเอียดในการดำเนินโครงการ

อย่างไรก็ตามการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้เป็นวัตถุประสงค์ที่ดีควรมีลักษณะ 5 ประการเช่นเดียวกับการกำหนดวัตถุประสงค์โครงการตามหลัก SMART ที่ สมคิด พรหมจรรย์ (2552:26) ได้กำหนดไว้ ประกอบด้วย

S = Specific (มีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง)

M = Measurable (สามารถวัดและประเมินผลได้)

A = Attainable (ระบุสิ่งที่ต้องการชัดเจน)

R = Reasonable (สมเหตุสมผลมีความเป็นไปได้)

T = Time (มีขอบเขตเวลาแน่นอน)

#### ความสำคัญของวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ(Evaluation Objective) ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ สอดคล้องกับเป้าหมายโครงการ จะทำให้ผู้บริหารโครงการและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการได้สารสนเทศที่ถูกต้องครอบคลุม ทำให้ได้แนวทางในการปรับปรุง พัฒนาโครงการ และนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์ มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้ทราบถึงความสำเร็จของโครงการว่าโครงการนั้นบรรลุหรือไม่เพียงใด ผลการประเมินที่มีวัตถุประสงค์ในการประเมินชัดเจนจะทำให้ได้ผลประเมินชัดเจนทำให้ผู้ใช้ผลการประเมินได้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจน เป็นประโยชน์ เป็นไปได้ มีความถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น การกำหนด วัตถุประสงค์ของการประเมินจึงมีความสำคัญต่อโครงการและมีความสำคัญต่อการประเมินโครงการ ในสองส่วน ประกอบด้วยความสำคัญในการออกแบบประเมินโครงการ และความสำคัญต่อผู้ใช้สารสนเทศจากผลประเมินโครงการ กล่าวคือ

- 1) ความสำคัญในการออกแบบประเมินโครงการ
  - 1.1) ทำให้มีการวางแผนประเมินโครงการมีประสิทธิภาพ
  - 1.2) ช่วยให้เลือกตัวบ่งชี้ที่เหมาะสม ชัดเจน เป็นรูปธรรม
  - 1.3) ช่วยให้ออกแบบเครื่องมือวัดตัวบ่งชี้ที่เหมาะสม
- 2) ความสำคัญต่อผู้ใช้สารสนเทศจากผลประเมินโครงการ
  - 2.1) มีสารสนเทศเพียงพอในการปรับปรุงโครงการ

2.2) มีสารสนเทศเพียงพอในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ  
แนวปฏิบัติในการเขียนวัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการ

การเขียนวัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการโดยทั่วไปพบได้ 3 แนวทาง ได้แก่

- 1) การยึดโมเดลการประเมิน ที่พบได้โดยทั่วไปเป็นการประเมินตาม CIPP Model หรือหากเป็นการประเมินการฝึกอบรมที่พบมากเป็นการประเมินตาม โมเดลของ เคิร์กแพตริก(Kirkpatrick)
- 2) การยึดความต้องการใช้สารสนเทศของผู้ใช้ผลประเมิน ได้แก่ การกำหนด วัตถุประสงค์การประเมินเพื่อปรับปรุงโครงการในระหว่างที่ดำเนินการ โครงการ หรือเพื่อพัฒนาโครงการ กับการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อการตัดสินใจในการดำเนินโครงการ หลังเสร็จสิ้นโครงการ
- 3) การประเมิน โดยยึดวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นการประเมินที่เน้นความ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับเป้าหมายโครงการ ครอบคลุมคุณลักษณะของโครงการ

การเขียนวัตถุประสงค์ได้ชัดเจนจะกำหนดตัวบ่งชี้ได้ชัดเจนผลการประเมินก็จะชัดเจน การเขียนวัตถุประสงค์การประเมิน(Evaluation Objective) เป็นการกำหนดว่าจะประเมินครอบคลุม อะไรบ้าง โดยทั่วไปจะต้องมีการวิเคราะห์โครงการนั้นๆก่อนว่ามีวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างไร มีรายละเอียดอื่นๆ เช่น ที่มาของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ เป้าหมาย กิจกรรมของ โครงการ เป็นต้น จากนั้นจึงกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน โดยทั่วไปนิยมกำหนดตาม แบบจำลองหรือโมเดลการประเมิน(Evaluation Model) ของนักวิชาการ นักคิดด้านการประเมิน การ เขียนวัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการจะใช้กรอบการประเมินตามโมเดลใดโมเดลหนึ่งตามนักคิด นักประเมินที่มีอยู่ก่อนแล้วก็ได้ อาจกำหนดโดยบูรณาการโมเดลมากกว่าหนึ่งโมเดลก็ได้ หรืออาจ กำหนดขึ้นใหม่ตามความเหมาะสมของบริบทของโครงการนั้นๆ ก็ได้ ที่พบได้ทั่วไป เช่น CIPP Model เป็นทฤษฎีของนักประเมิน Stufflebeam(1973) เป็นกรอบการประเมินที่มีความนิยมกันมาก คือการประเมินครอบคลุม บริบท(Context) ปัจจัยนำเข้า(Input) กระบวนการ(Process) และผลงาน (Product) ยังมีนักประเมินอีกหลายท่านที่เป็นเจ้าของทฤษฎีการประเมิน ได้แก่ Tyler(1942)ประเมิน เน้นวัตถุประสงค์ Scriven(1967) เน้นประเมินความก้าวหน้าและผลสรุป (Formative-Summative) ส่วน Cronbach (1989)ประเมินกระบวนการ ความสามารถทั่วไป เจตคติ และการประเมินติดตามผล สำหรับในการประเมินอื่นๆ อาจพบ Model การประเมินของ Kirkpatrick(1978) ระบุการประเมิน 4 ด้าน(RLBR) คือ ประเมิน ปฏิกริยา (Reaction) การเรียนการสอน(Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดกับองค์กร (Result) โมเดลการประเมินของ Patton (1978) เน้น Utilization-Focused Evaluation แยกลูกคำ วิธีเก็บข้อมูล หวมดหมู่ของสารสนเทศ การประเมินของ Hammond

(Worthen & Sanders 1973) ประกอบด้วยกรอบการประเมิน Behavioral , Instruction , Institutional โมเดลการประเมินของ Stake (1976) ประกอบด้วยการประเมิน Antecedents, Transaction , Outcomes โมเดล ของ Welch (1974) ครอบคลุม Gathering, Processing, Reporting สำหรับโมเดลของ Alkin (1969) ประเมิน System Assessment , Program planning , Implementation Evaluation, Progress Evaluation, Outcome Evaluation. และนักประเมิน Einer (1975) กำหนดกรอบการประเมิน ครอบคลุม Descriptive aspect, Interpretive, Evaluative aspect หรือแนวคิดการประเมิน โดยใช้ ทฤษฎีนำ(Theory-driven evaluation) ของ Chen(2005) เป็นต้น(รายละเอียดของโมเดลการประเมินจะมี รายละเอียดไว้ในหน่วยการเรียนอื่นๆ)

อย่างไรก็ตาม ผู้ประเมินอาจผสมผสานมากกว่า 1 โมเดลก็ได้ หรือ อาจกำหนดขึ้นใหม่ ตามความเหมาะสมของโครงการที่จะประเมินก็ได้ การใช้ตัวโครงการที่จะประเมินเป็นหลักในการ ประเมิน(Project Base Evaluation) ไม่ได้ยึดติดโมเดลใด โมเดลหนึ่ง ทำให้รู้สึกดีกว่าที่ต้องฝืนใช้ โมเดลที่คิดแต่ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของโครงการที่จะประเมิน การเขียนวัตถุประสงค์การ ประเมินมักขึ้นต้นด้วยคำสำคัญคือ “เพื่อประเมิน....” ใช้ในการบอกว่าจะประเมินอะไรนั่นเอง การ เขียนวัตถุประสงค์ในการประเมินจะนำไปสู่การกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมิน ต่อไป

**กรณีตัวอย่างการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ**

**ตัวอย่างการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน**

**ตัวอย่างที่ 1**

วัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการฝึกอบรม (สมคิด พรหมจ้อย,2552)

- 1) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น
- 2) เพื่อประเมินกระบวนการฝึกอบรม
- 3) เพื่อประเมินผลการเรียนรู้และทักษะ
- 4) เพื่อประเมินพฤติกรรมกรรมการนำความรู้ไปใช้และผลกระทบ

**ตัวอย่างที่ 2**

วัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระยะที่ 1 (สมคิด พรหมจ้อย,2552)

- 1) เพื่อประเมินการบริหารโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2) เพื่อประเมินกระบวนการคัดเลือก
- 3) เพื่อประเมินกระบวนการเรียนการสอนตามโครงการ พสวท.
- 4) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของโครงการ พสวท.

4.1) เชิงปริมาณ

4.2) เชิงคุณภาพ

### ตัวอย่างที่ 3

วัตถุประสงค์ในการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การประเมินโครงการ  
โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร (นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร, 2552)

- 1) เพื่อประเมินบริบทของโครงการ
- 2) เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ
- 3) เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินโครงการ
- 4) เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน
  - 4.1) ผลผลิตของโครงการ
  - 4.2) ผลลัพธ์ของโครงการ
  - 4.3) ผลกระทบของโครงการ

### การกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมิน

#### แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้ของการประเมิน

#### ความหมายของตัวบ่งชี้ (Indicator)

หลังจากกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน(Evaluation Objective) ได้ชัดเจนแล้วสิ่งที่ผู้ประเมินต้องใช้ทักษะของนักประเมินที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งคือการกำหนดตัวบ่งชี้ หรือตัวชี้วัด (Indicator) ในการประเมิน

ตัวบ่งชี้หรือตัวชี้วัด(Indicator)ในการประเมินโครงการ หมายถึง สิ่งที่เป็นรูปธรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อจะสะท้อนถึงคุณภาพของโครงการที่จะทำการประเมิน ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน(Evaluation Objective) ที่กำหนดไว้ โดยผู้ประเมินอาจเป็นผู้กำหนดตัวบ่งชี้ขึ้นเอง หรือมีกระบวนการกำหนดว่ามีตัวบ่งชี้ใดบ้างที่จะสะท้อนถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของโครงการ ซึ่งแต่ละวัตถุประสงค์ในการประเมินอาจประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว หรือมากกว่าหนึ่งบ่งชี้ ก็ได้ กระบวนการกำหนดตัวบ่งชี้อาจกำหนดขึ้นโดยวิธีการต่างๆ อาจใช้กระบวนการวิจัย เช่น กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research)ซึ่งใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นหลักหรือกระบวนการกำหนดโดยการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research)ที่ใช้สถิติบางชนิดเข้ามาช่วย หรืออาจเป็นตัวบ่งชี้ที่กำหนดโดยกระบวนการผสมผสาน(Mix method) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ หรืออาจใช้กระบวนการอื่นๆ ที่สร้างความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อันประกอบด้วย ผู้ประเมินเอง ผู้ใช้ผลการประเมิน และผู้รับการประเมิน อย่างไรก็ตาม ตัวบ่งชี้ที่กำหนดขึ้นควรเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญต่อการประเมินสิ่งนั้นๆ ที่เรียกว่าตัวบ่งชี้หลัก หรือ KPI (Key Performance Indicator)

### ความสำคัญของตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ดีเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความชัดเจน สามารถวัดได้ชัดเจนจะทำให้ผลการประเมินมีประโยชน์ มีความเป็นไปได้ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความตรง ครอบคลุมและสามารถสะท้อนคุณภาพโครงการได้ดีทำให้ผลการประเมินมีประสิทธิภาพ ผู้ใช้ผลประเมินมีสารสนเทศที่จะก่อประโยชน์สูงสุดต่อสิ่งที่มุ่งประเมิน นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาโครงการได้ตรงประเด็นทันเวลา หรือนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกันตัวบ่งชี้ที่ไม่มีคุณภาพคลุมเครือไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม ทำให้การวัดไม่มีความตรง(Validity) ขาดความเที่ยง (Reliability) ทำให้ผลการประเมินผิดพลาด ไม่สามารถสะท้อนคุณภาพโครงการได้ หรือสะท้อนผิด นำไปสู่การพัฒนาส่งเสริมโครงการที่ผิดจุดที่ควรได้รับการพัฒนา หรือนำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาด ทำให้เกิดความสูญเสีย หรือทำให้มีความสูญเปล่ามากกว่าที่ควรจะเป็น โดยสรุปความสำคัญของตัวบ่งชี้ในการประเมินโครงการพอสรุปได้ ดังนี้

1. มีความสำคัญต่อผู้ประเมิน
  - 1.1 เป็นสิ่งชี้ทิศทางในการประเมินโครงการ
  - 1.2 เป็นการควบคุมความตรงในการประเมินโครงการ
  - 1.3 ทำให้การประเมินมีความเหมาะสม
  - 1.4 ทำให้การประเมินมีความเป็นรูปธรรม และเป็นไปได้
2. มีความสำคัญต่อผู้ใช้ผลประเมิน
  - 2.1 ทำให้ผลประเมินเป็นประโยชน์ มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ
  - 2.2 ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพในการตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน
  - 2.3 ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพในการตัดสินใจเกี่ยวกับผลของโครงการ
3. มีความสำคัญต่อผู้รับการประเมิน
  - 3.1 ทำให้มีการดำเนินโครงการอย่างมีเป้าหมายชัดเจนลดความเสี่ยงในการสูญเปล่า และใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
  - 3.2 ทำให้ทราบขอบเขตของการดำเนินงานที่ชัดเจนจากตัวบ่งชี้ที่ต้องรับประเมิน
  - 3.3 ทำให้การดำเนินโครงการมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้องโดยส่วนรวม

### ลักษณะตัวบ่งชี้ที่ดี

การกำหนดตัวบ่งชี้ต้องพยายามให้เป็นสิ่งที่มีความชัดเจน เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถวัด (Measure) ได้ชัดเจน สำหรับโครงการที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์โครงการชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายชัดเจน การกำหนดตัวบ่งชี้ก็อาจได้จากการวิเคราะห์โครงการที่จะประเมินจะทำให้ทราบว่า ในวัตถุประสงค์ของโครงการหรือในเป้าหมายของโครงการประกอบด้วยตัวบ่งชี้ใดบ้าง ทั้งนี้

เนื่องจากโดยทั่วๆไปการเขียนไปเป้าหมายของโครงการที่มีความชัดเจนจะประกอบด้วยตัวบ่งชี้และเกณฑ์อยู่แล้ว การกำหนดตัวบ่งชี้จึงควรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการโดยทั่วไปตัวบ่งชี้ที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

- 1) ตัวบ่งชี้ที่ดีเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความชัดเจน สามารถวัดได้ชัดเจน
- 2) ตัวบ่งชี้ที่ดีเป็นตัวบ่งชี้ที่จะทำให้ผลการประเมินมีประโยชน์นำไปสู่การตัดสินใจของผู้ใช้ผลประเมินในการปรับปรุงพัฒนาโครงการ หรือเป็นทางเลือกในการตัดสินใจดำเนินโครงการต่อหรือยุติโครงการ
- 3) เป็นสิ่งที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีความเป็นรูปธรรมชัดเจน
- 4) เป็นสิ่งที่มีความถูกต้องตามทฤษฎี มีความน่าเชื่อถือ
- 5) เป็นสิ่งที่มีความเหมาะสม ยุติธรรมไม่ลำเอียงเข้ากับผู้ถูกประเมินกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- 6) มีความตรงในการทำหน้าที่สะท้อนคุณภาพของโครงการ กล่าวคือเป็นสิ่งที่มีความครอบคลุมและสามารถสะท้อนคุณภาพโครงการได้ดี นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาโครงการได้ตรงประเด็นทันเวลา หรือนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ

#### แนวปฏิบัติในการกำหนดตัวบ่งชี้ของการประเมิน

การกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมิน เป็นการระบุสิ่งที่ต้องการประเมินให้ ครอบคลุม วัตถุประสงค์ที่ประเมิน ตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนสะดวกและชัดเจนในการวัดควรเขียนเป็นรูปธรรมเป็นนาม (Noun) โดยแต่ละวัตถุประสงค์ในการประเมินอาจมีเพียงตัวบ่งชี้เดียวหรือมากกว่าหนึ่งตัวบ่งชี้ก็ได้ แต่ควรเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญ และควรเป็นที่ยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

#### ประเภทของตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้อาจแบ่งประเภทออกได้หลายประเภทตามวิธีแบ่ง ดังนี้

1. การแบ่งตามระดับการวัด(Scale of measurement)โดยทั่วไปตัวบ่งชี้แต่ละตัวจะมีระดับการวัดใดระดับการวัดหนึ่ง (Scale of Measurement) ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่มีระดับการวัด นามบัญญัติ (Nominal scale) เรียงอันดับ(Ordinal scale) อันตรภาค (Interval scale) สัดส่วน (Ratio scale)
2. การแบ่งตามลักษณะของข้อมูลซึ่ง แบ่งออกเป็นสองกลุ่มเป็นได้แก่ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ(Quantitative Indicator) และตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ(Qualitative Indicator)
3. แบ่งตามเชิงระบบ ได้แก่ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า(Input)

กระบวนการ(Process) ผลการดำเนินงาน (Product)

4. แบ่งตามห้วงเวลาที่ดำเนินโครงการ เช่น ตัวบ่งชี้ ระหว่างดำเนินโครงการและตัวบ่งชี้หลังดำเนินโครงการ
5. แบ่งตามที่มาตามกรอบการประเมิน เช่น การประเมินตามวัตถุประสงค์โครงการ หรือตามกรอบการประเมินของนักทฤษฎีด้านการประเมินเป็น โมเดลการประเมิน โมเดลใด โมเดลหนึ่งหรือผสมผสานมากกว่า 1 โมเดล
6. แบ่งตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น แบ่งตามกลุ่มผู้ถูกประเมิน ได้แก่ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผู้เรียน ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครู ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผู้บริหาร

จากที่กล่าวมาเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการแบ่งประเภทของตัวบ่งชี้ ซึ่งอาจมีวิธีการแบ่งประเภทโดยใช้เงื่อนไขอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา แต่อย่างไรก็ตาม การกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินโครงการควรเป็นตัวบ่งชี้ที่ตีมีประสิทธิภาพในการบอกถึงคุณภาพโครงการ ตัวบ่งชี้เป็นสิ่งที่จะบอกถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของสิ่งที่จะประเมิน การเขียนตัวบ่งชี้ควรเขียนให้ชัดเจนเป็นคำนาม สามารถวัดได้อยู่ในระดับการวัดใดระดับการวัดหนึ่ง ดังนั้นก่อนลงมือประเมินควรวิเคราะห์ให้ได้ว่าวัตถุประสงค์การประเมินแต่ละวัตถุประสงค์ มีตัวบ่งชี้ใดบ้างที่จะสะท้อนถึงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของโครงการ ซึ่งแต่ละวัตถุประสงค์ในการประเมินอาจประกอบด้วยตัวบ่งชี้เดียว สองตัวบ่งชี้ หรือหลายตัวบ่งชี้ ก็ได้

ในที่นี้จะกล่าวถึงตัวอย่างการประเมินโดยกำหนดตัวบ่งชี้ตามกรอบการประเมินของ Stufflebeam(1973) คือ CIPP model และ Tyler(1942) ประเมินเน้นวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันมาก เนื่องจากการนำมาใช้กันจำนวนมาก

สำหรับ CIPP Model นั้น โดยแนวคิดของ Stufflebeam(1973) คือการประเมินที่มีกรอบคลุม บริบท(Context) ปัจจัยนำเข้า(Input) กระบวนการ(Process) และผลงาน(Product) สำหรับการนำแนวคิดดังกล่าวนี้โดยธรรมชาติควรใช้กับโครงการที่ยังไม่เริ่มทำ โดยเริ่มประเมินบริบท(Context) ก่อน ในส่วนนี้ตัวบ่งชี้ที่จะใช้ประเมินบริบท ได้แก่ ความต้องการจำเป็น(Needs) ความเหมาะสมเป็นไปได้(Appropriately) และความสอดคล้อง(Congruence) ของโครงการกับสภาพแวดล้อมในขณะที่จะดำเนินโครงการ ทำให้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการได้ครอบคลุมยิ่งขึ้นเหมาะสมและเป็นไปได้ยิ่งขึ้น ต่อมา การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการประเมินความพร้อมของปัจจัยนำเข้า ซึ่งแล้วแต่ว่าโครงการนั้นเป็นโครงการประเภทใดซึ่งการประเมินในส่วนนี้ตัวบ่งชี้อาจนำมาจากกระบวนการบริหารอันประกอบด้วยความพร้อมของ คน(Man) เงิน(Money) วัสดุอุปกรณ์(Material) และการจัดการ(Management) ประเด็นต่อมาหลังจากดำเนินโครงการมาได้

ระยะหนึ่งก็จะทำการประเมินกระบวนการ(Process) ซึ่งการกำหนดตัวบ่งชี้ส่วนนี้ก็ต้องครอบคลุมตามลักษณะของโครงการว่าดำเนินการอะไรบ้าง มีกิจกรรมอะไรบ้าง หรืออาจประเมินตัวบ่งชี้ในเชิงบริหารตามกระบวนการที่ประกอบด้วยตัวบ่งชี้เกี่ยวกับ การวางแผน(Plan) การดำเนินการหรือกิจกรรม(Do) การตรวจสอบประเมินผล(Check) การนำผลประเมินมาปรับปรุงพัฒนา(Act)ก็ได้ ในส่วนของ การประเมินผลงาน(Product) ในการกำหนดตัวบ่งชี้ควรครอบคลุม ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากำหนดตัวบ่งชี้ในส่วนของผลผลิต(Output) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมากำหนดตัวบ่งชี้ในส่วนของผลลัพธ์(Outcome) และตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผลกระทบ(Impact) คือสิ่งที่ไม่คาดคิดมาก่อน ทั้งทางบวกและทางลบ

สำหรับ โมเดลการประเมินอีกอย่างหนึ่งที่พบได้บ่อยเช่นกันแต่ไม่ค่อยได้รับการกล่าวถึง เข้าของแนวคิดดังกล่าวคือนักประเมินชื่อ Tyler(1942) เป็นโมเดลประเมินเน้นวัตถุประสงค์ ที่รู้จักกันถึงการประเมินแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์นั่นเอง คือการประเมินที่กำหนดตัวบ่งชี้มาจากวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นหลัก การประเมินเน้นตอบคำถามว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด การใช้โมเดลการประเมินมากำหนดตัวบ่งชี้ถือว่าเป็นการเตรียมการประเมินให้มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์ต่อผู้ใช้ผลประโยชน์สูงสุด

การกำหนดตัวบ่งชี้อาจใช้โมเดลการประเมินโมเดลใด โมเดลหนึ่ง หรือบูรณาการจากหลายโมเดล หรือ จะกำหนดโดยผู้ประเมินหรือทีมประเมินเป็นผู้กำหนดโมเดลขึ้นเองที่สอดคล้องกับธรรมชาติของโครงการนั้นๆ หรือตามความต้องการของเจ้าของโครงการหรือเจ้าของทุนก็ได้ ในการกำหนดตัวบ่งชี้ให้ได้รับการยอมรับทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน และผู้ใช้ผลประโยชน์ สำหรับตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพอาจต้องใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นที่ยอมรับ หรือใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย สำหรับตัวบ่งชี้ในเชิงปริมาณอาจใช้เทคนิคทางสถิติเข้ามากำหนดก็ได้เช่นกัน

#### กรณีตัวอย่างการกำหนดตัวบ่งชี้ของการประเมิน

ตัวอย่างการกำหนดตัวบ่งชี้ที่มีความหลากหลาย และมีความชัดเจนที่พบได้โดยทั่วไป ได้แก่ ตัวบ่งชี้ ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา ซึ่งมีตัวบ่งชี้หลายประเภท แต่ละตัวบ่งชี้ระบุวิธีการวัด และเกณฑ์ไว้ค่อนข้างชัดเจน ทั้งที่เป็นตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ และตัวบ่งชี้ที่เป็นแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับตัวบ่งชี้ในการประเมินโครงการฝึกอบรมมักเป็นตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์โครงการ(Project Objective) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การประเมิน(Evaluation Object) เป็นหลัก หรือโมเดลที่นิยมในการประเมินโครงการฝึกอบรมเป็นตัวบ่งชี้ตามรอบการ

ประเมินของ Kirkpatrick(1978) ซึ่งระบุการประเมิน 4 ด้าน(RLBR) คือ ประเมินปฏิกิริยา (Reaction) การเรียนการสอน(Learning) พฤติกรรม (Behavior) และผลลัพธ์ที่เกิดกับองค์กร (Result)

ในที่นี้เป็นการนำเสนอตัวอย่างการกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินพอสังเขป ดังนี้

#### ตัวอย่างที่ 1

ตัวบ่งชี้ของ โครงการรณรงค์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา  
(สุพัตร์ พิบูลย์,2549)

- ความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและโทษภัยของยาเสพติด
- ความตระหนักในปัญหายาเสพติด
- ร้อยละของนักเรียนที่เสพยาเสพติด
- ร้อยละของนักเรียนที่หมกมุ่นกับสิ่งมอมเมา

#### ตัวอย่างที่ 2

ตัวบ่งชี้ของ โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน

(สุพัตร์ พิบูลย์,2549)

- คะแนนทดสอบความรู้-ความเข้าใจ
- ร้อยละของนักเรียนที่เล่นกีฬา/ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- พฤติกรรมการดูแลสุขภาพอนามัยตนเอง ของนักเรียน
- อัตราป่วย เฉลี่ยต่อวัน

#### ตัวอย่างที่ 3

ตัวบ่งชี้ของ โครงการรณรงค์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

(สุพัตร์ พิบูลย์,2549)

- คะแนนทดสอบความรู้
- ความตระหนักในปัญหายาเสพติด
- พฤติกรรมการป้องกัน/แก้ปัญหายาเสพติด
- ความตระหนัก
- พฤติกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรชุมชน
- ความตระหนักในปัญหายาเสพติด
- พฤติกรรมการดูแลตนเอง
- ภาวะสุขภาพจิต
- ร้อยละของผู้คิดเชื้อรายาใหม่ในหญิงตั้งครรภ์ และทารกแรกเกิด

## ตัวอย่างที่ 4

ตัวบ่งชี้ของโครงการโรงเรียนศูนย์ข่าวเยาวชนไทย

(สุพัตร์ พิบูลย์,2549)

- คะแนนทดสอบความรู้-ความเข้าใจ หรือ
- ผลงานที่สะท้อนถึงความรู้ความสามารถ/ทักษะ
- พฤติกรรมการปฏิบัติในฐานะโรงเรียนศูนย์ข่าวเยาวชน
- พฤติกรรมการสนับสนุนของสถานศึกษา/เครือข่ายผู้ปกครอง/องค์กรชุมชน
- ความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่บริการ
- ความรู้/ทักษะของนักเรียนที่ได้รับการขยายผล
- ความหลากหลายของลักษณะประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการข้อมูลข่าวสาร
- กรณียุทธศาสตร์สำคัญ เพื่อการขยายผลต่อไป

## ตัวอย่างที่ 5

ตัวบ่งชี้ในการประเมินโครงการฝึกอบรม

(สมคิด พรหมจ้อย,2552)

- ปัจจัยและความพร้อมก่อนเริ่มโครงการ
- บุคลากร/กำลังคน คุณวุฒิ ประสบการณ์ในการทำงาน
- งบประมาณที่ได้รับ
- วัสดุอุปกรณ์และเอกสารประกอบการฝึกอบรม
- การดำเนินงานตามแผน
- ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อวิทยากร บรรยายภาค เนื้อหา การมีส่วนร่วม ฯลฯ
- ปัญหา อุปสรรค
- ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม
- ทักษะที่ได้รับและผลการปฏิบัติงาน
- พฤติกรรมการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
- นำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับเพื่อนร่วมงาน
- ผลกระทบที่มีต่อหน่วยงาน

## ตัวอย่างที่ 6

ตัวบ่งชี้ในการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยี ระยะที่ 1

(สมคิด พรหมจ้อย,2552)

ประสิทธิภาพของกระบวนการบริหาร โครงการโดยพิจารณาจาก

- การวางแผนโครงการ

- การจัดโครงสร้างการบริหาร โครงการ
- การจัดบุคลากรประจำ โครงการ
- การอำนวยความสะดวก
- การประสานงาน
- การรายงาน
- การงบประมาณ

#### ตัวอย่างที่ 7

ตัวบ่งชี้ในการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การประเมินโครงการ โรงเรียน  
ศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร (นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร)

- ความสอดคล้องของโครงการกับสภาพปัจจุบัน
- ความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน
- ความพร้อมด้านบุคลากร
- ความเพียงพอของงบประมาณ
- ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์
- ความเหมาะสมของระบบบริหารโครงการ
- ความเหมาะสมของกิจกรรม
- ความเหมาะสมของกระบวนการประเมินผล
- ความรู้เรื่องการประเมินโครงการ
- ความตระหนักในการประเมินโครงการ
- ทักษะในการเตรียมประเมินโครงการ
- ความพึงพอใจของผู้ร่วมงานของผู้ผ่านการอบรมในการนำผลการอบรมไป

ประยุกต์ใช้ในงานประจำ

#### การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

ความหมายและความสำคัญของเกณฑ์การประเมินโครงการ

ความหมายของเกณฑ์การประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการแต่ละครั้งหลังจากกำหนดตัวบ่งชี้ได้ชัดเจน ครบถ้วนครอบคลุมแล้วจะต้องมีเกณฑ์(Criteria)เพื่อนำมาเทียบกับผลการวัดแต่ละตัวบ่งชี้ จึงจะนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาโครงการ หรือใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการได้โดยทั่วไป แบ่งเป็นเกณฑ์สัมพัทธ์ และเกณฑ์สัมบูรณ์

378.00218

0 514

365860

เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้นในที่นี้จะสรุปความหมายของเกณฑ์ว่า เกณฑ์(Criteria) หมายถึง ระดับที่กำหนดขึ้นและเป็นที่ยอมรับกันในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเพื่อใช้เป็นสิ่งที่นำมา เปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากผลการวัดวัดตัวบ่งชี้ เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นจึงควรมีความสอดคล้องกับระดับการ วัด(Scale of Measurement) วิธีวัด(Measure Methodology) หน่วยที่ใช้วัด(Unit of Measurement) การใช้เกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปถือว่าเกณฑ์นั้นเป็นมาตรฐาน(Standard) ตัวอย่าง เช่น

หากผู้สอนกำหนดเกณฑ์ว่า สอบได้ 80 % ได้ A (ถือว่าเป็น เกณฑ์ ของผู้สอนท่านนั้น)

หากเกณฑ์ที่กำหนดนั้น (80%) สอดคล้องกับที่ระดับที่มหาวิทยาลัยกำหนดถือว่า เกณฑ์ ของ ผู้สอนท่านนั้น ได้มาตรฐานของมหาวิทยาลัยนั้น

หากเกณฑ์ที่กำหนดนั้น (80%) สอดคล้องกับที่มหาวิทยาลัยทั่วประเทศใช้ ถือว่า เกณฑ์ ของ ผู้สอนท่านนั้น ได้มาตรฐานของประเทศ

หากเกณฑ์ที่กำหนดนั้น (80%) สอดคล้องกับที่มหาวิทยาลัยทั่วโลกใช้ ถือว่า เกณฑ์ ของผู้สอน ท่านนั้น ได้มาตรฐานโลก

#### ประเภทของเกณฑ์

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการที่พบได้โดยทั่วไปแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เกณฑ์การประเมินแบบอิงกลุ่ม หรือ เกณฑ์สัมพัทธ์ และเกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์หรือเกณฑ์ สัมบูรณ์ กล่าวคือ

1) **เกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criteria)** หรือเกณฑ์ภายนอก หรือที่ทราบกันว่าเป็นการ ประเมินแบบอิงเกณฑ์ เป็นการกำหนดระดับที่เป็นคุณภาพโดยระดับที่ควรจะมีควรจะเป็นหรือควรจะ เกิดขึ้นจากโครงการ การกำหนดอาจทำโดยผู้จัดทำโครงการคือกำหนดอยู่ในตัวโครงการ หรืออยู่ใน เป้าหมายโครงการ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ประเมิน เช่น การกำหนดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรม 80 % ทั้งนี้ระดับที่กำหนดขึ้นต้องเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ถือประโยชน์ร่วม (Stakeholder) ทั้งผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน ผู้รับบริการ ฯลฯ

2) **เกณฑ์สัมพัทธ์ (relative criteria)** หรือเกณฑ์ภายใน หรือที่ทราบกันว่าเป็นการ ประเมินแบบอิงกลุ่ม เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นจากเงื่อนไขภายใน เทียบกันเองระหว่างผู้รับการ ประเมินแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่ม เช่น กำหนดเกณฑ์ว่า “ผู้มีความรู้สูงกว่าค่าเฉลี่ยถือว่าผ่านการ อบรม” หรือ เทียบกันเองระหว่างช่วงเวลา เช่น กำหนดเกณฑ์ว่า “ความรู้ของครูหลังเข้าอบรมสูง กว่าความรู้ก่อนรับการอบรม” ในบางกรณี เป็นการเทียบเคียงกันเองภายในผลการวัดคราวนั้นๆ เช่น เทียบเคียงกันเองระหว่างการประเมินทั้งสามด้าน และหรือเป็นการเปรียบเทียบระหว่างแต่ละข้อ รายการที่นำมาวัด แต่ละวัตถุประสงค์แต่ละตัวบ่งชี้ในโครงการเดียวกัน หรือเป็นการเทียบเคียง กันเองระหว่างผลการวัดตัวบ่งชี้เดียวกันของแต่ละโครงการย่อย

อย่างไรก็ตามบางโครงการอาจเป็นการเทียบเคียงจากโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและเป็นโครงการที่จัดว่าประสบความสำเร็จ หรือเป็นค่าที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากโครงการที่เคยทำมาก่อน กรณีนี้เกณฑ์ที่นำมาใช้เรียกว่าค่าเทียบเคียง (Benchmark) ก็สามารถทำได้เช่นกัน

#### ความสำคัญของการประเมินโครงการ

การกำหนดเกณฑ์ที่ดีมีหลักการกำหนดเชิงวิชาการ มีความเป็นไปได้ มีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้รับประโยชน์ร่วม อันประกอบด้วยผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับการประเมิน ผู้ประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน จะทำให้ผลการประเมินได้รับการยอมรับ เกณฑ์ที่ดีสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในการประเมินแต่ละครั้ง หรือแต่ละวงรอบจะทำให้ผู้รับการประเมินหรือหน่วยงานที่ถูกประเมินได้มีการพัฒนา เกณฑ์ที่ดีจึงควรมีความท้าทาย และมีความยุติธรรมกับผู้รับการประเมินทุกคนทุกกลุ่ม หรือทุกหน่วย โดยสรุปความสำคัญของเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินโครงการมีความสำคัญต่อผู้ดำเนินโครงการและต่อผู้ควบคุม กำกับ ติดตามโครงการ ดังนี้

#### ความสำคัญต่อผู้ดำเนินโครงการ

- 1) ทำให้ผู้รับการประเมินหรือหน่วยงานที่ถูกประเมินได้มีการพัฒนา
- 2) เป็นแนวทางสำหรับดำเนินให้เป็นไปตามเป้าหมายโครงการ
- 3) เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการระหว่างดำเนินการ
- 4) เกณฑ์ทำให้ข้อตกลงมีความชัดเจนที่ทุกฝ่ายยอมรับและยอมรับปฏิบัติให้บรรลุร่วมกัน

#### ความสำคัญต่อผู้กำกับติดตาม

- 5) เกณฑ์เป็นสิ่งกำกับให้ผู้ดำเนินโครงการทำตามให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด
- 6) การกำหนดเกณฑ์ทำให้การตัดสินใจมีความชัดเจน
- 7) เกณฑ์ในการประเมินทำให้ผู้นำผลการประเมินไปใช้มีความเชื่อถือ
- 8) สิ่งให้เห็นแนวทางความเป็นไปได้ของโครงการ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าหากการกำหนดเกณฑ์ขาดหลักการเชิงวิชาการ กำหนดเกณฑ์ที่เป็นไปไม่ได้ ผลการประเมินย่อมไม่เกิดประโยชน์ อาจบั่นทอนการปฏิบัติลดประสิทธิภาพผลงาน เกณฑ์ที่ขาดความน่าเชื่อถือจะไม่ได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะทำให้ผลการประเมินไม่ได้รับการยอมรับ เกณฑ์ที่กำหนดถาวรปรับเปลี่ยนไม่ได้ บางครั้งทำให้ไม่เกิดความท้าทายทำให้ไม่เกิดการพัฒนา บางครั้งเกณฑ์ที่ขาดความยุติธรรมกับทุกคนทุกกลุ่ม หรือทุกหน่วย ผู้รับการประเมินนำไปสู่ความแตกแยก การร้องเรียน หรืออาจเกิดอันเป็นสิ่งที่พึงประสงค์อื่นๆตามมา

#### ลักษณะของเกณฑ์ที่ดี

เกณฑ์การประเมินโครงการ(Criteria)ที่ดี ควรมีลักษณะ ดังนี้

- 1) มีการกำหนดจากหลักการเชิงวิชาการ
- 2) เกณฑ์การประเมินต้องมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้
- 3) เกณฑ์การประเมินต้องมีความสอดคล้องกับค่าสถิติ หรือหน่วยวัด
- 4) เกณฑ์ที่ดีควรเป็นระดับที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในระดับกว้างหรือเป็นมาตรฐาน
- 5) เกณฑ์ที่ดีเป็นเกณฑ์ที่มีความท้าทาย
- 6) เกณฑ์ที่ดีต้องพร้อมที่จะปรับให้มีการพัฒนา
- 7) เกณฑ์ที่ดีต้องมีความเป็นไปได้เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- 8) เกณฑ์ที่ดีต้องมีความยุติธรรมกับทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย ทุกด้าน
- 9) เกณฑ์ที่ดีต้องสะท้อนคุณภาพของโครงการ

กล่าวโดยสรุปในการประเมินโครงการหากกำหนดตัวบ่งชี้ได้ดี ผลการวัดมีคุณภาพแล้ว สิ่งที่จะทำให้ผลการประเมินน่าเชื่อถือมีคุณค่าในการนำมาตัดสินใจในการบริหาร คือ เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการประเมินซึ่งมีทั้งเกณฑ์ภายใน และเกณฑ์จากภายนอก หรือที่ทราบกันโดยทั่วไป คือ การประเมินแบบอิงกลุ่ม หรืออิงเกณฑ์ ซึ่งโดยทั่วไปเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วยเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อกำหนดระดับ(Grading) กับเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน(Judge) ที่มาของเกณฑ์นั้น หากมีการกำหนดไว้ชัดเจนแล้วในโครงการให้ใช้เกณฑ์จากโครงการที่กำหนดไว้แล้วนั้น หากไม่ได้กำหนดไว้ก่อนผู้ประเมินจะเป็นผู้กำหนดโดยวิธีการ หรือที่มาของเกณฑ์ต้องเป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งก็ต้องสอดคล้องกับระดับการวัด(Scale of measurement) สอดคล้องกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

### แนวปฏิบัติในการกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

#### หลักการเขียนหรือการกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

ในการประเมินโครงการแต่ละครั้ง แต่ละวัตถุประสงค์ของการประเมินอาจประกอบด้วยตัวบ่งชี้เพียงตัวเดียวหรือหลายตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้จะต้องมีระดับการวัดที่ชัดเจน ผลการวัดแต่ละตัวบ่งชี้จำเป็นต้องนำไปเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งจะเป็นสิ่งสะท้อนคุณภาพของสิ่งที่ประเมินนำมาใช้ในการจัดลำดับ หรือใช้ในการตัดสินคุณค่า การกำหนดเกณฑ์ที่พบโดยทั่วไป นิยมใช้ในการประเมินมี 2 ลักษณะ คือ

1) **เกณฑ์สัมบูรณ์ (absolute criteria)** เป็นการกำหนดระดับที่เป็นคุณภาพ ระดับที่ควรจะมี ควรจะเป็น หรือควรจะได้จากโครงการ การกำหนดอาจทำโดยเจ้าของโครงการคือกำหนดอยู่ในตัวโครงการ หรืออยู่ในเป้าหมายโครงการ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ประเมิน ระดับที่กำหนดขึ้นต้องเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ถือประโยชน์ร่วม (Stakeholder) ทั้งผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน ผู้รับบริการ ฯลฯ

2) **เกณฑ์สัมพัทธ์ (relative criteria)** เป็นการเทียบเคียงผลการวัดกันเองภายในผู้รับการประเมิน หรือเป็นการเปรียบเทียบระหว่างแต่ละข้อรายการที่นำมาวัด แต่ละวัตถุประสงค์แต่ละตัวบ่งชี้ในโครงการเดียวกัน หรือเป็นการเทียบเคียงกันเองระหว่างผลการวัดตัวบ่งชี้เดียวกันของแต่ละโครงการย่อย หรือเป็นการเทียบเคียงจากโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและเป็น โครงการที่จัดว่าประสบความสำเร็จมาก่อน

การกำหนดเกณฑ์สามารถทำได้โดยวิธีการต่างๆ เช่น

- 1) กำหนดโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญด้านนั้นๆ ตามบริบทของโครงการหรือเนื้อหาของสิ่งที่ประเมิน
- 2) การกำหนดโดยวิธีการทางสถิติ เช่น ใช้ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี 5 ปี หรือใช้คะแนนมาตรฐาน (T score , Z score ) หรือค่าสถิติอื่นๆ
- 3) กำหนดโดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม เช่น ผู้ผ่านการอบรมต้องได้คะแนนสูงกว่าผู้ไม่ได้รับการอบรม
- 4) กำหนดโดยเปรียบเทียบในแต่ละช่วงเวลา เช่น โครงการที่ถือว่าบรรลุต้องมีคะแนนเฉลี่ย หลังอบรม สูงกว่าก่อนอบรม
- 5) การใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ เช่น ผู้ผ่านการอบรมต้องมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย
- 6) การใช้มาตรฐานที่ใช้กันอยู่ทั่วไป เช่น เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
- 7) การใช้เกณฑ์จากเป้าหมายของโครงการนั้นๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยทั่วไปในตัวโครงการ มักจะกำหนดเป้าหมายไว้ มีทั้งเป้าหมายเชิงปริมาณและเป้าหมายเชิงคุณภาพซึ่งคาดว่าจะจะเป็นผลของการดำเนินงานตาม โครงการที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้น ในกรณีการเขียนโครงการที่ดีจะกำหนดเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจนซึ่งควรประกอบด้วยตัวบ่งชี้และเกณฑ์ควบคู่กันไป สำหรับในกรณีนี้ผู้ประเมินสามารถใช้เกณฑ์จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการได้

ข้อสังเกตในการกำหนดเกณฑ์ในแต่ละตัวบ่งชี้ไม่จำเป็นต้องระบุเป็นเกณฑ์ถาวรตายตัว อาจปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหรือตามความเหมาะสม เนื่องจากภายใต้การดำเนินงานโครงการจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งสภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยทั่วไปจะกำหนดเกณฑ์ให้มีความท้าทาย มักพบได้เสมอๆ ในการประเมินเพื่อพัฒนาจะต้องปรับเปลี่ยนเกณฑ์ที่ค่อนข้างไม่เกิดประโยชน์ ไม่ท้าทายออกไป เช่น

ตัวบ่งชี้ “ระดับเงินเดือนที่ได้รับบรรจุเข้าทำงาน”

เกณฑ์ “เป็นไปตามที่ กพ.กำหนด”

ในกรณีนี้หากเป็นการประเมินหลักสูตรนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ แพทย์ พยาบาล เกณฑ์นี้ไม่สะท้อนคุณภาพ และไม่ทำลาย เพราะการบรรจุผู้สำเร็จมีหน่วยงานรองรับที่ไม่มีความหลากหลายกลุ่มหลักสูตรดังกล่าวผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้นี้แน่นอนทุกครั้งที่ประเมิน จึงอาจต้องปรับเกณฑ์ให้ทำลายมากขึ้น หรือตัดตัวบ่งชี้นี้ออกไป

### กรณีตัวอย่างการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินโครงการ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ดีต้องมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ ซึ่งตัวบ่งชี้ก็ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการประเมิน การนำเสนอกรณีตัวอย่างเกณฑ์เพื่อแสดงให้เห็นที่มาของเกณฑ์และความสอดคล้องดังกล่าว จึงจะนำเสนอ กรอบการประเมิน(Evaluation Framework) ของการประเมินโครงการนั้นๆ โดยทั่วไป กรอบการประเมิน ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญได้แก่ วัตถุประสงค์ในการประเมิน ตัวบ่งชี้ วิธีการวัดและเครื่องมือ แหล่งข้อมูล การวิเคราะห์หรือสถิติ และเกณฑ์ อาจมีความแตกต่างกันบ้าง ตามผู้ประเมินแต่ละคน แต่ละคณะหรือแต่ละทีม แต่โดยทั่วไปจะครอบคลุมตามมิติข้างต้น ซึ่งกรอบการประเมินมักแนบอยู่ที่ส่วนแรก หรือส่วนท้ายของวิธีดำเนินการ ซึ่งหากเป็นการทำวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) กรอบการประเมินจะต้องมีความสอดคล้องกับข้อความในวิธีดำเนินการวิจัย ครอบคลุม การออกแบบกลุ่ม การออกแบบวัด และการออกแบบวิเคราะห์ในกระบวนการวิจัย

### กรณีศึกษาการกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

#### กรณีศึกษาที่ 1 ภาพความสำเร็จ ตัวชี้วัด และเกณฑ์ตัดสินความสำเร็จ

##### โครงการรณรงค์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

( สุพักตร์ พิบูลย์ , 2549)

ภาพความสำเร็จ/ สภาพความสำเร็จที่ต้องการ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จ
1.นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเสพติดและตระหนัก ในปัญหาสารเสพติด	(1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและโทษภัยของสารเสพติด (2) ความตระหนักในปัญหาสารเสพติด	- นักเรียนร้อยละ 90 สอบผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสารเสพติด -นักเรียนร้อยละ 90 มีความตระหนักในปัญหาของสารเสพติด ในระดับมาก
2.นักเรียนไม่เสพยา หรือหมกมุ่นกับสารเสพติดและสิ่งมอมเมา	- ร้อยละของนักเรียนที่เสพยาเสพติด	-ไม่เกินร้อยละ 1 และผู้ติดยาเสพติดได้รับการช่วยเหลืออย่าง

ภาพความสำเร็จ/ สภาพความสำเร็จที่ต้องการ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จ
	-ร้อยละของนักเรียนที่หมกมุ่น กับสิ่งมอมเมา	ถูกวิธี -ไม่เกินร้อยละ 3

กรณีศึกษาที่ 2 ภาพความสำเร็จ ตัวชี้วัด และเกณฑ์ตัดสินความสำเร็จ

โครงการ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยนักเรียน

( สุพัตร์ พิบูลย์ , 2549)

ภาพความสำเร็จ/ สภาพความสำเร็จที่ต้องการ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จ
1.นักเรียนมีความรู้-ความ เข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติใน การดูแลสุขภาพอนามัย	-คะแนนทดสอบความรู้- ความเข้าใจ	-นักเรียนร้อยละ 80 สอบผ่านเกณฑ์ การประเมินความรู้-ความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการดูแล สุขภาพอนามัย
2.นักเรียนตระหนักในคุณค่า ของการเล่นกีฬา/ออกกำลังกาย	-ร้อยละของนักเรียนที่เล่น กีฬา/ ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ	-นักเรียนร้อยละ 80 เล่นกีฬา หรือ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ
3.นักเรียนมีพฤติกรรม ปฏิบัติตนที่เหมาะสมในเรื่อง การดูแลสุขภาพอนามัยของ ตนเอง	-พฤติกรรมกรรมการดูแล สุขภาพ อนามัยตนเอง ของ นักเรียน	-นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ได้ คะแนน ผลการประเมินพฤติกรรมกรรมการดูแล สุขภาพอนามัยตนเอง ผ่านเกณฑ์ที่ กำหนด
4.อัตราป่วยมีแนวโน้มลดลง หรือปรากฏเพียงเล็กน้อย	-อัตราป่วย เฉลี่ยต่อวัน	-นักเรียนที่ลาป่วย/นอนพักที่ห้อง พยาบาลเฉลี่ยต่อวัน ไม่เกินร้อยละ 3

กรณีศึกษาที่ 3 ภาพความสำเร็จ ตัวชี้วัดความสำเร็จและเกณฑ์ตัดสินความสำเร็จ

โครงการ รมรงค์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ จังหวัดสุพรรณบุรี

( สุพัตร์ พิบูลย์ , 2549)

ภาพความสำเร็จ/ สภาพความสำเร็จที่ต้องการ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จ
1.ประชาชนมีความรู้-ความ	(1) คะแนนทดสอบความรู้	(1)แต่ละคนได้คะแนนมากกว่า 70%

ภาพความสำเร็จ/ สภาพความสำเร็จที่ต้องการ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จ
เข้าใจเกี่ยวกับเอดส์ ตระหนักในปัญหาเอดส์ และ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมใน การป้องกัน/แก้ปัญหาเอดส์	(2) ความตระหนักใน ปัญหาเอดส์ (3) พฤติกรรมการป้องกัน/ แก้ปัญหาเอดส์	ของคะแนนเต็ม และมีผู้สอบผ่าน ไม่น้อยกว่า 80% (2)ตระหนักในปัญหาเอดส์ระดับ มาก (3)ร้อยละ 80 มีพฤติกรรมที่ เหมาะสม
2.องค์กรชุมชนตระหนักใน ปัญหาเอดส์ และดำเนินการ แก้ปัญหาเอดส์อย่างจริงจัง	(1)ความตระหนัก (2)พฤติกรรมการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเอดส์ของ องค์กรชุมชน	(1)ตระหนักในระดับมาก (2)มีพฤติกรรมการจัดการเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับ มาก
3.ผู้ป่วยเอดส์/ผู้ติดเชื้อ ตระหนักในปัญหาเอดส์ สามารถดูแลตนเอง และอยู่ ในสังคมได้โดยปกติสุข	(1)ความตระหนักในปัญหา เอดส์ (2)พฤติกรรมการดูแล ตนเอง (3)ภาวะสุขภาพจิต	(1)ตระหนักในระดับมาก (2)80% ปฏิบัติตนได้เหมาะสม (3)80% มีภาวะสุขภาพจิตดี
4.อัตราการแพร่กระจายของ เชื้อ เอช ไอ วี ลดลง	-ร้อยละของผู้ติดเชื้อราย ใหม่ในหญิงตั้งครรภ์ และ ทหารเกณฑ์	-ลดลง 50% เมื่อเทียบกับปีก่อน

#### กรณีศึกษาที่ 4 ภาพความสำเร็จ ตัวชี้วัด และเกณฑ์ตัดสินความสำเร็จ

##### โครงการ โรงเรียนศูนย์ข่าวเยาวชนไทย

( สุพัตร์ พิบูลย์, 2549)

โครงการโรงเรียนศูนย์ข่าวเยาวชนไทย เป็นโครงการทดลองนำร่องที่ได้รับการสนับสนุนจากยูนิเซฟ มุ่งให้เยาวชนในโรงเรียนแกนนำจำนวนหนึ่ง มีความรู้และทักษะในการผลิตข่าวสารหรือบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและเยาวชนในชุมชน มีการขยายผลหลักการและแนวปฏิบัติสู่โรงเรียนอื่น ๆ รวมทั้งมุ่งส่งเสริมให้เยาวชนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีบุคลิกภาพประชาธิปไตย สามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้กำหนดภาพความสำเร็จของโครงการ ดังนี้

ภาพความสำเร็จ/ สภาพที่คาดหวัง	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เกณฑ์การตัดสินความสำเร็จ
1.นักเรียนมีความรู้-ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ/แนวปฏิบัติและมีทักษะเกี่ยวกับการผลิตข่าวสาร ตามที่หลักสูตรกำหนด	-คะแนนทดสอบความรู้-ความเข้าใจ หรือ -ผลงานที่สะท้อนถึงความรู้ความสามารถ/ทักษะ	-นักเรียนร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ -ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ หรือมี ผลงานในระดับน่าพอใจ
2.นักเรียนได้ดำเนินกิจกรรมในบทบาทของโรงเรียนศูนย์ข่าวเยาวชน โดยปฏิบัติตามกิจกรรมสำคัญๆ ตามที่โครงการคาดหวัง	-พฤติกรรมกาปฏิบัติในฐานะโรงเรียนศูนย์ข่าวเยาวชน	-นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ได้คะแนนผลการประเมินพฤติกรรมกาบริหารจัดการงานข่าวเกินร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3.สถานศึกษา/เครือข่ายผู้ปกครอง/ชุมชน ให้การสนับสนุน ส่งเสริมงานข่าวสำหรับเยาวชนและชุมชน	-พฤติกรรมกาสนับสนุนของสถานศึกษา/เครือข่ายผู้ปกครอง/องค์กรชุมชน	-สถานศึกษา/เครือข่ายผู้ปกครอง/ชุมชนมากกว่าร้อยละ 80 ของโรงเรียนทดลองนำร่อง ให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง/เป็นระบบ
4.เยาวชน/นักเรียน ได้จัดกิจกรรมบริการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน/เยาวชนในชุมชนหรือในเขตพื้นที่บริการรวมทั้งการขยายผลแนวปฏิบัติสู่โรงเรียนอื่นๆ จนเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนและคุณภาพชีวิต	-ความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่บริการ -ความรู้/ทักษะของนักเรียนที่ได้รับการขยายผล -ความหลากหลายของลักษณะประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการข้อมูลข่าวสาร -กรณีบทเรียนสำคัญเพื่อการขยายผลต่อไป	-ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในระดับมากสามารถระบุประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลาย -ได้กรณีศึกษา/บทเรียนสำคัญ อย่างน้อยโรงเรียนละ 1 รายการ

กรณีศึกษาที่ 5 แนวทางการประเมินโครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย

( สมคิด พรหมจ้อย , 2552)

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ประเด็นที่ศึกษา	เกณฑ์ในการประเมิน
<p>1.เพื่อศึกษาพัฒนาการของโครงการ ผลการดำเนินงานและผลกระทบ</p>	<p>1.พัฒนาการของโครงการและกระบวนการบริหารโครงการ</p> <p>2.จำนวนและประเภทของโครงการวิจัยย่อย</p> <p>3.ผลการดำเนินงานสร้างและสะสมองค์ความรู้ตามกรอบการวิจัย</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-พฤติกรรมจริยธรรม</li> <li>-พฤติกรรมประชาธิปไตย</li> <li>-พฤติกรรมสิ่งแวดล้อม และสาธารณประโยชน์</li> <li>-พฤติกรรมสุขภาพกาย สุขภาพจิต และการบริโภค</li> <li>-พฤติกรรมครอบครัว</li> <li>-พฤติกรรมการทำงาน</li> <li>-พฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี</li> </ul> <p>4.การพัฒนาวิจัย</p> <p>5.การสร้างแหล่งข้อมูลงานวิจัย</p> <p>6.ผลการวิจัยตามโครงการย่อยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย</p> <p>7.การเผยแพร่และนำผลการวิจัยไปสู่การพัฒนาบุคคล และสังคม</p> <p>8.ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำโครงการวิจัยย่อย</p> <p>9.ผลกระทบที่มีต่อนักวิจัยหน่วยงาน และสังคม</p>	<p>1.ดำเนินงานได้ตามแผน</p> <p>2.การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการในระดับมาก</p> <p>3.นักวิจัยได้รับการพัฒนามากขึ้น</p> <p>4.นักวิจัยได้รับความรู้และมีความพึงพอใจในระดับมาก</p> <p>5.นักวิจัยดำเนินงานวิจัยเสร็จตามเวลา</p> <p>6.มีแหล่งข้อมูลงานวิจัยที่เป็นระบบ</p> <p>7.มีระบบการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่เหมาะสม</p>
		8.ผลงานวิจัยมีประโยชน์ในระดับมาก

วัตถุประสงค์การประเมิน	ประเด็นที่ศึกษา	เกณฑ์ในการประเมิน
<p>2.ศึกษาปัญหาข้อจำกัดของการดำเนินงาน และผลกระทบของปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่มีต่อการดำเนินงาน โครงการ</p>	<p>1.ปัญหา ข้อจำกัด และการแก้ไข</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-ปัญหาด้านการบริหารโครงการ</li> <li>-ปัญหาด้านการดำเนินการวิจัย</li> <li>-ปัญหาด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย</li> </ul> <p>2.ผลกระทบของปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่มีต่อการดำเนินโครงการ</p>	<p>9.มีผลกระทบทางบวก</p> <p>1.มีปัญหาน้อย และปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม</p> <p>2.มีผลกระทบทางบวก</p>
<p>3.เสนอรูปแบบแนวทางการดำเนินงานของโครงการวิจัยแม่บทในอนาคต</p>	<p>-รูปแบบ แนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม</p>	<p>1.รูปแบบที่เสนอมีความชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ</p> <p>2.ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการวิจัยแม่บทในอนาคตมีความเป็นไปได้</p> <p>3.ไม่มีข้อขัดแย้งที่เป็นประเด็นวิกฤติเกี่ยวกับรูปแบบ และข้อเสนอแนะที่เสนอ</p>

## แนวคิดทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายทางการศึกษา บรรลุความมุ่งหมายเพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ อีกทั้งเป็นการกำหนดแนวทางในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมในอันที่จะนำประเทศไปสู่ความเจริญในทุกๆด้าน

### ความหมายของหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” หรือในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Curriculum” มีนักวิชาการทางการศึกษาให้คำนิยาม หรือความหมายของหลักสูตร ดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 280) ระบุว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดให้นักเรียน โดยการควบคุมแนะนำของสถานศึกษา อันเป็นเครื่องมือที่ช่วยบรรลุวัตถุประสงค์ หรือความคาดหวังทางการศึกษาที่ตั้งไว้ และหลักสูตร เป็นสื่อในการสอนที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, หน้า 47) สรุปว่า หลักสูตรเป็นเนื้อหาสาระสำคัญและกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนองวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่พึงประสงค์

พิสนุ พงศ์ศรี (2556, หน้า 134) ให้ความหมายหลักสูตร หมายถึง การวางแผนหรือการจัดระบบทางการศึกษาเกี่ยวกับประมวลวิชา ประสบการณ์ต่าง ๆ การจัดการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการบูรณาการศิลปะการเรียนรู้ และประมวลประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุงและพัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

Posner (2004, p. 5) ระบุว่า หลักสูตร หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการออกแบบหรือการวางแผนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่

กำหนดไว้ หลักสูตรนั้นจึงต้องประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ประสบการณ์ที่จำเป็น และการวัด ประเมินผล

Lunenburg (2011, p. 1) ระบุ หลักสูตร หมายถึง การวางแผนการเรียนการสอนที่มีการกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้อุประสพการณ์ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ตามที่กำหนดไว้

จากความหมายของหลักสูตร ตามทัศนะของนักวิชาการทางการศึกษา สรุปได้ ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ ที่เป็นเนื้อหา สาระสำคัญ กิจกรรมต่างๆ ที่ออกแบบ ขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมาย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตาม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข

### องค์ประกอบหลักสูตร

องค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรตามแนวคิดของ Bishop (1985, p. 140) ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ (1) จุดประสงค์หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (2) เนื้อหา สาระ (3) การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน และ (4) การวัดหรือประเมินผล โดยทุกองค์ประกอบที่กล่าวมาจะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

สังค์ อุทรานันท์ (2532, หน้า 236-238) ระบุองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของการ พัฒนาหลักสูตรมี 3 ส่วน คือ

1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร เป็นส่วนที่มีความสำคัญที่สุดเนื่องจากเป็นเครื่องชี้ เป้าหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตรว่าต้องการให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติเช่นใด อาจจะเขียน ในลักษณะกว้าง ๆ เป็นจุดมุ่งหมายทั่วไปที่แสดงความประสงค์ว่าหลักสูตรนั้นต้องการให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะหรือความสามารถอะไรบ้าง และอาจเขียนให้มีลักษณะเฉพาะเจาะจง มากยิ่งขึ้นไปอีก เป็นจุดมุ่งหมายเฉพาะที่เน้น การประยุกต์ใช้มากกว่า โดยทั่วไปจุดมุ่งหมาย เฉพาะจะกล่าวถึงผลที่จะได้รับจากการเรียนในวิชาต่าง ๆ ดังนั้นในหลักสูตรฝึกอบรมการ เขียนจุดมุ่งหมายจึงควรเขียนในลักษณะของจุดมุ่งหมายเฉพาะมากกว่า

2. เนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้เป็นส่วนที่เป็นสื่อกลางที่จะพาผู้เรียน

ไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม นอกจากพิจารณาตามเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับรู้แล้วยังขึ้นอยู่กับรูปแบบหลักสูตรและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เหมาะสม

3. การประเมินผล เป็นส่วนที่กำหนดแนวทาง เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด แนวทางการวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตรต้องสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นอกจากนี้ยังต้องอยู่กับรูปแบบของหลักสูตรและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ส่วนประกอบทั้ง 3 ส่วน เปรียบเสมือนแกนหลักที่จำเป็นในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรทุกประเภทและทุกรูปแบบ แต่ในการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ควรมีส่วนประกอบอย่างอื่นให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นมาเป็นเหตุเป็นผล มองเห็นความสำคัญของหลักสูตรอย่างเด่นชัด และชี้แนะแนวทางการใช้หลักสูตร ซึ่งส่วนประกอบเหล่านี้ ได้แก่ (1) เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยภูมิหลังและความเป็นมาของหลักสูตร เพื่อชี้แจงให้รัฐสภาพความเป็นมา ตลอดจนหลักการและเหตุผลของการจัดทำหลักสูตร (2) การเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอน จะช่วยให้การใช้หลักสูตรประสบผลสำเร็จมากขึ้น (3) การเสนอแนะการใช้สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนแหล่งทรัพยากร และ (4) การเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือและส่งเสริมผู้เรียน

ชูศรี สุวรรณ โขติ (2544, หน้า 92-95) ระบุองค์ประกอบของหลักสูตร โดยทั่วไปมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (objectives) การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรต้องคำนึงถึงข้อมูลพื้นฐานของสังคม เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของสังคมและผู้เรียน และเป็นแนวทางที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดการศึกษาจะได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ

2. เนื้อหาวิชา (content) เป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระจะผนวกความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม แนวคิด และทัศนคติเข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งใน

ด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ เนื้อหาสาระของหลักสูตรจะประกอบด้วยโครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตร

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (curriculum implementation) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะเป็นกิจกรรมที่จะแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ กิจกรรมที่สำคัญที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนการสอนคือหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ ครูผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะผู้จัดการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย วิธีการจัดการเรียนรู้ และวัสดุประกอบหลักสูตร ที่หมายรวมถึงสื่อการเรียนการสอนและวัสดุ เอกสาร ต่าง ๆ

4. การประเมินผล (evaluation) เป็นองค์ประกอบที่ชี้ให้เห็นว่าการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัตินั้นบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ หลักสูตรเกิดผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินผลจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรต่อไป

#### **แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร**

การกำหนดกระบวนการเรียนรู้ เนื้อหารายวิชา และการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน นำไปสู่การสร้างหลักสูตรของแต่ละรายวิชา หลักสูตรจะต้องผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

#### **ความหมายการพัฒนาหลักสูตร (curriculum development)**

นักวิชาการให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

นิรมล ศตวุฒิ (2554, หน้า 3) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร คือการสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นมาโดยที่ยังไม่เคยมีหลักสูตรนั้นมาก่อน หรือการพัฒนาหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน

Taba (1962, pp. 9-10) ระบุว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึงการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในการจัดวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหา การเรียนการสอน การวัดประเมินผล และอื่น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายการพัฒนาเพื่อให้หลักสูตรบรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่กำหนดไว้ การพัฒนาหลักสูตรอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ทั้งระบบ หรือการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการ และการเปลี่ยนแปลง

หลักสูตร ในลักษณะนี้จะมีผลกระทบต่อด้านความคิดและความรู้สึกของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วนเท่านั้น

Good (1973, p. 17) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรมี 2 ลักษณะ คือการปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา หรือระบบ โรงเรียน และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึงการแก้ไขหลักสูตรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เป็นการสร้าง โอกาสการศึกษา เรียนรู้ใหม่

Marsh and Willis (1995, p. 129) ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ว่าเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลให้เกิดประโยชน์ และประสิทธิผลสูงสุด ในการพัฒนาหลักสูตรนั้นอาจจะพัฒนาโดยทำในหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว หรือการสร้างหลักสูตรใหม่ขึ้นมาก็ได้

Omstein and Hunkins (2004, pp. 194-195) ระบุว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อจุดมุ่งหมายในการที่จะให้ผู้เรียนนั้นมีการเปลี่ยนแปลงความคิดหรือพฤติกรรมใหม่ ๆ หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่จะเป็นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้

จากความหมายของการพัฒนาหลักสูตรที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา สังคมและบริบทที่เปลี่ยนแปลง ในอีกมุมหนึ่งคือการจัดทำหลักสูตรใหม่ขึ้นมาเพื่อสร้าง โอกาสทางการศึกษาใหม่

#### หลักการและลำดับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

ชูศรี สุวรรณ โชติ (2544, หน้า 89-90) ระบุ หลักการพัฒนาหลักสูตรมีดังนี้

1. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีการดำเนินการเป็นขั้นตอน มีระเบียบแบบแผนและดำเนินงานตามลำดับตามขั้นตอนจนถึงขั้นตอนสุดท้ายอย่างรอบคอบ
2. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องเป็นส่วนที่สร้างความรู้ และประสบการณ์ให้กับผู้เรียนที่ดีขึ้นกว่าหลักสูตรเดิม
3. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงการอบรมครูประจำการให้เกิดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่โดยทันทีเมื่อหลักสูตรใหม่ได้พัฒนาขึ้นมาและจะนำไปใช้

4. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนที่จะได้รับผลจากหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่ ทั้งนี้เป็นการได้ผลทั้งในด้านจิตใจและด้านทัศนคติ

5. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องได้รับความร่วมมือและการประสานงานเป็นอย่างดีจากผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำมาดำเนินงานอย่างพร้อมเพียง

6. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีผู้ชำนาญการในการพัฒนาหลักสูตรเป็นผู้นำ และมีความสามารถเป็นอย่างดี รู้จักเนื้อหาสาระนั้นอย่างลึกซึ้งพอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น

พูลสุข อุดม (2546, หน้า 23 – 24) ระบุว่า การพัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการทั้งในแนวกว้างและแนวลึก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน 3 มิติ คือ

1. การวางแผน ออกแบบหรือยกร่างหลักสูตร (curriculum planning) ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์การเรียนรู้ การกำหนดการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
2. การใช้หลักสูตร (curriculum implementation) ประกอบด้วย การจัดทำวัสดุหลักสูตร การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน การเตรียมบุคลากร การบริหารหลักสูตร และการดำเนินการสอนตามหลักสูตร
3. การประเมินผลหลักสูตร (curriculum evaluation) ประกอบด้วย การประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร และการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ

จากแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรสามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการในการที่จะสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น โดยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม สอดคล้องซึ่งกันและกัน ด้วยการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน โดยครอบคลุมการร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร

#### **แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร**

การพัฒนาหลักสูตรต้องอาศัยบุคลากรหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีนักวิชาการระบุแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

Tyler (1970 อ้างถึงในกิติธัช คงชะวัน, 2553, หน้า 19) เป็นนักการศึกษาที่สำคัญได้ ระบุว่า การจัดหลักสูตร และการสอนนั้นเพื่อตอบคำถามพื้นฐาน 4 ประการคือ (1) มี จุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรที่ควรแสวงหา (2) ประสพการณ์ทางการศึกษาอะไรที่ควรจัด เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด (3) จะจัดประสพการณ์ทางการศึกษาอย่างไรที่จะทำ ให้เกิดการสอนที่มีประสิทธิภาพ และ (4) ประสิทธิภาพของประสพการณ์การเรียนจะ ประเมินผลอย่างไร จึงจะตัดสินใจว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

Tyler (1975) ระบุว่านักพัฒนาหลักสูตรควรจะมีการกำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไปของ หลักสูตร โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ผู้เรียน สภาพสังคมภายนอก และ เนื้อหาสาระ เมื่อมีการกำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไปแล้ว นักพัฒนาหลักสูตรสามารถกำหนด วัตถุประสงค์ทางการศึกษาโดยอาศัยความรู้ทางปรัชญา และจิตวิทยาการเรียนรู้ โดย กระบวนการที่จะได้มาซึ่งข้อมูลนั้น ได้จากการรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ ด้าน แล้วนำมาเขียน เป็นจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนได้ ในส่วนเนื้อหาสาระนั้นผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้กำหนด หรือ คัดเลือก ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรสามารถแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ข้อมูลสำคัญคือความจำเป็นและความต้องการของสังคมที่มี ต่อการจัดการศึกษา ปรัชญาการศึกษาและความรู้ทางจิตวิทยาจะช่วยให้การจัดหลักสูตรได้ เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนหรือผู้รับการอบรม

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดทำและวางแผนการใช้หลักสูตร เป็นขั้นตอนของการกำหนดหลักการ จุดมุ่งหมาย และ โครงสร้างเนื้อหาวิชา รวมทั้งลักษณะของการจัดประสพการณ์การเรียน การสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร ในระยะที่กำลังใช้หลักสูตรและยังไม่ครบตาม กำหนดเวลา การประเมินผลการใช้หลักสูตรจะช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของ กระบวนการใช้หลักสูตร นำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการใช้หลักสูตร เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

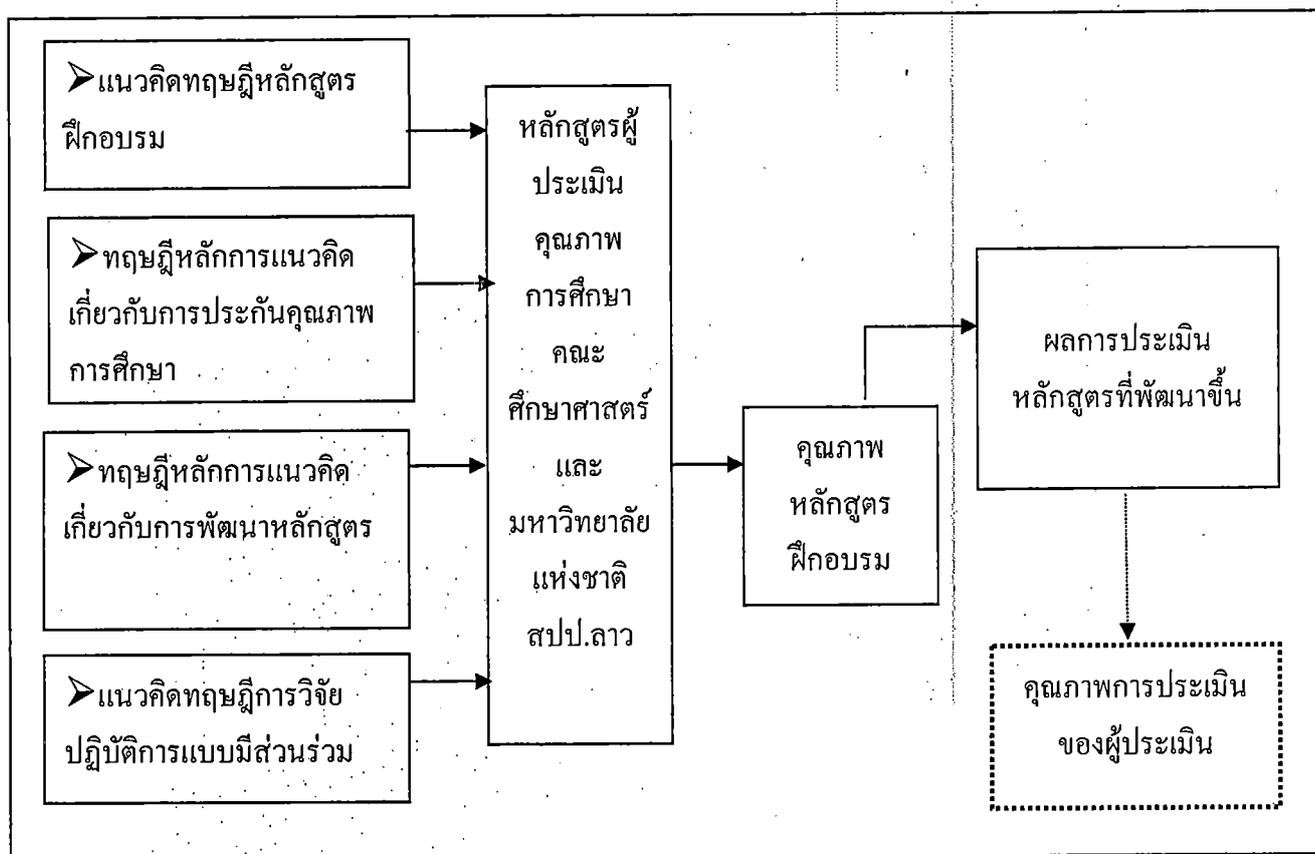
ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลของการใช้หลักสูตร การประเมินผลเมื่อหลักสูตรใช้ครบ ตามกำหนดเวลาแล้ว จะช่วยให้ได้ข้อมูลว่าหลักสูตรนั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของผู้เรียนหรือผู้รับการอบรมตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่ และควรมี

การแก้ไขจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หรือควรมีการปรับปรุงกระบวนการใช้หลักสูตร  
อย่างไร

Henson (2001, p. 148) ได้เสนอแนวคิดในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร จาก  
ล่างขึ้นบน (grassroots approach) โดยเชื่อว่าผู้ที่มีหน้าที่สอนในหลักสูตรควรมี ส่วน  
ร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 7  
ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์ความต้องการ (diagnosis of needs) โดยการสำรวจ สภาพ  
ปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคมและผู้เรียน (2) การกำหนด  
วัตถุประสงค์ (formulation of objectives) เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน โดย  
พิจารณาจากข้อมูลที่ได้ จากขั้นตอนที่ 1 (3) การเลือกเนื้อหาสาระ (selection of content)  
เมื่อมีการกำหนดจุดมุ่งหมายแล้ว การเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และ  
สำคัญต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับความสามารถ และสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและมี  
ความน่าเชื่อถือ (4) การจัดลำดับเนื้อหาวิชา (organization of content) เมื่อเลือกเนื้อหาสาระ  
ได้แล้วต้องคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถและ  
ความสนใจของผู้เรียน (5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (selection of learning  
experiences) ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้อง  
กับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (6) การจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้  
(organization of learning experiences) ต้องคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง (7) การ  
กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินเป็นการตัดสินใจว่าจะประเมินอะไรเพื่อ  
ตรวจสอบว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ (determination of what to evaluate and of the  
ways and means of doing it) โดยเป็นการกำหนดวิธีและเครื่องมือการประเมินผล

**กรอบแนวความคิดของการวิจัย**

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย แนวคิดและความเป็นมาของวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม(Collaborative Action Research) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทฤษฎีหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา และทฤษฎีหลักการแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพต่อไปนี้



**กรอบแนวคิดในการวิจัยพัฒนา**

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา Research & Development โดยดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed methodology) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การออกแบบวิจัยเกี่ยวกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือ และการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนการปฏิบัติประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

#### ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ของการประเมินคุณภาพการศึกษา

เป็นการศึกษาบริบทของการประเมินคุณภาพการศึกษาของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว ผลการประเมินคุณภาพของการอุดมศึกษาไทย และ สปป.ลาว รายงานการประเมินคุณภาพประจำปีและการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อย ผู้มีส่วนได้เสีย ครูและบุคลากรของคณะศึกษาศาสตร์และ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว

กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้เสีย ครู อาจารย์และบุคลากรของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

เครื่องมือ แบบบันทึกเอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เนื้อหา การจำแนกกลุ่ม

#### ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนด ออกแบบหลักสูตร

ดำเนินการระดมการพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ และมหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว ให้มีความสอดคล้องกับสภาพบริบทของแต่ละสถาบัน ดำเนินการกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมิติที่ออกแบบไว้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยนวัตกรรมที่ออกแบบไว้ อันประกอบด้วย กิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพศึกษารอบคลุม ตัวบ่งชี้คุณภาพของการจัดการอุดมศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้เสีย ครูและบุคลากรของการอุดมศึกษา

เครื่องมือ แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม แบบวัดผลสัมฤทธิ์ผลการดำเนินกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล คำสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการ

วิเคราะห์เนื้อหา การจำแนกกลุ่ม

#### ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพ และประเมินผล ปรับปรุงระหว่างดำเนินการและเมื่อจบหลักสูตร

การติดตามประเมินผลระหว่างดำเนินการพัฒนาโดยมีการติดตามประเมินผลทุกกิจกรรม เพื่อนำผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมไปปรับปรุงและพัฒนาให้มีการดำเนินการอย่างมีคุณภาพ ตลอดจนการประเมินเมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมโดยครอบคลุมตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย ผู้มีส่วนได้เสีย ครูและบุคลากรของการอุดมศึกษา

เครื่องมือ แบบประเมินคุณภาพหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การจำแนกกลุ่ม

#### บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) โดยดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methodology) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนานุเคราะห์ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลขอนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

**ตอนที่ 1 ข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ของการประเมินคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์เนื้อหา การจำแนกกลุ่ม**

การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มีการดำเนินการโดยมีระบบประกันคุณภาพภายในจากผลการวิจัยพัฒนาของ จารูวรรณ ธรรมคิด และพงศ์เทพ จิระโร (2558) โดยมีรายละเอียดของระบบและผลประเมินความเหมาะสมของระบบตามตารางที่ 1

**ตารางที่ 1** คำมัชฐาน และพิสัยระหว่างควอร์ไทล์การประเมินระบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องจำแนกตามรายชื่อ

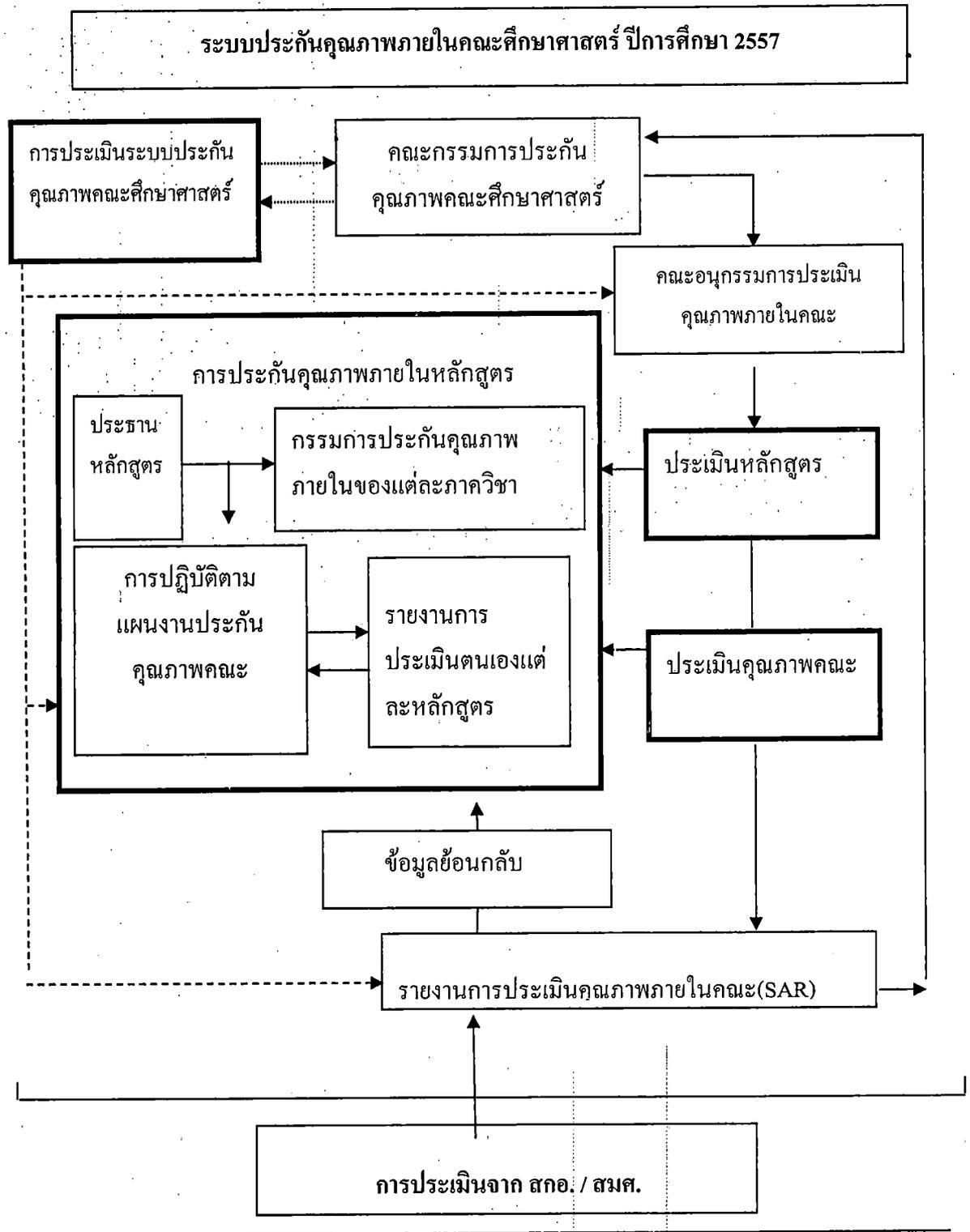
ข้อ	รายการตามระบบ		ระดับความเหมาะสม				
	กิจกรรม	กลไก	Q1	Mdn.	Q3	IQR	เหมาะสม
1	-	คณะกรรมการประกันคุณภาพคณะศึกษาศาสตร์ระดับผู้บริหาร	4.00	4.33	4.67	.67	มากที่สุด
2	-	คณะกรรมการประกันคุณภาพคณะศึกษาศาสตร์ระดับดำเนินการ	4.04	4.33	4.67	.67	มากที่สุด

ข้อ	รายการตามระบบ		ระดับความเหมาะสม				
	กิจกรรม	กลไก	Q1	Mdn.	Q3	IQR	เหมาะสม
3	-	คณะอนุกรรมการ ประเมินคุณภาพ ภายในคณะ	3.80	4.27	4.64	.84	มากที่สุด
4	ประเมินคุณภาพระดับ หลักสูตร	-	3.67	4.27	4.64	.97	มากที่สุด
5	ประเมินคุณภาพระดับ คณะ	-	3.67	4.27	4.64	.97	มากที่สุด
6	การประกันคุณภาพ ภายในระดับหลักสูตร	-	3.67	4.27	4.64	.97	มากที่สุด
7	-	ประธานหลักสูตร ดำเนินการบริหาร หลักสูตรตามTQF	4.00	4.33	4.67	.67	มากที่สุด
8	-	คณะกรรมการประกัน คุณภาพภายในของแต่ละ สาขาวิชา	3.60	4.20	4.60	1.00	มาก
9	การปฏิบัติตามแผนงาน ประกันคุณภาพคณะ	-	4.00	4.33	4.67	.67	มากที่สุด
10	รายงานการประเมิน ตนเองแต่ละหลักสูตร (SAR)	-	3.67	4.27	4.64	.97	มากที่สุด
11	การนำข้อมูลย้อนกลับไป ปรับใช้ในการบริหาร หลักสูตรและคณะ	-	4.00	4.33	4.67	.67	มากที่สุด
12	รายงานการประเมิน คุณภาพภายในคณะ (SAR)	-	4.00	4.33	4.67	.67	มากที่สุด

ข้อ	รายการตามระบบ		ระดับความเหมาะสม				
	กิจกรรม	กลไก	Q1	Mdn.	Q3	IQR	เหมาะสม
13	รับการประเมินจาก สกอ.	-	4.00	4.33	4.67	.67	มากที่สุด
14	รับการประเมินจาก สมศ.	-	4.00	4.33	4.67	.67	มากที่สุด
15	การประเมินระบบ ประกันคุณภาพภายใน คณะศึกษาศาสตร์	-	4.08	4.38	4.69	.61	มากที่สุด

จากตารางพบว่า ความเหมาะสมของระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุดจำนวน 14 ข้อ(Mdn ระหว่าง 4.21 – 4.69) ระดับมาก 1 ข้อ คือ กลไกของระบบที่มีคณะกรรมการประกันคุณภาพระดับภาควิชา (Mdn = 4.20) โดย กิจกรรมการ ประเมินระบบประกันคุณภาพภายในคณะศึกษาศาสตร์มีคะแนนความเหมาะสมสูงสุด(Mdn = 4.69)

### คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา



ระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในคณะศึกษาศาสตร์

**ตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนด ออกแบบหลักสูตร  
ค่าสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา**

ในการพัฒนาหลักสูตร มีผลการพัฒนาหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ผู้ประเมินคุณภาพ  
ภายในระดับหลักสูตรและระดับคณะ” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีรายละเอียด ดังนี้  
**วัตถุประสงค์ของหลักสูตร**

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การวัด  
การประเมินคุณภาพ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญในการประกันคุณภาพ  
การศึกษา
๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะในการประเมินคุณภาพการศึกษา สามารถเป็นผู้  
ประเมินภายในของคณะศึกษาศาสตร์ได้

**ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม**

หลักสูตร 36 ชั่วโมง (ทฤษฎี 2 วัน ปฏิบัติ 1 วัน)

**คุณสมบัติของผู้เข้าอบรม**

อาจารย์และบุคลากรของคณะศึกษาศาสตร์

**วิธีการอบรม**

บรรยายโดยวิทยากร

การประชุมกลุ่มย่อยของผู้เข้าอบรม

การนำเสนอผลงาน

การฝึกปฏิบัติเป็นผู้ประเมิน

**การประเมินผล**

การประเมินก่อนอบรม หลังอบรม

ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

ประเมินทักษะการประเมิน โดยผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน

ตารางที่ 2 เนื้อหา กิจกรรม กำหนดการดำเนินการหลักสูตรจำแนกตามวัน เวลา ที่ดำเนินการอบรม

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม
1	8.00-9.00	ลงทะเบียน /พิธีเปิด / ประเมินก่อนอบรม	-
	9.00-10.30	แนวคิดหลักการ การประกันคุณภาพ/การวัดตัวบ่งชี้/การประเมินคุณภาพ/เกณฑ์/มาตรฐาน/EQA /QA /KPI /TQF /TQR	บรรยายโดย วิทยากร
	10.30-12.00	การฝึกวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร (14) IQAระดับคณะ(13)	ประชุมกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม
	13.00-14.30	วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ TQF(12)	นำเสนอผลงาน กลุ่ม
	14.30-16.00	วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ IQAระดับหลักสูตร(14)	นำเสนอผลงาน กลุ่ม
	16.00-20.00	ประชุมกลุ่ม การศึกษา ทบทวน	ประชุมกลุ่ม อิสระ
2	8.00-9.00	ลงทะเบียน / ประชุมกลุ่ม	ประชุมกลุ่ม อิสระ
	9.00-10.30	วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ IQAระดับคณะ(13)	นำเสนอผลงาน กลุ่ม
	10.30-12.00	สรุปผลการวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร(14) และ IQAระดับคณะ(13)	นำอภิปรายโดย วิทยากร
	13.00-14.30	การเขียนรายงานการประเมิน แบบฟอร์ม /ประเมินหลังอบรม	นำอภิปรายโดย วิทยากร
	14.30-16.00	การวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะ	นำอภิปรายโดย วิทยากร
	16.00-20.00	การประชุมทีมเพื่อการวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557	ประชุมกลุ่ม อิสระ
3	8.00-9.00	ทีมผู้ประเมินเดินทางถึงภาควิชา/ทัททาย แนะนำตัวซึ่งกันและกัน ระหว่าง ผู้ประเมินและผู้รับประเมิน	ผู้ประเมินและ กรรมการประจำ

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม
			หลักสูตร
	9:00-10:30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับการประเมิน	ผู้ประเมินและกรรมการประจำหลักสูตร
	10:30-12:00	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับการประเมิน	ผู้ประเมินและกรรมการประจำหลักสูตร
	13:00-14:30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับการประเมิน	ผู้ประเมินและกรรมการประจำหลักสูตร
	14:30-16:00	รายงานด้วยวาจา การโต้แย้งผลประเมิน	ผู้ประเมินและกรรมการประจำหลักสูตร
	16:00-20:00	การประชุมทีมเพื่อเขียนรายงานผลการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557 / ประเมินหลักสูตร	ประชุมกลุ่มอิสระ

จากตารางพบว่า หลักสูตรอบรมประกอบด้วย3วันประกอบด้วยเนื้อหาหรือกิจกรรม วันแรก ได้แก่ ลงทะเบียน /พิธีเปิด / ประเมินก่อนอบรม แนวคิดหลักการ การประกันคุณภาพ/การวัดตัวบ่งชี้/การประเมินคุณภาพ/เกณฑ์/มาตรฐาน/EQA /QA /KPI /TQF /TQR การฝึกวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร(14) IQAระดับคณะ(13) วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ TQF(12) วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ IQAระดับหลักสูตร(14) ประชุมกลุ่ม การศึกษา ทบทวน วันที่2ลงทะเบียน /ประชุมกลุ่ม วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ IQAระดับคณะ(13) สรุปผลการวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร(14) และ IQAระดับคณะ(13) การเขียนรายงานการประเมินแบบฟอร์ม/ประเมินหลังอบรม การวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะ การประชุมทีมเพื่อการวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557 สำหรับวันที่ 3 เป็นการฝึกปฏิบัติ การประเมินคุณภาพกับสถานการณ์จริง

ตารางที่ 3 ค่า Mdn และ IQR ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยบูรพา

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความเหมาะสม				
				Q1	Mdn	Q3	IQR	ระดับ
1	8.00-9.00	ลงทะเบียน /พิธีเปิด ประเมินก่อนอบรม	-	3.67	4.20	4.60	.93	มากที่สุด
	9.00-10.30	แนวคิดหลักการ การ ประกันคุณภาพ/การ วัดตัวบ่งชี้/การ ประเมินคุณภาพ/ เกณฑ์/มาตรฐาน/EQA /QA /KPI /TQF /TQR	บรรยาย โดย วิทยากร	3.83	4.27	3.68	.81	มากที่สุด
	10.30-12.00	การฝึกวิเคราะห์ KPI( ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร (14) IQAระดับคณะ (13)	ประชุม กลุ่มย่อย 3 กลุ่ม	3.71	4.20	4.60	.89	มากที่สุด
	13.00-14.30	วิธีวัดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์ของ TQF(12)	นำเสนอ ผลงาน กลุ่ม	3.71	4.20	4.60	.89	มากที่สุด
	14.30-16.00	วิธีวัดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์ของ IQAระดับ หลักสูตร(14)	นำเสนอ ผลงาน กลุ่ม	3.71	4.20	4.60	.89	มากที่สุด
	16.00-20.00	ประชุมกลุ่ม การศึกษา ทบทวน	ประชุม กลุ่ม อิสระ	3.80	4.27	4.64	.84	มากที่สุด
2	8.00-9.00	ลงทะเบียน / ประชุม กลุ่ม	ประชุม กลุ่ม อิสระ	3.71	4.20	4.60	.89	มากที่สุด
	9.00-10.30	วิธีวัดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์ของ IQAระดับ	นำเสนอ ผลงาน	3.67	4.20	4.60	.93	มากที่สุด

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความเหมาะสม				
				Q1	Mdn	Q3	IQR	ระดับ
		คณะ(13)	กลุ่ม					
	10.30-12.00	สรุปผลการวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร (14) และ IQAระดับคณะ(13)	นำอภิปราย โดย วิทยากร	3.71	4.20	4.60	.89	มากที่สุด
	13.00-14.30	การเขียนรายงานการประเมิน แบบฟอร์ม	นำอภิปราย โดย วิทยากร	3.36	3.64	3.93	.57	มาก
	14.30-16.00	การวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะ/ประเมินหลังอบรม	นำอภิปราย โดย วิทยากร	3.45	3.82	4.33	.88	มาก
	16.00-20.00	การประชุมทีมเพื่อการวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปี การศึกษา 2557	ประชุม กลุ่ม อีสระ	3.45	3.82	4.33	.88	มาก
3	8.00-9.00	ทีมผู้ประเมินเดินทางถึงภาควิชา/พักทายนำตัวซึ่งกันและกัน ระหว่าง ผู้ประเมินและผู้รับประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการประจำหลักสูตร	3.56	4.00	4.50	.94	มาก
	9.00-10.30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการประจำ	3.50	3.90	4.43	.93	มาก

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความเหมาะสม				
				Q1	Mdn	Q3	IQR	ระดับ
			หลักสูตร					
10.30-12.00	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้บริหาร ประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.50	3.90	4.43	.93	มาก	
13.00-14.30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้บริหาร ประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.50	3.90	4.43	.93	มาก	
14.30-16.00	รายงานด้วยวาจา การโต้แย้งผลประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.45	3.82	4.33	.88	มาก	
16.00-20.00	การประชุมทีมเพื่อเขียนรายงานผลการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปี การศึกษา 2557 /ประเมินหลักสูตร	ประชุม กลุ่ม อิศระ	3.56	4.00	4.50	.94	มาก	

จากตารางพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 9 รายการ นอกจากนั้นมีความเหมาะสมระดับมาก

**ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพ และประเมินผล**

ผลการประเมินหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง“ผู้ประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร และระดับคณะ”หลักสูตร 36 ชั่วโมง (ทฤษฎี 2 วัน ปฏิบัติ 1 วัน)

**สรุปผลการประเมินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (25 สิงหาคม 2558)**

**ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละ สถานภาพของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม หลักสูตร สาขาวิชาบทบาทในโครงการ เพศ อายุ อายุการทำงานในคณะศึกษาศาสตร์**

ข้อ	สถานภาพ	จำนวน (30คน)	ร้อยละ
1	หลักสูตร		
	การศึกษามหาบัณฑิต	11	36.70
	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	4	13.30
	การศึกษามหาบัณฑิต	8	26.70
	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต	3	10.00
	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	1	3.30
	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	2	6.70
2	สาขาวิชา		
	การสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป	1	3.30
	การสอนชีววิทยา	1	3.30
	การสอนภาษาไทย	1	3.30
	การสอนภาษาญี่ปุ่น	1	3.30
	การสอนศิลปะ	2	6.70
	การศึกษาและพัฒนาสังคม	4	13.30
	เทคโนโลยีการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	1	3.30
	การบริหารการศึกษา	2	6.70
	สมอง จิตใจและการเรียนรู้	1	3.30

ข้อ	สถานภาพ	จำนวน (30คน)	ร้อยละ
	การสอนภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษาโลก(หลักสูตรนานาชาติ)	2	6.70
	การสอนคณิตศาสตร์	2	6.70
	การสอนภาษาอังกฤษ	1	3.30
	การศึกษาปฐมวัย	1	3.30
	หลักสูตรและการสอน	3	10.00
	จิตวิทยาการปรึกษา	2	6.70
	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (หลักสูตรนานาชาติ)	1	3.30
	การสอนสังคม	1	3.30
	การสอนภาษาจีน	1	3.30
	การสอนสุขศึกษาและพลศึกษา	1	3.30
	วิจัย วัตถุประสงค์ และสถิติการศึกษา	1	3.30
3	บทบาทในโครงการ		
	ประธานหลักสูตร	9	30.00
	เลขานุการกรรมการประเมินฯ	1	3.30
	กรรมการหลักสูตร	12	40.00
	กรรมการประเมินภายในฯ	1	3.30
	ผู้ประสานงานหลักสูตร	7	23.30
4	เพศ		
	ชาย	15	50.00
	หญิง	15	50.00
5	อายุ		
	ต่ำกว่า 40 ปี	11	36.67
	40 ปี ขึ้นไป	19	63.33
6	อายุการทำงานในคณะศึกษาศาสตร์		
	1 - 10 ปี	18	60.00
	11 ปีขึ้นไป	12	40.00

จากตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมอาจารย์ในหลักสูตรและสาขาต่างๆ โดยส่วนใหญ่เป็นกรรมการหลักสูตร เป็นกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 1-10 ปี

**ตอนที่ 2 สรุปผลการประเมินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร**

**ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**

**ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจ/ความเหมาะสมของโครงการประเมิน**

**คุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**

**ด้านผู้รับการประเมิน**

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1	ผู้รับการประเมิน/ภาค/หลักสูตร			
1.1	ความพร้อมรับการประเมินของภาควิชา	3.50	.57235	มาก
1.2	ความพร้อมรับการประเมินของหลักสูตร	3.43	.67891	ปานกลาง
1.3	ความพร้อมรับการประเมินของประธานกรรมการ ประจำหลักสูตร	3.63	.61495	มาก
1.4	ความพร้อมรับการประเมินของกรรมการประจำ หลักสูตร	3.43	1.00630	ปานกลาง
	รวม	3.50	.62284	มาก

จากตารางความคิดเห็น ต่อความพร้อมด้านการเป็นผู้รับการประเมิน/ภาค/หลักสูตร โดยรวม มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) ซึ่งมีความคิดเห็นว่าพร้อมอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ความพร้อมรับการประเมินของประธานกรรมการประจำหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.63) รองลงมาเป็น ความพร้อมรับการประเมินของภาควิชา(ค่าเฉลี่ย 3.50) ส่วนความพร้อมรับการประเมินของหลักสูตรและความพร้อมรับการประเมินของกรรมการประจำหลักสูตรมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจ/ความเหมาะสมของโครงการประเมิน  
คุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา  
ด้านประธานกรรมการประเมิน

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
2	ประธานกรรมการประเมิน			
2.1	คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ	4.07	.52083	มาก
2.2	ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัว บ่งชี้	4.00	.64327	มาก
2.3	ความเป็นผู้นำ/ การตัดสินใจ	3.90	.75886	มาก
2.4	ประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ	3.90	.84486	มาก
2.5	ความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน	4.23	.67891	มาก
	รวม	4.02	.56654	มาก

จากตารางความคิดเห็นด้านประธานกรรมการประเมิน มีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.02) โดยเห็นว่ามีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งความเป็นกัลยาณมิตรประเมินมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.23) รองลงมาเป็น คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 4.07) ส่วนความเป็นผู้นำ/ การตัดสินใจและประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.90)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจ/ความเหมาะสมของโครงการประเมิน  
คุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา  
ด้านกรรมการประเมินจากภายนอก

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
3	กรรมการประเมินจากภายนอก			
3.1	คุณวุฒิ/ ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ	4.03	.85029	มาก
3.2	ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัว บ่งชี้	3.97	.80872	มาก
3.3	ประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ	3.93	.82768	มาก
3.4	ความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน	4.03	.88992	มาก
	รวม	3.99	.79731	มาก

จากตารางความคิดเห็นด้านกรรมการประเมินจากภายนอก มีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.99) โดยเห็นว่ามีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่ง ความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน และคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.03) รองลงมาเป็น ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้ (ค่าเฉลี่ย 3.97) ส่วนประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด (ค่าเฉลี่ย 3.93)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจ/ความเหมาะสมของโครงการประเมิน  
คุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา  
ด้านกรรมการประเมินจากภายใน

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
4	กรรมการประเมินจากภายใน			
4.1	คุณวุฒิ/ ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ	4.10	.71197	มาก
4.2	ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัว บ่งชี้	4.03	.76489	มาก
4.3	ประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ	4.00	.87099	มาก
4.4	ความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน	4.00	1.20344	มาก
	รวม	4.03	.82716	มาก

จากตารางความคิดเห็นด้านกรรมการประเมินจากภายใน มีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.03) โดยเห็นว่ามีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่ง คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมาเป็น ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้ (ค่าเฉลี่ย 4.03) ส่วนความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน และประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจ/ความเหมาะสมของ โครงการประเมิน  
คุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา  
ด้านความพึงพอใจอื่นๆโดยรวม

ข้อ	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
5	ความพึงพอใจ/ความเหมาะสมโดยรวม			
5.1	ความพอใจต่อคะแนนผลการประเมินของหลักสูตร ตนเอง	3.50	.86103	มาก
5.2	ได้รับความรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น	3.93	.82768	มาก
5.3	ได้แนวทางในการทำงานประกันคุณภาพ ปีหน้า	4.10	.71197	มาก
5.4	ความต้องการเข้าอบรมเป็นผู้ประเมินภายในระดับคณะ และระดับหลักสูตรตามหลักสูตรที่คณะพัฒนาขึ้น	3.53	1.27937	มาก
5.5	ความต้องการเข้าอบรมเป็นผู้ประเมินภายในตาม หลักสูตร สกอ.	3.30	1.31700	ปานกลาง
5.6	ความต้องการเข้าอบรมเป็นผู้ประเมินระดับคณะตาม หลักสูตรของ สกอ.	3.27	1.31131	ปานกลาง
	รวม	3.61	.83446	มาก

จากตารางความคิดเห็นด้านความพึงพอใจ/ความเหมาะสมโดยรวม โดยอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม เห็นว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61) โดยอาจารย์ได้แนวทางในการทำงานประกันคุณภาพ ปีหน้ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมาเป็นการได้รับความรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.93) ส่วนความต้องการเข้าอบรมเป็นผู้ประเมินระดับคณะตามหลักสูตรของ สกอ. มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.27)

ตอนที่ 3 สรุปผลการสังเคราะห์ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ต่อระบบประกันคุณภาพภายในของ  
คณะศึกษาศาสตร์

สำหรับความคิดเห็นต่อระบบประกันคุณภาพภายในของคณะศึกษาศาสตร์ โดยที่มี  
คณาจารย์ จำนวน 22 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ 33 ความคิดเห็น ซึ่งจำแนกเป็น  
ประเด็นที่สำคัญได้ 4 ประเด็น ตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 คำร้อยละของความคิดเห็นเรียงตามลำดับ จำแนกตาม ตามประเด็นและตัวอย่างความ  
คิดเห็น

ประเด็นความ คิดเห็น	ตัวอย่าง ความคิดเห็นของคณาจารย์แต่ละท่าน
ลำดับที่ 1 คุณภาพผู้ ประเมิน (คิดเป็นร้อยละ 36.37)	<p>"การปรับระบบพัฒนาคุณภาพผู้ประเมินให้มีมาตรฐานเดียวกัน ในการตีความ วิเคราะห์ข้อมูล และพิจารณาข้อมูลเชิงประจักษ์ประกอบการวิเคราะห์ ความเป็นกัลยาณมิตรและหัวใจผู้ประเมินว่าจุดมุ่งหมายในการประเมินคืออะไร"</p> <p>"ควรเตรียมผู้ประเมินให้มีความพร้อมในการประเมินทั้งความแม่นยำ ความมีไหวพริบปฏิภาณ และความเป็นมิตร มากกว่าเป็นผู้ประเมินที่น่าเกรงขาม ต้องเข้าใจตนเองว่าเราทำ SAR เพื่ออะไร"</p> <p>"มาตรฐานการประเมินของกรรมการภายนอกไม่เหมือนกัน หลักสูตรที่ประเมินวันแรก โดยประเมิน แบบเดียวกัน หากปีหน้า สกอ. มาจริง หลักสูตรที่ประเมินวันแรก ๆ จะเสียประโยชน์หรือไม่ เพราะหลักสูตรที่ประเมินวันท้าย ๆ ได้คะแนนประเมินสูงกว่า"</p> <p>"กรรมการประเมินที่เชิญมามีเกณฑ์ในการพิจารณาไม่ตรงกัน ทำให้มาตรฐานไม่เหมือนกัน"</p> <p>"กรรมการบางชุดให้ออกาสในการอธิบายในสิ่งที่ไม่ได้เขียนในรายงาน ทำให้สามารถได้คะแนนเพิ่มได้"</p> <p>"การตีความเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินไม่ชัดเจน เข้าใจไม่ตรงกันระหว่างผู้ประเมินกับผู้รับการประเมิน"</p> <p>"การตีความหมายของกรรมการผู้ประเมินแตกต่างกัน ต้องการให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน"</p> <p>"ใช้ประสบการณ์ของแต่ละคน มาแนะนำ ทำให้มีความหลากหลาย และเป็นภาระเพิ่มขึ้น แก่อาจารย์ผู้สอน ที่จะกระทบต่อการเรียนการสอนและการทำผลงานวิชาการของอาจารย์เป็นอันมาก"</p> <p>"กรรมการประเมินควรมีมาตรฐานเดียวกัน ควรมีการซักซ้อมความเข้าใจก่อนที่จะประเมินจริง เพราะเมื่อฟังจากหลักสูตรอื่น กรรมการมีมาตรฐานในการประเมินไม่เท่ากัน การเข้มงวดไม่เท่ากันค่ะ"</p>

ประเด็นความ คิดเห็น	ตัวอย่าง ความคิดเห็นของคณาจารย์แต่ละท่าน
<p>ลำดับที่ 2</p> <p>ระบบประกัน ภายใน (คิดเป็น ร้อยละ 30.30)</p>	<p>"ควรมีการแจ้งตั้งแต่ต้นปีการศึกษาว่าต้องการให้หลักสูตรทำอะไรบ้าง ครั้งนี้ระบบและเอกสารมีความสับสนและการเตรียมการค่อนข้างกะทันหัน"</p> <p>"ในการประเมิน โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในของคณะศึกษาศาสตร์ ในทัศนะของผมคือเห็นด้วยกับระบบการประเมิน เพื่อคุณภาพของคณะ แต่ควรจะมีมีการชี้แจงและหาแนวทางที่ง่าย ๆ กว่านี้เพราะหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ควรเน้นเรื่องการสอนให้ดี"</p> <p>"อยากให้การประเมินในปี 2558 ที่จะเกิด ขอให้สร้าง โครงสร้างที่แน่นอน แบบฟอร์ม เช่นระบบรับนิสิต การรับบุคลากร ฯลฯ ให้เป็นไปในทางเดียวกัน"</p> <p>"ระยะเวลาดำเนินการมีความกระชั้นชิดมากเกินไป"</p> <p>"การสร้างควมมีส่วนร่วมของคณาจารย์ เพราะประกันคุณภาพเป็นเรื่องของคณาจารย์ทุกท่าน"</p> <p>"เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการจัดทำเอกสารการประกันคุณภาพ (SAR)"</p> <p>"ควรให้เป็นมาตรฐานทุกปี"</p> <p>"ควรทำให้ระบบประกันคุณภาพมีความเสถียร เป็นระบบมากขึ้น"</p> <p>"ระบบต่าง ๆ ตามองค์ประกอบ ควรเป็นระบบกลางที่ใช้ร่วมกัน แทนการให้แต่ละหลักสูตรทำระบบขึ้นเอง และในส่วนไหนที่หลักสูตร ต้องการเพิ่มเติม ก็เพิ่มจากระบบกลาง"</p> <p>"รูปแบบการเขียน ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าจะใช้แบบไหน บางหลักสูตรใช้รูปแบบที่ได้รับการอบรมมา แต่กรรมการแนะนำให้เขียนอีกแบบหนึ่ง ดังนั้น ของคณะศึกษาศาสตร์ หรือ ม.บูรพา ควรมีรูปแบบที่ไม่แตกต่างกันมาก"</p>
<p>ลำดับที่ 3</p> <p>ปัญหาความรู้ เกี่ยวกับ องค์ประกอบ (คิดเป็นร้อยละ 21.21)</p>	<p>"ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดองค์ประกอบต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจน ความเข้าใจระหว่างกรรมการประเมินกับกรรมการประเมิน และกรรมการประเมินกับกรรมการหลักสูตร ยังไม่ตรงกัน จึงทำให้เกิดการโต้แย้ง นอกจากนี้กรรมการประเมิน ยังไม่สามารถตัดสินใจได้ในบางครั้ง จุดนี้จึงควรมีการปรับปรุง"</p> <p>"การตีความเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน ไม่ชัดเจน เข้าใจไม่ตรงกันระหว่างผู้ประเมินกับผู้รับการประเมิน"</p> <p>"บางเกณฑ์ที่งง ๆ เช่น นับปีการศึกษา กับนับปีพ.ศ. ซึ่งหลวมกัน ในทางปฏิบัติจะเอาอย่างไรกันแน่ ความชัดเจนควรเป็นอย่างไร"</p> <p>"ระบบต่าง ๆ ตามองค์ประกอบ ควรเป็นระบบกลางที่ใช้ร่วมกัน แทนการให้แต่ละหลักสูตรทำระบบขึ้นเอง และในส่วนไหนที่หลักสูตร ต้องการเพิ่มเติม ก็เพิ่มจากระบบกลาง"</p>

ประเด็นความ คิดเห็น	ตัวอย่าง ความคิดเห็นของคณาจารย์แต่ละท่าน
ลำดับที่ 4 ปัญหา การส่ง มคอ. (คิดเป็นร้อยละ 9.09)	<p>"การส่ง มคอ. ครบ 100% เป็นไปได้ยากมาก ควรปรับเกณฑ์ลงมาซักเล็กน้อยครับ"</p> <p>"ควรมีมาตรการในการควบคุมให้อาจารย์ในคณะ ส่ง มคอ.3 และ 5 ตรงตามกำหนดระยะเวลา เพื่อไม่ให้หลักสูตรอื่น ๆ ที่ต้องพึ่งพิง มคอ.3 และ มคอ.5 ต้องเดือดร้อน"</p> <p>"สาเหตุที่ มคอ.5 ไม่ครบ เนื่องจากในระบบ TQF ของมหาวิทยาลัย ไม่มีกลุ่มของอาจารย์พิเศษที่ ภาควิชา เชิญมาสอนเช่น วิชา 400204 นิสิตเอกอังกฤษเรียนกลุ่ม 5 แต่ในระบบไม่มีกลุ่ม 5 เนื่องจากเป็นอาจารย์พิเศษของภาควิชา"</p>

จากตารางพบว่าค่าร้อยละของความคิดเห็นเรียงตามลำดับ จำแนกตาม ตามประเด็นและ ตัวอย่างความคิดเห็น ลำดับที่ 1 คุณภาพผู้ประเมิน(คิดเป็นร้อยละ 36.37) ลำดับที่ 2 ระบบประกันภายใน (คิดเป็นร้อยละ 30.30) ลำดับที่ 3 ปัญหาความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบ (คิดเป็นร้อยละ 21.21) ลำดับที่ 4 ปัญหาการส่ง มคอ.(คิดเป็นร้อยละ 9.09)

ตอนที่ 4 สรุปผลการสังเคราะห์ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษา  
ภายในระดับหลักสูตร/ความต้องการปรับ/แก้ไข คณะกรรมการประเมินในตัวบ่งชี้

สำหรับความคิดเห็นต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรของ คณะศึกษาศาสตร์ และความต้องการปรับหรือแก้ไข คณะกรรมการประเมินในตัวบ่งชี้ โดยที่มีคณาจารย์ จำนวน 22 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ 30 ความคิดเห็น ซึ่งจำแนกเป็นประเด็นที่สำคัญ ได้ 3 ประเด็น ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 11 คำร้อยละของความคิดเห็นจำแนกตามประเด็นและตัวอย่างความคิดเห็น

ประเด็นความคิดเห็น	ตัวอย่าง ความคิดเห็นของคณาจารย์แต่ละท่าน
<p>ลำดับที่ 1</p> <p>เกี่ยวกับ</p> <p>หลักสูตรและ</p> <p>กรรมการประจำ</p> <p>หลักสูตร</p> <p>(คิดเป็นร้อยละ</p> <p>40.00)</p>	<p>"กรรมการหลักสูตร 4 คน อยู่ที่โรงเรียนสาธิต ทำให้ตัวประธานต้องทำงานแต่เพียงผู้เดียว"</p> <p>"ควรมีเจ้าหน้าที่มาช่วยในแต่ละหลักสูตร"</p> <p>"ภาระงานทุกอย่างของประธานหลักสูตรน่าเห็นใจมาก"</p> <p>"ในส่วนของ มคอ. 3 และ มคอ. 5 พบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร เป็นอาจารย์จากคณะมนุษยศาสตร์ ส่งไม่ครบ ทำให้คะแนนในการประเมินในส่วนนี้ไม่มี จำเป็นต้องทำเรื่องขอความร่วมมือในการกรอก มคอ. 3 และ มคอ. 5 จะทำให้คะแนนในภาพรวมของหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น"</p> <p>"กรณีเป็นการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เช่น การติดตามผลการทำงานของบัณฑิต ทางสาขาวิชาไม่ได้ดำเนินการเอง, การรับสมัครนิสิต เป็นส่วนของคณะ /มหาวิทยาลัย สาขาวิชาไม่ได้รับผิดชอบโดยตรง ทางสาขาวิชาก็จะได้คะแนนน้อยในส่วนนี้ใช่ไหม"</p> <p>"ผลงานตีพิมพ์มีน้อย ของนิสิตระดับปริญญาโท เนื่องจากการตรวจสอบข้อมูลยังมีความไม่ครบ"</p> <p>"การเผยแพร่ผลงาน การนับเวลาอาจไม่เป็นธรรม เพราะไม่ตรงกัน"</p> <p>"เกณฑ์ควรใช้ต่อเนื่อง เพื่อจะได้ดูพัฒนาการแต่ละหลักสูตร เพื่อให้เป็นมาตรฐาน ไม่ใช่เปลี่ยนทุกปี (ส่วนกลาง) ทำให้เพิ่มความยากลำบากกับคนทำ"</p> <p>"การนับผลงาน"</p> <p>"คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีประสบการณ์การสอน 2 ปี"</p>
<p>ลำดับที่ 2</p> <p>ข้อเสนอแนะใน</p> <p>การประกัน</p> <p>คุณภาพ</p>	<p>"การเตรียมตัวก่อนข้างกะทันหัน"</p> <p>"ต้องการให้ทุกคนทั้งผู้ประเมินและผู้รับประเมินมีความเข้าใจในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้ตรงกัน และควรปรับทั้งระบบ เช่น การแจ้งคะแนนแต่ละองค์ประกอบ"</p>

ประเด็นความ คิดเห็น	ตัวอย่าง ความคิดเห็นของคณาจารย์แต่ละท่าน
(คิดเป็นร้อยละ 33.33)	<p>"มีความเห็นว่า ยังมีความแตกต่างกันในการประเมิน ความเห็นของกรรมการต่าง ๆ กรรมการ อาจจะขาดความสามารถประสบการณ์ในการทำความเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ "</p> <p>"รูปแบบของการเขียนจะใช้รูปแบบไหน ควรจะทำแบบให้ชัดเจน เพราะ ป.เอก ใช้รูปแบบหนึ่ง ผู้ประเมินบอกว่าชัดเจนดี แต่หลักสูตร ป.โท ที่ให้ผมมา และใช้รูปแบบของการประเมินแบบที่ อบรมมา แต่กรรมการประเมินบอกว่า ดูยาก"</p> <p>"ระบบกลไกที่เป็นส่วนกลาง ควรจะให้ทางส่วนกลางดำเนินการให้เหมือนกัน จะได้ไม่ต้องทำ ใหม่ อาจจะผิดพลาดได้"</p> <p>"อยากให้ชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมินก่อนที่จะมีการประเมินหรือเก็บหลักฐานในปีนั้น ๆ เพื่อ จะได้เตรียมเก็บหลักฐานให้ตรงตามที่กรรมการต้องการ"</p> <p>"การมีหลักฐานในแต่ละประเภท ทั้งกลไกและกระบวนการ รวมทั้งการประเมินผล แต่ละ ขั้นตอน อาจไม่สามารถเก็บได้ครบ จะต้องมีการกลไกให้ชัดเจนว่า ทำแค่ไหน ทำอย่างไร ให้ ตรงกัน จะได้เป็นมาตรฐาน"</p> <p>"ไม่ทราบคะแนนรายตัวบ่งชี้ เนื่องจากกรรมการประเมินไม่แจ้ง แจ้งแต่ภาพรวม จึงเห็นสมควร พิจารณาคณสมมติผู้ประเมินที่ทราบระบบการทำงานจริง ๆ"</p>
ลำดับที่ 3 การขอปรับ คะแนน (คิดเป็นร้อยละ 30.00)	<p>"หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ต้องการให้มีการทบทวนคะแนนประเมินในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การรับนิสิต ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 การส่งเสริมและพัฒนานิสิต ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การบริหาร และพัฒนาอาจารย์ ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 สารระของรายวิชาในหลักสูตร ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การวางระบบ ผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 การประเมินผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 สิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้"</p> <p>หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ตัวบ่งชี้ที่ 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3"</p> <p>"คะแนนที่กรรมการประเมินให้ กรรมการหลักสูตร ป.โท ป.เอก ใช้ชุดเดียวกัน แต่กรรมการ ประเมินให้คะแนนไม่เหมือนกัน"</p> <p>"คะแนนตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ควรจะปรับให้น่าสนใจบ้าง เห็นใจคนทำงาน"</p> <p>"ต้องการปรับองค์ประกอบที่ 1 ให้ผ่านเนื่องจาก ณ.เวลานี้อาจารย์ในคณะน่าจะส่ง มคอ.5 ครบ แล้ว (ข้อ 12)"</p> <p>"คะแนนองค์ประกอบที่ 6 ได้แก้ไขให้มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงในปีการศึกษาหน้า โดยแจ้งให้กรรมการประจำหลักสูตรทราบและทำแผนการดำเนินการในปีหน้า ในส่วนอื่น ๆ จริง ๆ ทางหลักสูตรได้มีการบันทึกการประชุมไว้ แต่ไม่ได้แจ้งให้กรรมการประเมินทราบ แล้วแต่ฝ่ายวิจัยจะพิจารณาแล้วกันค่ะ"</p>

ประเด็นความ คิดเห็น	ตัวอย่าง ความคิดเห็นของคณาจารย์แต่ละท่าน
	<p>"ปรับแก้ตามที่กรรมการหลักสูตรและการสอน ป.โท เสนอ ขอปรับแก้การเขียนให้ครอบคลุม"</p> <p>"ขอปรับเพิ่มระบบและกลไก องค์กรประกอบ องค์กร 3, 4, 5, 6"</p> <p>"หลักสูตรคุณวุฒิบัณฑิต การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาโลก องค์กรที่ 1 คณะกรรมการบอกว่า ไม่ผ่าน แต่เราคิดว่าผ่าน ไม่เกี่ยวกับองค์กรประกอบ (2 ปี) ประสบการณ์ไม่น่าเกี่ยว"</p>

จากตารางพบว่าค่าร้อยละของความคิดเห็นเรียงตามลำดับ จำแนกตาม ตามประเด็นและตัวอย่างความคิดเห็น ลำดับที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรและกรรมการประจำหลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 40.00) ลำดับที่ 2 ข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพ(คิดเป็นร้อยละ 33.33) ลำดับที่ 3 การขอปรับคะแนน (คิดเป็นร้อยละ 30.00)

ตารางที่ 12 ค่า Mdn และ IQR ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทาง สปป.ลาว  
(มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว 18 มีนาคม 2559)

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความเหมาะสม				
				Q1	Mdn	Q3	IQR	ระดับ
1	8.00-9.00	ลงทะเบียน /พิธีเปิด ประเมินก่อนอบรม	-	4.14	4.43	4.71	.57	มากที่สุด
	9.00-10.30	แนวคิดหลักการ การ ประกันคุณภาพ/การ วัดตัวบ่งชี้/การ ประเมินคุณภาพ/ เกณฑ์/มาตรฐาน/ EQA /IQA /KPI /TQF /TQR	บรรยาย โดย วิทยากร	3.67	4.20	4.70	1.03	มากที่สุด
	10.30-12.00	การฝึกวิเคราะห์ KPI( ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร (14) IQAระดับคณะ (13)	ประชุม กลุ่มย่อย 3 กลุ่ม	3.50	4.00	4.50	1.00	มาก
	13.00-14.30	วิธีวัดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์ของ TQF(12)	นำเสนอ ผลงาน กลุ่ม	3.67	4.20	4.70	1.03	มากที่สุด
	14.30-16.00	วิธีวัดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์ของ IQAระดับ หลักสูตร(14)	นำเสนอ ผลงาน กลุ่ม	3.50	4.11	4.56	1.06	มาก
	16.00-20.00	ประชุมกลุ่ม การศึกษา ทบทวน	ประชุม กลุ่ม อิสระ	3.22	3.67	4.20	.98	มากที่สุด
	2	8.00-9.00	ลงทะเบียน / ประชุม กลุ่ม	ประชุม กลุ่ม อิสระ	3.00	3.57	4.20	1.20
9.00-10.30		วิธีวัดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์ของ IQAระดับ	นำเสนอ ผลงาน	3.75	4.27	4.64	0.89	มากที่สุด

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความเหมาะสม				
				Q1	Mdn	Q3	IQR	ระดับ
		คณะ(13)	กลุ่ม					
	10.30-12.00	สรุปผลการวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร (14) และ IQA ระดับคณะ(13)	นำอภิปรายโดยวิทยากร	4.08	4.39	4.69	0.61	มากที่สุด
	13.00-14.30	การเขียนรายงานการประเมิน แบบฟอร์ม	นำอภิปรายโดยวิทยากร	3.29	3.86	4.43	1.14	มาก
	14.30-16.00	การวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะ/ประเมินหลังอบรม	นำอภิปรายโดยวิทยากร	4.08	4.39	4.69	0.61	มากที่สุด
	16.00-20.00	การประชุมทีมเพื่อการวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557	ประชุมกลุ่ม อิศระ	4.00	4.33	4.67	0.67	มากที่สุด
3	8.00-9.00	ทีมผู้ประเมินเดินทางถึงภาควิชา/ทักทาย แนะนำตัวซึ่งกันและกัน ระหว่าง ผู้ประเมินและผู้รับ	ผู้ประเมินและกรรมการประจำหลักสูตร	3.50	4.20	4.60	0.90	มากที่สุด

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความเหมาะสม				
				Q1	Mdn	Q3	IQR	ระดับ
		ประเมิน						
	9.00- 10.30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับบริการประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	4.00	4.33	4.67	0.67	มาก ที่สุด
	10.30- 12.00	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับบริการประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.45	3.82	4.33	0.88	มาก
	13.00- 14.30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับบริการประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.83	4.27	4.64	0.81	มาก ที่สุด
	14.30- 16.00	รายงานด้วยวาจา การโต้แย้งผลประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	2.00	3.67	4.33	2.33	มาก
	16.00- 20.00	การประชุมทีมเพื่อเขียนรายงานผลการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557	ประชุม กลุ่ม อิศระ	3.57	4.11	4.56	0.81	มาก

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความเหมาะสม				
				Q1	Mdn	Q3	IQR	ระดับ
		/ประเมินหลักสูตร						

จากตารางพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 11 รายการ นอกจากนั้นมีความเหมาะสมระดับมาก

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบ ค่า Mdn และ IQR ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทาง  
สปป.ลาว (มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว) กับ ไทย(มหาวิทยาลัยบูรพา)

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความคิดเห็น(เหมาะสม)				
				Buu ม.บูร	ระดับ	Mdn มช.	ระดับ	ความ ต่าง
1	8.00- 9.00	ลงทะเบียน /พิธีเปิด ประเมินก่อนอบรม	-	4.20	มาก ที่สุด	4.43	มาก ที่สุด	ไม่ต่าง
	9.00- 10.30	แนวคิดหลักการ การ ประกันคุณภาพ/การ วัดตัวบ่งชี้/การ ประเมินคุณภาพ/ เกณฑ์/มาตรฐาน/ EQA /QA /KPI /TQF /TQR	บรรยาย โดย วิทยาการ	4.27	มาก ที่สุด	4.20	มาก ที่สุด	ไม่ต่าง
	10.30- 12.00	การฝึกวิเคราะห์ KPI( ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร (14) IQAระดับคณะ (13)	ประชุม กลุ่มย่อย 3 กลุ่ม	4.20	มาก ที่สุด	4.00	มาก	ต่าง
	13.00- 14.30	วิธีวัดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์ของ TQF(12)	นำเสนอ ผลงาน กลุ่ม	4.20	มาก ที่สุด	4.20	มาก ที่สุด	ไม่ต่าง
	14.30- 16.00	วิธีวัดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์ของ IQAระดับ หลักสูตร(14)	นำเสนอ ผลงาน กลุ่ม	4.20	มาก ที่สุด	4.11	มาก	ต่าง
	16.00- 20.00	ประชุมกลุ่ม การศึกษา ทบทวน	ประชุม กลุ่ม อิสระ	4.27	มาก ที่สุด	3.67	มาก ที่สุด	ไม่ต่าง
2	8.00- 9.00	ลงทะเบียน / ประชุม กลุ่ม	ประชุม กลุ่ม อิสระ	4.20	มาก ที่สุด	3.57	มาก	ต่าง
	9.00-	วิธีวัดตัวบ่งชี้และ	นำเสนอ	4.20	มาก	4.27	มาก	ไม่ต่าง

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความคิดเห็น(เหมาะสม)				
				Buu ม.บูร	ระดับ	Mdn มช.	ระดับ	ความ ต่าง
	10.30	เกณฑ์ของ IQAระดับ คณะ(13)	ผลงาน กลุ่ม		ที่สุด		ที่สุด	
	10.30- 12.00	สรุปผลการวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร (14) และ IQA ระดับคณะ(13)	นำ อภิปราย โดย วิทยากร	4.20	มาก ที่สุด	4.69	มาก ที่สุด	ไม่ต่าง
	13.00- 14.30	การเขียนรายงานการ ประเมิน แบบฟอร์ม	นำ อภิปราย โดย วิทยากร	3.64	มาก	3.86	มาก	ไม่ต่าง
	14.30- 16.00	การวางแผนการ ประเมินระดับ หลักสูตร และระดับ คณะ/ประเมินหลัง อบรม	นำ อภิปราย โดย วิทยากร	3.82	มาก	4.39	มาก ที่สุด	ต่าง
	16.00- 20.00	การประชุมทีมเพื่อ การวางแผนการ ประเมินระดับ หลักสูตร และระดับ คณะของคณะ ศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557	ประชุม กลุ่ม อิศระ	3.82	มาก	4.33	มาก ที่สุด	ต่าง
3	8.00- 9.00	ทีมผู้ประเมินเดินทาง ถึงภาควิชา/พักท่าย แนะนำตัวซึ่งกันและ	ผู้ประเมิน และ กรรมการ	4.00	มาก	4.20	มาก ที่สุด	ต่าง

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความคิดเห็น(เหมาะสม)				
				Buu ม.บูร	ระดับ	Mdn มช.	ระดับ	ความ ต่าง
		กัน ระหว่าง ผู้ ประเมินและผู้รับ ประเมิน	ประจำ หลักสูตร					
	9.00- 10.30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวก สะดวกของผู้รับการ ประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.90	มาก	4.33	มาก ที่สุด	ต่าง
	10.30- 12.00	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวก สะดวกของผู้รับการ ประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.90	มาก	3.82	มาก	ไม่ต่าง
	13.00- 14.30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวก สะดวกของผู้รับการ ประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.90	มาก	4.27	มาก ที่สุด	ต่าง
	14.30- 16.00	รายงานด้วยวาจา การ โต้แย้งผลประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร	3.82	มาก	3.67	มาก	ไม่ต่าง
	16.00- 20.00	การประชุมทีมเพื่อ เขียนรายงานผลการ ประเมินระดับ หลักสูตร และระดับ คณะของคณะ	ประชุม กลุ่ม อิศระ	4.00	มาก	4.11	มาก	ไม่ต่าง

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ความคิดเห็น(เหมาะสม)				
				Buu ม.บูร	ระดับ	Mdn มช.	ระดับ	ความ ต่าง
		ศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557 /ประเมินหลักสูตร						

จากตารางพบว่าความคิดเห็นในประเด็นความเหมาะสมจำนวนทั้งหมด 18 กิจกรรมและ  
กลไก ในองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตร ทั้งสองมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก  
ถึงมากที่สุด โดยความคิดเห็นเหมือนกันจำนวน 10 กิจกรรม ต่างกัน 8 กิจกรรม

## บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา(Research & Development) โดยดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน(Mixed methodology) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาศักยภาพด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สรุปผลการวิจัยขอเสนอประกอบไปด้วย 3 ตอน คือ

**ตอนที่ 1 ข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ของการประเมินคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์เนื้อหา**

### การจำแนกกลุ่ม

การศึกษาศักยภาพการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มีการดำเนินการ โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในจากผลการวิจัยพัฒนาของ จารูวรรณ ชรรมจิต และพงศ์เทพ จิระโร (2558) โดยมีรายละเอียดของระบบและผลประเมินความเหมาะสมของระบบ

คำมัชฐาน และพิสัยระหว่างควอร์ไทล์การประเมินระบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องจำแนกตามรายชื่อ พบว่า ความเหมาะสมของระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่ามีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุดจำนวน 14 ชื่อ(Mdn ระหว่าง 4.21 – 4.69) ระดับมาก 1ชื่อ คือกลไกของระบบที่มีคณะกรรมการประกันคุณภาพระดับภาควิชา (Mdn = 4.20) โดย กิจกรรมการประเมินระบบประกันคุณภาพภายในคณะศึกษาศาสตร์มีคะแนนความเหมาะสมสูงสุด(Mdn = 4.69)

**ตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนด ออกแบบหลักสูตร**

### ค่าสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ในการพัฒนาหลักสูตร มีผลการพัฒนาหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ผู้ประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรและระดับคณะ”คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

**วัตถุประสงค์ของหลักสูตร**

๑. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา การวัดการประเมินคุณภาพ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์
๒. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา

๓. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะในการประเมินคุณภาพการศึกษา สามารถเป็นผู้ประเมินภายในของคณะศึกษาศาสตร์ได้

#### ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

หลักสูตร 36 ชั่วโมง (ทฤษฎี 2 วัน ปฏิบัติ 1 วัน)

#### คุณสมบัติของผู้เข้าอบรม

อาจารย์และบุคลากรของคณะศึกษาศาสตร์

#### วิธีการอบรม

บรรยายโดยวิทยากร

การประชุมกลุ่มย่อยของผู้เข้าอบรม

การนำเสนอผลงาน

การฝึกปฏิบัติเป็นผู้ประเมิน

#### การประเมินผล

การประเมินก่อนอบรม หลังอบรม

ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

ประเมินทักษะการประเมินโดยผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน

#### เนื้อหา กิจกรรม กำหนดการดำเนินการหลักสูตรจำแนกตามวัน เวลา ที่ดำเนินการอบรม

หลักสูตรอบรมประกอบด้วย3วันประกอบด้วยเนื้อหาหรือกิจกรรม วันแรกได้แก่ ลงทะเบียน / พิธีเปิด / ประเมินก่อนอบรม แนวคิดหลักการ การประกันคุณภาพ/การวัดตัวบ่งชี้/การประเมินคุณภาพ/เกณฑ์/มาตรฐาน/EQA /QA /KPI /TQF /TQR การฝึกวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQA ระดับหลักสูตร(14) IQAระดับคณะ(13) วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ TQF(12) วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ IQAระดับหลักสูตร(14) ประชุมกลุ่ม การศึกษา ทบทวน วันที่2ลงทะเบียน /ประชุมกลุ่ม วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ IQAระดับคณะ(13) สรุปผลการวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร(14) และ IQAระดับคณะ(13) การเขียนรายงานการประเมินแบบฟอร์ม/ประเมินหลังอบรม การวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะ การประชุมทีมเพื่อการวางแผนการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557 สำหรับวันที่ 3 เป็นการฝึกปฏิบัติ การประเมินคุณภาพกับสถานการณ์จริง

ค่า Mdn และ IQR ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 9 รายการ นอกจากนั้นมีความเหมาะสมระดับมาก

### ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพ และประเมินผล

ผลการประเมินหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง“ผู้ประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตร และระดับคณะ”หลักสูตร 36 ชั่วโมง (ทฤษฎี 2 วัน ปฏิบัติ 1 วัน)

#### สรุปผลการประเมินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (25 สิงหาคม 2558)

จำนวนและร้อยละ สถานภาพของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม หลักสูตร สาขาวิชาบทบาทในโครงการ เพศ อายุ อายุการทำงานในคณะศึกษาศาสตร์

จากตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมอาจารย์ในหลักสูตรและสาขาต่างๆโดยส่วนใหญ่เป็น กรรมการหลักสูตร เป็นกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 1-10 ปี

#### ตอนที่ 2 สรุปผลการประเมินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ความเหมาะสมของโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาด้านผู้รับการประเมิน ความคิดเห็น ต่อความพร้อมด้านการเป็นผู้รับการประเมิน/ภาค/หลักสูตร โดยรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) ซึ่งมีความคิดเห็นว่ามีพร้อมอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ความพร้อมรับการประเมินของประธานกรรมการประจำหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.63) รองลงมาเป็น ความพร้อมรับการประเมินของภาควิชา (ค่าเฉลี่ย 3.50) ส่วนความพร้อมรับการประเมินของหลักสูตรและความพร้อมรับการประเมินของกรรมการประจำหลักสูตรมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50)

ด้านประธานกรรมการประเมิน มีความคิดเห็น ว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.02) โดยเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งความเป็นกัลยาณมิตรประเมินมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.23) รองลงมาเป็น คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 4.07) ส่วนความเป็นผู้นำ/ การตัดสินใจและประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.90)

ด้านกรรมการประเมินจากภายนอก มีความคิดเห็น ว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.99) โดยเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่ง ความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน และคุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.03) รองลงมาเป็น ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้ (ค่าเฉลี่ย 3.97) ส่วนประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด (ค่าเฉลี่ย 3.93)

**ด้านกรรมการประเมินจากภายใน** มีความคิดเห็นว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.03) โดยเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่ง คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมาเป็น ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้ (ค่าเฉลี่ย 4.03) ส่วนความเป็นกัลยาณมิตรประเมินและประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด (ค่าเฉลี่ย 4.00)

**ด้านความพึงพอใจอื่นๆโดยรวม** มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.61) โดยอาจารย์ได้แนวทางในการทำงานประกันคุณภาพ ปีหน้ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมาเป็นการได้รับความรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.93) ส่วนความต้องการเข้าอบรมเป็นผู้ประเมินระดับคณะตามหลักสูตรของ สกอ. มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.27)

### **ตอนที่ 3 สรุปผลการสังเคราะห์ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ต่อระบบประกันคุณภาพภายในของคณะศึกษาศาสตร์**

สำหรับความคิดเห็นต่อระบบประกันคุณภาพภายในของคณะศึกษาศาสตร์ โดยที่มีคณาจารย์ จำนวน 22 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ 33 ความคิดเห็น ซึ่งจำแนกเป็นประเด็นที่สำคัญได้ 4 ประเด็น พบว่าค่าร้อยละของความคิดเห็นเรียงตามลำดับ จำแนกตามตามประเด็นและตัวอย่างความคิดเห็น ลำดับที่ 1 คุณภาพผู้ประเมิน (คิดเป็นร้อยละ 36.37) ลำดับที่ 2 ระบบประกันภายใน (คิดเป็นร้อยละ 30.30) ลำดับที่ 3 ปัญหาความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบ (คิดเป็นร้อยละ 21.21) ลำดับที่ 4 ปัญหาการส่ง มคอ.(คิดเป็นร้อยละ 9.09)

### **ตอนที่ 4 สรุปผลการสังเคราะห์ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร/ความต้องการปรับ/แก้ไข คณะกรรมการประเมินในตัวบ่งชี้**

สำหรับความคิดเห็นต่อผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์ และความต้องการปรับหรือแก้ไข คณะกรรมการประเมินในตัวบ่งชี้ โดยที่มีคณาจารย์ จำนวน 22 ท่าน ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ 30 ความคิดเห็น ซึ่งจำแนกเป็นประเด็นที่สำคัญได้ 3 ประเด็น ความคิดเห็นจำแนกตามประเด็นและตัวอย่างความคิดเห็น ลำดับที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรและกรรมการประจำหลักสูตร (คิดเป็นร้อยละ 40.00) ลำดับที่ 2 ข้อเสนอแนะในการประกันคุณภาพ (คิดเป็นร้อยละ 33.33) ลำดับที่ 3 การขอปรับคะแนน (คิดเป็นร้อยละ 30.00)

ค่า Mdn และ IQR ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทาง สปป.ลาว (มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว:18 มีนาคม 2559) พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 11 รายการ นอกจากนั้นมีความเหมาะสมระดับมาก

เปรียบเทียบ ค่า Mdn และ IQR ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทาง

สปป.ลาว (มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว) กับ ไทย(มหาวิทยาลัยบูรพา) พบว่าความคิดเห็นในประเด็นความเหมาะสมจำนวนทั้งหมด 18 กิจกรรมและกลไก ในองค์ประกอบต่างๆของหลักสูตร ทั้งสองมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยความคิดเห็นเหมือนกันจำนวน 10 กิจกรรม ต่างกัน 8 กิจกรรม

#### อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่าความคิดเห็นบางประการของความเหมาะสมหลักสูตรอบรมที่มีความต่างกันระหว่างของมหาวิทยาลัยบูรพากับมหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว จำนวน 8 กิจกรรมนั้นพบว่าไม่มีประเด็นใดมีความแตกต่างแบบข้ามระดับ กล่าวคือส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันถึง 10 ประเด็น ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มย่อยพบว่าอาจารย์ที่เข้าร่วมประเมินความเหมาะสมเห็นว่ามีเหมาะสมมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรที่กำหนดขึ้นมีกิจกรรมกลไก และมีเนื้อหาสาระรวมถึงทักษะที่จำเป็น ครอบคลุมสำหรับผู้ประเมินคุณภาพที่ต้องใช้ดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษา และทุกกิจกรรมและกลไกที่กำหนดขึ้นมีความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์ ถูกต้องและมีความเหมาะสม ที่สมควรเป็นหลักสูตรที่จะนำไปใช้ต่อไป

#### ข้อเสนอแนะ

คณะศึกษาศาสตร์ควร ได้นำหลักสูตรดังกล่าวมาปรับปรุง ประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ที่จะใช้ในปีต่อไปมาใช้อบรมผู้ประเมินคุณภาพภายในโดยคงโครงสร้างของหลักสูตรไว้และเปลี่ยนเนื้อหาไปตามบริบท และมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่ใช้ในปีนั้นๆ โดยในการประเมินภายในระดับ หลักสูตรของประเทศในอาเซียนในที่สุดต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน ตาม AUN- QA ทั้งนี้การประเมินคุณภาพภายในเป็นเรื่องที่มหาวิทยาลัยต้นสังกัดและคณะของแต่ละประเทศจะเป็นผู้กำหนดในการเลือกใช้มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ ตามความเหมาะสมของประเทศนั้นๆต่อไป

## บรรณานุกรม

- จันทร์พร สุดจ่านง. (2548). *การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของบุคลากรสายสนับสนุน การสอน*. งานนิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยการบริหารบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จารุวรรณ ธรรมคิด, พงศ์เทพ จิระโร. (2558). *การวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. สำนักงานคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2554). *การประเมินในการประกันคุณภาพการศึกษา. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี*.
- สมคิด พรหมจ้อย. *เทคนิคการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. นนทบุรี : จตุพร ดีไซน์, 2552.
- สุพักตร์ พิบูลย์. *ชุดเสริมทักษะการประเมินโครงการ*. นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์, 2549.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). *บทสรุปรายงานการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบประเมินผลภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บางกอกบล็อก.

**ผนวก**

**แบบประเมินหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง**  
**“ผู้ประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรและระดับคณะ”**

หลักสูตร 36 ชั่วโมง (ทฤษฎี 2 วัน ปฏิบัติ 1 วัน)

คำชี้แจง โปรดประเมินโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ความเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่านทุกข้อ

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
				มากที่สุด	มาก	กลาง	น้อย	ไม่เหมาะสม
1	8.00-9.00	ลงทะเบียน / พิธีเปิด ประเมินก่อนอบรม	-					
	9.00-10.30	แนวคิดหลักการ การประกันคุณภาพ/การวัดตัวบ่งชี้/การประเมินคุณภาพ/เกณฑ์/มาตรฐาน/EQA /QA /KPI /TQF /TQR	บรรยาย โดย วิทยากร					
	10.30-12.00	การฝึกวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQA ระดับหลักสูตร(14) IQAระดับคณะ(13)	ประชุม กลุ่มย่อย 3 กลุ่ม					
	13.00-14.30	วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ TQF(12)	นำเสนอ ผลงานกลุ่ม					
	14.30-16.00	วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ IQAระดับหลักสูตร (14)	นำเสนอ ผลงานกลุ่ม					
	16.00-20.00	ประชุมกลุ่ม การศึกษา ทบทวน	ประชุม กลุ่ม อิศระ					
2	8.00-9.00	ลงทะเบียน / ประชุมกลุ่ม	ประชุม กลุ่ม อิศระ					
	9.00-	วิธีวัดตัวบ่งชี้และเกณฑ์	นำเสนอ					

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
				มากที่สุด	มาก	กลาง	น้อย	ไม่เหมาะสม
	10.30	ของ IQAระดับคณะ(13)	ผลงานกลุ่ม					
	10.30-12.00	สรุปผลการวิเคราะห์ KPI(ตัวบ่งชี้) TQF(12) IQAระดับหลักสูตร(14) และ IQAระดับคณะ(13)	นำอภิปราย โดย วิทยากร					
	13.00-14.30	การเขียนรายงานการประเมิน แบบฟอร์ม	นำอภิปราย โดย วิทยากร					
	14.30-16.00	การวางแผนการประเมิน ระดับหลักสูตร และ ระดับคณะ/ประเมินหลัง อบรม	นำอภิปราย โดย วิทยากร					
	16.00-20.00	การประชุมทีมเพื่อการวางแผนการประเมิน ระดับหลักสูตร และ ระดับคณะของคณะ ศึกษาศาสตร์ ประจำปี การศึกษา 2557	ประชุม กลุ่ม อิศระ					
3	8.00-9.00	ทีมผู้ประเมินเดินทางถึง ภาควิชา/ทั้กทาย แนะนำ ตัวซึ่งกันและกัน ระหว่าง ผู้ประเมินและ ผู้รับประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ หลักสูตร					
	9.00-10.30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดย การอำนวยความสะดวก ของผู้รับการประเมิน	ผู้ประเมิน และ กรรมการ ประจำ					

วันที่	เวลา	เรื่อง/เนื้อหา	กิจกรรม	ระดับความเหมาะสม				
				มากที่สุด	มาก	กลาง	น้อย	ไม่เหมาะสม
			หลักสูตร					
	10.30-12.00	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับการประเมิน	ผู้ประเมินและกรรมการประจำหลักสูตร					
	13.00-14.30	เก็บข้อมูลตาม KPI โดยการอำนวยความสะดวกของผู้รับการประเมิน	ผู้ประเมินและกรรมการประจำหลักสูตร					
	14.30-16.00	รายงานด้วยวาจา การโต้แย้งผลประเมิน	ผู้ประเมินและกรรมการประจำหลักสูตร					
	16.00-20.00	การประชุมทีมเพื่อเขียนรายงานผลการประเมินระดับหลักสูตร และระดับคณะของคณะศึกษาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2557 /ประเมินหลักสูตร	ประชุมกลุ่ม อิศระ					

\* การเสนอแนะรายชื่อโปรดเขียนลงในแบบประเมินได้โดยตรง

ข้อเสนอแนะทั่วไปโดยรวม.....

แบบประเมินโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ระหว่างวันที่ 17 - 24 สิงหาคม พ.ศ.2558

\*\*\*\*\*

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย  ลงในช่อง  หรือ เติมค่าลงในช่องว่าง(.....)ให้สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบ

1.1 หลักสูตร

- การศึกษามหาบัณฑิต  การศึกษามหาบัณฑิต  วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต  การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์  ปรัชญาคณะศึกษาศาสตร์

1.2 สาขาวิชา

- การสอนวิทยาศาสตร์ทั่วไป  การสอนฟิสิกส์  การสอนเคมี
- การสอนชีววิทยา  การสอนคณิตศาสตร์  การสอนสังคม
- การสอนภาษาไทย  การสอนภาษาอังกฤษ  การสอนภาษาจีน
- การสอนภาษาญี่ปุ่น  การสอนนาฏยสังคีต  การสอนสุขศึกษาและพลศึกษา
- การสอนศิลปะ  การศึกษาปฐมวัย  เทคโนโลยีการศึกษา
- เทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษา  หลักสูตรและการสอน  การสอนวิทยาศาสตร์
- การศึกษาและการพัฒนาสังคม  จิตวิทยาการปรึกษา  วิจัย วัตถุประสงค์ และสถิติการศึกษา
- เทคโนโลยีการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์  การสอนการงานอาชีพและ

เทคโนโลยี

- การบริหารการศึกษา  การบริหารการศึกษา (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
- สมรรถนะและการเรียนรู้  การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (หลักสูตรนานาชาติ)
- การสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะเป็นภาษาโลก (หลักสูตรนานาชาติ)

1.3 บทบาทในโครงการครั้งนี้

- ประธานหลักสูตร  กรรมการหลักสูตร  กรรมการประเมินภายในฯ
- เลขานุการกรรมการประเมินฯ  ผู้บริหาร  ผู้ประสานงานหลักสูตร
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.4 เพศ  ชาย  หญิง

1.5 อายุ.....ปี (มากกว่า 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

1.6 อายุการทำงานในคณะศึกษาศาสตร์.....ปี (มากกว่า 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

ตอนที่ 2 แบบประเมิน โครงการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์

ข้อ	รายการ	ความพึงพอใจ/ความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ผู้รับการประเมิน/ภาค/หลักสูตร					
1.1	ความพร้อมรับการประเมินของภาควิชา					

ข้อ	รายการ	ความพึงพอใจ/ความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.2	ความพร้อมรับการประเมินของหลักสูตร					
1.3	ความพร้อมรับการประเมินของประธานกรรมการประจำหลักสูตร					
1.4	ความพร้อมรับการประเมินของกรรมการประจำหลักสูตร					
2	ประธานกรรมการประเมิน					
2.1	คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ					
2.2	ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้					
2.2	ความเป็นผู้นำ / การตัดสินใจ					
2.3	ประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ					
2.4	ความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน					
3	กรรมการประเมินจากภายนอก					
3.1	คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ					
3.2	ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้					
3.3	ประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ					
3.4	ความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน					
4	กรรมการประเมินจากภายใน					
4.1	คุณวุฒิ/ความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ					
4.2	ความรู้ความสามารถทางการประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้					
4.3	ประโยชน์จากการให้ข้อเสนอแนะ/คำแนะนำ					
4.4	ความเป็นกัลยาณมิตรประเมิน					
5	ความพึงพอใจ/ความเหมาะสมโดยรวม					
5.1	พอใจต่อคะแนนผลการประเมินของหลักสูตรตนเอง					
5.2	ได้รับความรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น					
5.3	ได้แนวทางในการทำงานประกันคุณภาพปีหน้า					
5.4	ความต้องการเข้าอบรมเป็นผู้ประเมินภายในระดับคณะ และระดับหลักสูตรตามหลักสูตรที่คณะ					



การรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร ..... พ.ศ.....

คณะ..... มหาวิทยาลัย.....

ประจำปีการศึกษา..... วันที่รายงาน.....

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

รหัสหลักสูตร .....

อาจารย์ประจำหลักสูตร

มคอ 2	ปัจจุบัน	หมายเหตุ
1		
2		
3		
4		
5		

อาจารย์ผู้สอน

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

สถานที่จัดการเรียนการสอน .....

(IQA1.1) การกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ระบบและกลไก/ผลการดำเนินงาน/หลักฐาน	แหล่งข้อมูล
1	จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร	- มีจำนวน 5 คน - การ เต็มมา	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์ - เล่มหลักสูตร - สัญญาจ้าง
2	คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร	- บรรยายคุณสมบัติตามคุณวุฒิของหลักสูตร	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์
3	คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- บรรยายคุณสมบัติตามคุณวุฒิของหลักสูตร	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์
4	คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน	- บรรยายคุณสมบัติตามคุณวุฒิของหลักสูตร	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์
5	คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาคณะคณาจารย์อิสระ	- บรรยายคุณสมบัติตามคุณวุฒิของหลักสูตร	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์
6	คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม(ถ้ามี)	- บรรยายคุณสมบัติตามคุณวุฒิของหลักสูตร	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์
7	คุณสมบัติของอาจารย์สู่อภิบาลวิทยานิพนธ์	- บรรยายคุณสมบัติตามคุณวุฒิของหลักสูตร	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์
8	การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา	- หลักฐานการตีพิมพ์แบบตอบรับการตีพิมพ์	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์ - วารสาร
9	ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา	- คำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ	- เพิ่มสะสมผลงานของอาจารย์
10	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระใน	- งานวิจัย	- อาจารย์ประจำหลักสูตร

ที่	เกณฑ์การประเมิน	ระบบและกลไก/ผลการดำเนินงาน/หลักฐาน	แหล่งข้อมูล
	ระดับบัณฑิตศึกษามีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ		
11	การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด	- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร	ประธานหลักสูตร
12	การดำเนินงานให้เป็นที่น่าพอใจตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐาน	- SAR หลักสูตร	ประธานหลักสูตร

**หมวดที่ 2 อาจารย์(IQA4)**  
**อธิบายผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ต่อไปนี้**

ตัวบ่งชี้	ผลการดำเนินงาน	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
(QA4.1) การบริหารและพัฒนาอาจารย์	อธิบายผลการดำเนินงาน - การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร ..... - การบริหารอาจารย์ ..... - การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ .....	- ระบบและกลไกการบริหารและ พัฒนาอาจารย์	ประธานหลักสูตร/ กรรมการหลักสูตร
(QA4.2) คุณภาพอาจารย์	ร้อยละอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอก ..... ร้อยละอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ..... ผลงานวิชาการของอาจารย์ ..... จำนวนบทความของอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญาเอกที่ ได้รับการอ้างอิงในฐานะข้อมูล TCI และ SCOPUS ต่อจำนวน อาจารย์ประจำหลักสูตร .....	- แฟ้มประวัติอาจารย์ - แบบตอบรับการตีพิมพ์/วารสาร/ ตำนานบทความที่ตีพิมพ์/ proceeding/ใบตอบรับการนำเสนอ (กรณียังไม่ถึงวันนำเสนอ)	แฟ้มสะสมผลงานของ อาจารย์
(QA4:3) ผลที่เกิดกับอาจารย์	แสดงผลที่เกิด - อัตราการคงอยู่ของอาจารย์ ..... - ความพึงพอใจของอาจารย์ .....	- แฟ้มประวัติอาจารย์ - รายงานสรุปความพึงพอใจของ อาจารย์ประจำหลักสูตร	- แฟ้มสะสมผลงานของ อาจารย์ - ประธานหลักสูตร

## หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต

## ข้อมูลนักศึกษา

ปีการศึกษาที่รับเข้า(ตั้งแต่ปีการศึกษาที่เริ่มให้หลักสูตร)	จำนวนนักศึกษาคงอยู่ (จำนวนจริง)ในแต่ละปีการศึกษา				หลักฐาน/เอกสาร/ ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
	2554	2555	2556	2557		
					ระบบฐานข้อมูลงานทะเบียนและสถิติบัณฑิต ม.บูรพา	ประธานหลักสูตร/ ภาควิชา/ศูนย์

## ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักศึกษา .....

ตัวบ่งชี้	ผลการดำเนินงาน	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
(IQ3.1) การรับนักศึกษา	อธิบายผลการดำเนินงาน - การรับนักศึกษา ..... - การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา .....	- ระบบการรับนักศึกษา - ระบบการรับของภาควิชา/ ศูนย์ - คำสั่งเกี่ยวกับการรับ นักศึกษา	- มหาวิทยาลัย - ภาควิชา/ศูนย์

ตัวบ่งชี้	ผลการดำเนินงาน	หลักฐาน/เอกสารร่องรอย	แหล่งข้อมูล
(QA3.2) การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษา	อธิบายผลการดำเนินงาน - การควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี ..... - การควบคุมระบบการดูแลการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา ..... - การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 .....	- ระบบการดูแลนักศึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา - ตารางการให้คำปรึกษา	- ภาควิชา/ศูนย์ - ประธานหลักสูตร
(QA3.3) ผลที่เกิดกับนักศึกษา	แสดงผลที่เกิด - อัตราการคงอยู่ ..... - การสำเร็จการศึกษา ..... - ความพึงพอใจ และผลการจัดทำโครงการของนักศึกษา .....	- ระบบฐานข้อมูลงานทะเบียนและสถิตินิติศาสตร์ - ระบบฐานข้อมูลการประเมินผลการเรียนการสอน	- มหาวิทยาลัย

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ปีการศึกษาที่รับเข้า (ตั้งแต่ปีการศึกษาที่เริ่มใช้หลักสูตร)	จำนวน	ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	2554	2555	2556	2557	2558	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
								งานทะเบียนนิติฯ	มหาวิทยาลัย/ภาควิชา/ศูนย์

	ร้อยละของจำนวนที่รับเข้าในรุ่น					
	จำนวน					
	ร้อยละของจำนวนที่รับเข้าในรุ่น					

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการศึกษา .....  
 .....

**(QA2.2) การประเมินการทำของบัณฑิตภายในเวลา 1 ปี**

วันที่สำรวจ .....

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
จำนวนบัณฑิตทั้งหมด			- รายงานผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตปริญญาตรี	- กองแผนงาน มหาวิทยาลัย
จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ			”	”
จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา(ไม่นับรวมผู้ประกอบการอาชีพอิสระ)			”	”
- ตรงสาขาที่เรียน				
- ไม่ตรงสาขาที่เรียน				
จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ			”	”
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา			”	”

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อ			”	”
จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท			”	”
จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร			”	”

**การวิเคราะห์ผลที่ได้**

วิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงหรือแนวโน้มของการดำเนินงาน โดยใช้ข้อมูลภาวะตลาดแรงงาน ภาวะเศรษฐกิจ และการศึกษาที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาและสถาบันอื่นที่เปิดสอนสาขา/สาขาวิชาเดียวกัน เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร

**(QA2.2 โท เอก) การเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา**

นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา	ชื่อผลงาน	แหล่งเผยแพร่	คำนำหน้า	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
				-แบบตอบรับการตีพิมพ์วารสาร	ประธานหลักสูตร/ ภาควิชา/ศูนย์

หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตรและคุณภาพการสอนในหลักสูตร  
ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตร

สรุปผลรายวิชาที่เปิดสอนในภาคปีการศึกษา

รหัส วิชา	ภาค/ปี การศึกษา	ร้อยละการกระจายของเกรด					จำนวนนักศึกษา		หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
		A	B+	B	C+	C	D	F		
										- มคอ.5 ภาควิชา/ศูนย์

คุณภาพหลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผล

ตัวบ่งชี้	ผลการดำเนินงาน	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
(QA5.1) สาระของ รายวิชาในหลักสูตร	อธิบายผลการดำเนินงาน - หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ..... - การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขาวิชานั้นๆ ..... - การพิจารณาอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา .....	- มคอ. 2 - รายงานการประชุมในการ พัฒนาหลักสูตรและประเมิน หลักสูตร - ระบบและกลไกของ บัณฑิตศึกษา	- ประธานหลักสูตร

ตัวบ่งชี้	ผลการดำเนินงาน	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
<p>(QA5.2)การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>อธิบายผลการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การพิจารณากำหนดผู้สอน .....</li> <li>- การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำ มคอ. 3 และมคอ.4.....</li> <li>- การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา .....</li> <li>- การกำกับกระบวนการเรียนการสอน .....</li> <li>- การจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติ ในระดับปริญญาตรี.....</li> <li>- การบูรณาการพันธกิจต่างๆ กับการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี.....</li> </ul>	<p>- ระเบียบการคุม/สอบวิทยานิพนธ์</p> <p>- มคอ. 3/มคอ. 4</p>	<p>- ประธานหลักสูตร/ ภาควิชา/ศูนย์</p>
<p>(QA5.3)การประเมินผู้เรียน</p>	<p>อธิบายผลการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ .....</li> </ul>	<p>- มคอ.5</p> <p>- มคอ.6</p> <p>- มคอ.7</p>	<p>- ประธานหลักสูตร/ ภาควิชา/ศูนย์</p>

ตัวบ่งชี้	ผลการดำเนินงาน	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
	<p>ผลการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา.....</li> <li>- การกำกับจัดการเรียนการสอน และประเมินหลักสูตร(มคอ. 5 มคอ. 6 และ มคอ.7)</li> <li>- การประเมินวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา.....</li> </ul>		

(QA5.4) ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณวุฒิ

ตัวบ่งชี้ ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	เป็นไปตาม เกณฑ์	ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงาน หลักสูตร			<p>หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหลักสูตร</li> <li>- บันทึกรายงานการประชุม</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประธานหลักสูตร/ผู้รับผิดชอบหลักสูตร/ผู้ประสานงานหลักสูตร</li> </ul>
2) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ. 2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ			<ul style="list-style-type: none"> <li>- หลักสูตรที่ผ่านการรับรองจาก สกอ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประธานหลักสูตร/เว็บไซต์ของ สกอ.</li> </ul>

<b>(QA5.4) ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ</b>						
	<b>ดัชนีชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)</b>	<b>เป็นไปตาม เกณฑ์</b>	<b>ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์</b>	<b>หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย</b>	<b>แหล่งข้อมูล</b>	
	<b>แห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชา (ถ้ามี)</b>					
3)	<b>มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียด ของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตาม แบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการ เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุก รายวิชา</b>			<b>- มคอ. 3 และ มคอ. 4 (ถ้ามี)</b>	<b>- ระบบฐานข้อมูล TQF ของ มหาวิทยาลัย</b>	
4)	<b>จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของ ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลัง สิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุก รายวิชา</b>			<b>- มคอ. 5 และ มคอ. 6</b>	<b>ระบบฐานข้อมูล TQF ของ มหาวิทยาลัย</b>	
5)	<b>จัดทำรายงานผลการดำเนินการของ หลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา</b>			<b>- มคอ. 7/SAR ของหลักสูตร</b>	<b>ระบบฐานข้อมูล TQF ของ มหาวิทยาลัย/ประธานหลักสูตร</b>	

(IQAS.4) ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ				
ดัชนีชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	เป็นไปตามเกณฑ์	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปี การศึกษา			- รายงานการประชุมของกรรมการหลักสูตร - รายงานการประชุมภาควิชา/ศูนย์	ประธานหลักสูตร/หัวหน้าภาควิชา/ หัวหน้าศูนย์
7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผล การเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว			- มคอ. 7 ของปีการศึกษา 2557 - มคอ. 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 - สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง	ระบบฐานข้อมูล TQF ของ มหาวิทยาลัย/ประธานหลักสูตร
8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการ ปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน			- โครงการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ พร้อมรายชื่อผู้เข้าร่วม	มหาวิทยาลัย/คณะ
9) อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการ พัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง			- โครงการพัฒนาบุคลากร - หนังสือเชิญจากหน่วยงานนอก/แบบตอบรับ - รายงานผลการพัฒนา	คณะ/ภาควิชา/ศูนย์

(QA5.4) ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ					
ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	เป็นไปตาม เกณฑ์	ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล	
10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี			- ประกาศนียบัตรจากกรอบรม - โครงการพัฒนาบุคลากร - หนังสือเชิญจากหน่วยงานภายนอก/แบบตอบรับ - รายงานผลการพัฒนา - ประกาศนียบัตรจากกรอบรม	คณะ/ภาควิชา/ศูนย์	
11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรเฉลี่ย ไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0			- เอกสารสรุปรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจ	ประธานหลักสูตร	
12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0			- เอกสารสรุปรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจ	ประธานหลักสูตร	
รวมตัวป่งชี้ในปีนี้					
จำนวนตัวป่งชี้ที่ดำเนินการผ่านเฉพาะตัวป่งชี้ที่ 1-5					
ร้อยละของตัวป่งชี้ที่ 1-5					

(IQAS.4) ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ					
ดัชนีชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	เป็นไปตาม เกณฑ์	ไม่เป็นไปตาม เกณฑ์	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล	
จำนวนตัวบ่งชี้ในปีที่ดำเนินการผ่าน					
ร้อยละของตัวบ่งชี้ทั้งหมดในปีที่					

**การวิเคราะห์รายวิชาที่มีผลการเรียนไม่ปกติ**

รหัส ชื่อวิชา	ภาคการศึกษา	ความผิดปกติ	การตรวจสอบ	เหตุที่ทำให้ผิดปกติ	มาตรการแก้ไข

**รายวิชาที่ไม่ได้เปิดสอนในปีการศึกษา**

รหัส ชื่อวิชา	ภาคการศึกษา	เหตุผลที่ไม่เปิดสอน	มาตรการที่ดำเนินการ

**รายวิชาที่สอนเนื้อหาไม่ครบในปีการศึกษา**

รหัส ชื่อวิชา	ภาคการศึกษา	หัวข้อที่ขาด	สาเหตุที่ไม่ได้สอน	วิธีแก้ไข

**คุณภาพของการสอน**

**การประเมินรายวิชาที่เปิดสอนในปีที่รายงาน**

**รายวิชาที่มีการประเมินคุณภาพการสอน และแผนการปรับปรุงจากผลการประเมิน**

รหัส ชื่อ วิชา	ภาค การศึกษา	ผลการ ประเมินโดย นักศึกษา		แผนการ ปรับปรุง	หลักฐาน/ เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
		มี	ไม่มี			
					- มคอ. 5	

## ผลการประเมินคุณภาพการสอนโดยรวม

## ประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอน

มาตรฐานผลการเรียนรู้	สรุปข้อคิดเห็นของผู้สอน และข้อมูลป้อนกลับจากแหล่งต่างๆ	แนวทางแก้ไขปรับปรุง	หลักฐาน/เอกสาร/ร่องรอย	แหล่งข้อมูล
คุณธรรมจริยธรรม				
ความรู้				
ทักษะทางปัญญา				
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				

## การประชุมนิเทศอาจารย์ใหม่

การประชุมนิเทศเพื่อชี้แจงหลักสูตร มี  ไม่มี 

จำนวนอาจารย์ใหม่ ..... จำนวนอาจารย์ที่เข้าร่วมประชุมนิเทศ .....

## กิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

กิจกรรมที่จัดหรือเข้าร่วม	จำนวน		สรุปข้อคิดเห็น และประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับ
	อาจารย์	บุคลากรสายสนับสนุน	

### หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร

#### การบริหารหลักสูตร

ปัญหาในการบริหารหลักสูตร	ผลกระทบของปัญหาต่อสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาในอนาคต

#### สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	ผลการดำเนินงาน
(IQA6.1) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	<p>อธิบายผลการดำเนินงาน</p> <p>-ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/สถาบัน โดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้</p> <p>.....</p> <p>-จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน.....</p> <p>.....</p> <p>-กระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้.....</p> <p>.....</p>

#### หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรจากผู้ประเมิน

ข้อคิดเห็นหรือสาระจากผู้ประเมิน	ความเห็นของผู้รับผิดชอบหลักสูตร	การนำไปดำเนินการวางแผนหรือปรับปรุงหลักสูตร

### สรุปการประเมินหลักสูตร

การประเมินจากผู้สำเร็จการศึกษา (รายงานตามปีที่สำรวจ) วันที่สำรวจ .....

ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน	ข้อคิดเห็นของคณาจารย์ต่อผลการประเมิน
ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรจากผลการประเมิน .....	

การประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ผู้ใช้บัณฑิต)

กระบวนการประเมิน .....	
ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน	ข้อคิดเห็นของคณาจารย์ต่อผลการประเมิน
ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรจากผลการประเมิน .....	

### หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร

ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนที่เสนอในรายงานของปีที่ผ่านมา

แผนดำเนินการ	กำหนดเวลาที่แล้วเสร็จ	ผู้รับผิดชอบ	ความสำเร็จของแผน/เหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ

ข้อเสนอในการพัฒนาหลักสูตร

1. ข้อเสนอในการปรับโครงสร้างหลักสูตร (จำนวนหน่วยกิต รายวิชาแกน รายวิชาเลือกฯ)  
.....

2. ข้อเสนอในการเปลี่ยนแปลงรายวิชา (การเปลี่ยนแปลง เพิ่มหรือลดเนื้อหาในรายวิชา การเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและการประเมินสัมฤทธิ์ผลรายวิชาฯ)

3. กิจกรรมการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

แผนปฏิบัติการใหม่สำหรับปี .....

ระบุแผนการปฏิบัติการแต่ละแผน วันที่คาดว่าจะสิ้นสุดแผน และผู้รับผิดชอบ

.....

.....

.....

.....

.....

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : \_\_\_\_\_

ลายเซ็น : \_\_\_\_\_ วันที่รายงาน : \_\_\_\_\_

ประธานหลักสูตร : \_\_\_\_\_

ลายเซ็น : \_\_\_\_\_ วันที่รายงาน : \_\_\_\_\_

เห็นชอบโดย : \_\_\_\_\_ (หัวหน้าภาควิชา)

ลายเซ็น : \_\_\_\_\_ วันที่รายงาน : \_\_\_\_\_

เห็นชอบโดย : \_\_\_\_\_ (คณบดี)

ลายเซ็น : \_\_\_\_\_ วันที่รายงาน : \_\_\_\_\_

#### เอกสารประกอบรายงาน

1. สำเนารายงานรายวิชาทุกวิชา
2. วิธีการให้คะแนนตามกำหนดเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ในการประเมิน
3. ข้อเสนอสรุปผลการประเมินของบัณฑิตที่จบการศึกษาในปีที่ประเมิน
4. ข้อเสนอสรุปผลการประเมินจากบุคคลภายนอก

กำหนดการโครงการวิจัยร่วม  
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว  
การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อวิพากษ์หลักสูตร และวิพากษ์รูปแบบการส่งเสริมทัศนคติต่อวิชาชีพครู  
ระหว่าง 17 มีนาคม 2559 ถึง 20 มีนาคม 2559

วันที่ 17 มี.ค. 2559 คณะผู้วิจัยเดินทางถึง อ.เมือง จ.หนองคาย  
เข้าที่พัก ประชุม วางแผน

วันที่ 18 มี.ค. 2559

7.00 ออกเดินทางจากที่พัก สู่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว

8.30 - 9.00 ลงทะเบียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว

9.00 -12.00 ประชุมกลุ่มย่อย วิพากษ์หลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินภายในระดับคณะ

โดย นาวาตรี.ดร.พงศ์เทพ จิระโร วิทยากรนำประชุม

อาจารย์คำเผย ภัควงศ์ วิทยากรร่วม

ทีมผู้ช่วยนักวิจัย บันทึกการประชุม สังเกตการประชุม

12.00-13.00 พัก อาหารกลางวัน

13.00-16.00 ประชุมกลุ่มย่อย วิพากษ์รูปแบบการส่งเสริมทัศนคติต่อวิชาชีพครู

โดย นาวาตรี.ดร.พงศ์เทพ จิระโร วิทยากรนำประชุม

อาจารย์คำเผย ภัควงศ์ วิทยากรร่วม

ทีมผู้ช่วยนักวิจัย บันทึกการประชุม สังเกตการประชุม

วันที่ 19 มี.ค. 2559

8.30 - 9.00 ลงทะเบียน

9.00- 12.00 ประชุมสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยวิพากษ์หลักสูตรฝึกอบรมผู้ประเมินภายใน

โดย นาวาตรี.ดร.พงศ์เทพ จิระโร วิทยากรนำประชุม

อาจารย์คำเผย ภัควงศ์ วิทยากรร่วม

ทีมผู้ช่วยนักวิจัย ช่วยกันสรุปผลการประชุม

12.00- 13.00 พัก อาหารกลางวัน

13.00- 16.00 ประชุมสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อยวิพากษ์รูปแบบการส่งเสริมทัศนคติต่อ  
วิชาชีพครู

โดย นาวาตรี.ดร.พงศ์เทพ จิระโร วิทยากรนำประชุม

อาจารย์คำเผย ภัควงศ์ วิทยากรร่วม

ทีมผู้ช่วยนักวิจัย ช่วยกันสรุปผลการประชุมกลุ่ม

วันที่ 20 มี.ค. 2559 คณะผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเดินทางกลับประเทศไทย





ประเด็นสัมภาษณ์ ประชุมกลุ่มย่อย ในการเก็บข้อมูลรอบที่ ๑

๕ มีนาคม ๒๕๕๘ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว

คำถาม

ในสถาบันของท่านมีการประกันคุณภาพภายในอย่างไร ? (ใครทำ ทำกับใคร เมื่อใด อย่างไร)

งานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์

๑. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
๒. อบรมด้านการประกันคุณภาพ
๓. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพ
๔. ผู้ประเมินคุณภาพ
๕. การประกันคุณภาพระดับชาติ
๖. เอกสารการประกันคุณภาพ
๗. หน่วยงานด้านการประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา
๘. ความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์ในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
๙. ทิศนคติต่อการประกันคุณภาพ
๑๐. การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการประกันคุณภาพ
๑๑. ปัญหาและความต้องการในการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์

.....

การส่งเสริมงานประกันคุณภาพการศึกษา

๑. เจตคติต่อการประเมินคุณภาพ
๒. ความรู้ความเข้าใจต่อการประกันคุณภาพ
๓. การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ
  - ๓.๑ ร่วมวางแผนคุณภาพ
  - ๓.๒ ร่วมดำเนินการประกันคุณภาพ
  - ๓.๓ ร่วมตรวจและประเมินคุณภาพ
  - ๓.๔ ร่วมปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ

**ประเด็นสัมมนา ประชุมกลุ่มย่อย ในการเก็บข้อมูลรอบที่ 1  
5 มีนาคม พ.ศ. 2558 ณ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป.ลาว**

การจัดทำโครงการวิจัยในครั้งนี้จะดำเนินการ ดังนี้

- ครั้งที่ 1 สัมภาษณ์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพ
- ครั้งที่ 2 อบรมผู้ประเมิน ประมาณเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558 โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ สปป. ลาว ขอให้อบรมผู้ประเมินจำนวน 12 คน เพื่อเป็นตัวแทนของสาขาวิชา
- ครั้งที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตรที่ได้จากการวิจัย

**ประเด็นการสัมมนา**

**1. ข้อมูลการประกันคุณภาพของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ**

- 1.1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ เริ่มมีการประกันคุณภาพ ปี ค.ศ. 2009 และในปี ค.ศ. 2012 กระทรวงศึกษาฯ ได้จัดอบรมผู้เกี่ยวข้อง อบรมครูผู้ประเมิน โดยใช้ตัวบ่งชี้ของ AUN
- 1.2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ มีอาจารย์ประมาณ 157 คน และมีหลักสูตรทั้งหมด จำนวน 13 หลักสูตร
- 1.3 ตัวบ่งชี้ระดับคณะ ใช้ตัวบ่งชี้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการและกึ่งกำหนด
- 1.4 ตัวบ่งชี้ระดับหลักสูตร ใช้ตัวบ่งชี้ของ AUN

**2. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ**

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานในระดับคณะ โดยเป็นนโยบายที่ลงมาจากกระทรวงศึกษา และมีผู้เคยผ่านการอบรม 2 คน ที่เหลือยังไม่เคยผ่านการอบรม

**3. ทศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ**

ยังไม่ทราบ เนื่องจากยังไม่เคยผ่านการประเมิน แต่จะมีปัญหากรณีที่อาจารย์มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ จะไม่มีคนตอบข้อสงสัยให้อย่างชัดเจน จึงควรจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว

**4. การส่งเสริมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ**

- 4.1 คณะศึกษาศาสตร์ กำหนดให้อาจารย์ตามภาควิชาจัดทำ SAR
- 4.2 ปัจจุบันคณะศึกษาศาสตร์ กำลังดำเนินการจัดทำ SAR ของหลักสูตรสาขาบริหารการศึกษาระดับปริญญาตรี

4.3 การนับคะแนนในการทำวิจัยของประเทศ สปป. ลาว ไม่มีการนำมาคิดค่าน้ำหนักเหมือนกับการประกันคุณภาพของประเทศไทย คือแค่ทำวิจัยก็ได้คะแนนแล้ว

**5. ปัญญาและความต้องการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ**

5.1 พื้นฐานความรู้เรื่องการประกันคุณภาพมีน้อย

5.2 งบประมาณที่จะใช้ในการสนับสนุนมีน้อย

5.3 ในการจัดอบรมแต่ละครั้งหาวิทยากรยาก เนื่องจากวิทยากรติดภารกิจหลายอย่าง

**III. ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ (8)**

ລ/ດ	ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ	1	2	3
1.	10. ມີກິນໄກການຄັດເລືອກ, ບັນຈຸ ແລະ ຊັບຊ້ອນ ບຸກຄະລາກອນທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະ ສອດຄ່ອງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ແຜນພັດທະນາຂອງຕົນ			
2.	11. ອາຈານສອນມີວຸດທິ ແລະ ຄວາມສາມາດທີ່ເໝາະສົມ			
3.	12. ອາຈານສອນ ມີຄວາມສາມາດໃນການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຕາມຫຼັກສູດຢ່າງເຂັ້ມງວດ			
4.	13. ຈຳນວນອາຈານພຽງພໍ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກສູດ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຈຳນວນນັກສຶກສາ			
5.	14. ອາຈານທີ່ປົກສາການຂຽນບົດ ຕ້ອງເໝາະສົມທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານ.			
6.	15. ມີການກຳນົດໜ້າວຽກໃຫ້ເໝາະສົມກັບການຕໍາແໜ່ງງານຢ່າງຈະແຈ້ງ.			
7.	16. ມີລະບົບປະເມີນຜົນການສອນຂອງຄູອາຈານທີ່ເໝາະສົມ.			
8.	17. ມີແຜນພັດທະນາບຸກຄະລາກອນທີ່ຈະແຈ້ງ.			
<b>ຄະແນນລວມ</b>				

**IV. ຫຼັກສູດ (5)**

ລ/ດ	ຫຼັກສູດ	1	2	3
1.	18. ສະຖາບັນມີລະບົບພັດທະນາຫຼັກສູດທີ່ເໝາະສົມ.			
2.	19. ບັນດາຫຼັກສູດທີ່ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນມາໄດ້ກຳນົດຜົນການຮຽນຮູ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຂອບຄຸນວຸດທິແຫ່ງຊາດ.			
3.	20. ບັນດາຫຼັກສູດທີ່ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນມາ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ຕະຫຼາດແຮງງານ ແລະ ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຂອງປະເທດ.			
4.	21. ບັນດາຫຼັກສູດ ສົ່ງເສີມການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ ໂດຍສົ່ງເສີມການຮຽນຮູ້ພາສາຕ່າງປະເທດ, ທັກສະໃນການຊອກຄົ້ນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການຄົ້ນຄ້ວຍຕົນເອງ, ການສະແດງແນວຄິດ ແລະ ມີຄວາມມັກໃນການຮຽນຮູ້.			
5.	22. ສະຖາບັນມີຂະບວນການທົບທວນຫຼັກສູດໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມທັງຈາກພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ.			
<b>ຄະແນນລວມ</b>				

V. ປະສິດທິຜົນຂອງການຮຽນ-ການສອນ (໑)

ລ/ດ	ປະສິດທິຜົນຂອງການຮຽນ-ການສອນ	1	2	3
1.	ສະຖາບັນມີກົນໄກເພື່ອຕິດຕາມການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ຮັບຟັງຄຳຄິດເຫັນຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບປະສິດທິຜົນຂອງການຮຽນ-ການສອນ			
2.	ການຮຽນ-ການສອນ ນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີ, ສື່ຕ່າງໆ ແລະ ຮູບແບບເອີ້ນນັກສຶກສາເປັນໃຈກາງ.			
3.	ມີການຈັດສັນສະຖານທີ່ການລົງເຝິກງານຂອງນັກສຶກສາ ຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ພຽງພໍ.			
ຄະແນນລວມ				

VI. ການສົ່ງເສີມນັກສຶກສາ (7)

ລ/ດ	ການສົ່ງເສີມນັກສຶກສາ	1	2	3
1.	ມີລະບຽບຫຼັກການ, ມາດຕະຖານຈະແຈ້ງ ໃນການຮັບນັກສຶກສາເຂົ້າຮຽນຢູ່ສະຖາບັນ.			
2.	ສະຖາບັນເຫັນຄວາມສຳຄັນ ແລະ ມີກົນໄກໃນການໃຫ້ຄຳປຶກສາ ທັງທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆ.			
3.	ມີແຜນການເຄື່ອນໄຫວນອກຫຼັກສູດ, ໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍອອກເປັນແຜນກິດຈະກຳ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.			
4.	ມີການຈັດຕັ້ງຂອງນັກສຶກສາ ແລະ ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວຢ່າງເຕັມສ່ວນ ດ້ານຕາມກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງສະຖາບັນ.			
5.	ມີອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ມີການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງເຕັມສ່ວນ ເຂົ້າໃນກິດຈະກຳຕ່າງໆ			
6.	ມີການຮ່ວມມືກັບອົງການສຶກສາທີ່ຈັບຈາກສະຖາບັນ ໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ແລະ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດປົກກະຕິ.			
7.	ມີເຄືອຄ່າຍກັບຜູ້ປະກອບການ (ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດອື່ນໆ) ແລະ ມີການເຄື່ອນໄຫວເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອຊ່ວຍນັກສຶກສາທີ່ຮຽນຈົບໃໝ່ ໃນການຊອກວຽກເຮັດງານທຳ.			
ຄະແນນລວມ				

**VII. ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ແຫຼ່ງການຮຽນຮູ້ (໑)**

ລ/ດ	ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ແຫຼ່ງການຮຽນຮູ້	1	2	3
1.	33. ສະຖາບັນ ຕັ້ງຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມ ທີ່ເອີ້ນອຳນວຍສຳລັບການຮຽນ-ການສອນ ພ້ອມມີສະຖານທີ່ກ້ວາງຂວາງ ເພື່ອຕອບສະໜອງ 5 ຫຼັກກຸນການສຶກສາ.			
2.	34. ສະຖາບັນ ມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ພຽງພໍ ເຊັ່ນ: ອາຄານ, ຫ້ອງຮຽນ, ຫ້ອງການ, ຫ້ອງປະຊຸມ, ສະໄມສອນ, ຫ້ອງປະຖົມພະຍາບານຂັ້ນພື້ນຖານ, ຫ້ອງນ້ຳ, ລະບົບໄຟຟ້າ, ນ້ຳປະປາ ຫຼື ລະບົບນ້ຳສະອາດ ແລະ ເຄື່ອງມືຮັບໃຊ້ຈຳເປັນອື່ນໆ.			
3.	35. ສະຖາບັນ ມີລະບົບຮັກສາສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ສາລັບພະນັກງານ, ຄູອາຈານ ແລະ ນັກສຶກສາ ທີ່ນຳໃຊ້ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກພາຍໃນສະຖາບັນ.			
4.	36. ສະຖາບັນມີລະບົບປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບພາຍໃນສະຖາບັນຂອງຕົນ			
5.	37. ສະຖາບັນມີການບຳລຸງຮັກສາ, ລ້ອມແປງ, ຂະຫຍາຍ/ພັດທະນາ ແລະ ບັບປຸງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຄົບວົງຈອນຂອງຕົນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍອີງຕາມຄວາມຕ້ອງການໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ.			
6.	38. ສະຖາບັນມີແຫຼ່ງຮຽນຮູ້ທີ່ພຽງພໍຢູ່ໃນສະຖາບັນຂອງຕົນ ເຊັ່ນ: ຫ້ອງສະໝຸດ, ຫ້ອງທົດລອງ, ຫ້ອງຄອມພິວເຕີ, ສື່ທາງເອເລັກໂຕຼນິກ, ແລະອື່ນໆ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການຮຽນການສອນ, ການຄົ້ນຄ້ວາວິທະຍາສາດ ແລະກິດຈະກຳຂອງສະຖາບັນ.			
7.	39. ບັນດາແຫຼ່ງຮຽນຮູ້ທີ່ມີພຽງພໍແລ້ວຍັງຕ້ອງມີການບັບປຸງຕະຫຼອດເວລາໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ບໍລິການນັກສຶກສາ, ຄູອາຈານ ແລະ ພະນັກງານອື່ນໆໄດ້ນຳໃຊ້ ແນໃສ່ສະໜັບສະໜູນການຮຽນ-ການສອນ.			
8.	40. ມີແຜນບັບປຸງ ແລະພັດທະນາແຫຼ່ງຮຽນຮູ້ທີ່ຈະແຈ້ງ ພ້ອມທັງພະນັກງານ, ຄູອາຈານພຽງພໍ, ເໝາະສົມ ແລະມີປະສິດປະການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມການນຳໃຊ້ບັນດາແຫຼ່ງຮຽນຮູ້ຕ່າງໆ.			
<b>ຄະແນນລວມ</b>				

**VIII. ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (໑)**

ລ/ດ	ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	1	2	3
1.	41. ສະຖາບັນມີລະບົບຂໍ້ມູນເພື່ອການບໍລິຫານ ແລະຄຸ້ມຄອງໃນສະຖາບັນທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ທັນກັບສະພາບການ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພ.			

2.	ສະຖາບັນມີຖານຂໍ້ມູນປະຫວັດນັກສຶກສາ (ຊື່ນ: ຈຳນວນນັກສຶກສາເຂົ້າຮຽນ, ອັດຕາການປະລະການສຶກສາ, ຈຳນວນຜູ້ສຳເລັດການສຶກສາ, ອັດຕາຜູ້ສຶກສາຕໍ່ ແລະ ການກ້າວໄປສູ່ການຊອກວຽກເຮັດງານທຳ) ແລະ ຖານຂໍ້ມູນຂອງຄອຳຈານ, ພະນັກງານບໍລິຫານ.		
3.	ສະຖາບັນມີລະບົບຂໍ້ມູນ ແລະ ຖານຂໍ້ມູນຂອງລາຍການຊັບສິນ ແລະ ເຄື່ອງໃນສາງ ທີ່ເປັນຂອງສະຖາບັນ ຖືກເກັບຮັກສາໄວ້		
<b>ຄະແນນລວມ</b>			

**IX. ລະບົບການປະກັນຄຸນນະພາບພາຍໃນ (4)**

ລ/ດ	ລະບົບການປະກັນຄຸນນະພາບພາຍໃນ	1	2	3
1.	ສະຖາບັນມີນະໂຍບາຍ, ບຸດທະສາດ, ແຜນການ-ແຜນງານ ແລະ ຂັ້ນຕອນການປະກັນຄຸນນະພາບ ທີ່ຈະແຈ້ງ.			
2.	ສະຖາບັນຈັດການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການເຝິກອົບຮົມກຽວກັບວຽກງານປະກັນຄຸນນະພາບ ໃຫ້ພະນັກງານ ແລະ ນັກສຶກສາ ໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ			
3.	ຜົນຂອງການປະເມີນຕົນເອງ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ ແລະ ຜົນຂະຫຍາຍ ເຂົ້າໃສ່ແຜນການພັດທະນາ.			
4.	ສະຖາບັນ ມີການທົບທວນ, ຕິດຕາມ ແລະ ປັບປຸງວຽກງານປະກັນຄຸນນະພາບຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ			
<b>ຄະແນນລວມ</b>				

**X. ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ການບໍລິການວິຊາການ (3)**

ລ/ດ	ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ແລະ ການບໍລິການວິຊາການ	1	2	3
1.	ມີນະໂຍບາຍ, ບຸດທະສາດ ແລະ ລະບຽບການ ທີ່ສົ່ງເສີມຄອຳຈານ ແລະ ນັກສຶກສາ ດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ການໃຫ້ບໍລິການດ້ານວິຊາການແກ້ສັງຄົມ.			
2.	ມີການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດເປັນປົກກະຕິ ແລະ ໄດ້ເຜີຍແຜ່ຜົນງານການຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ຮັບຮູ້.			
3.	ມີການບໍລິການທາງດ້ານວິຊາການໃຫ້ແກ້ສັງຄົມ ເປັນປົກກະຕິ			
<b>ຄະແນນລວມ</b>				

ສາລະບານ

ສັງລວມມາດຕະຖານຫຼັກຂອງການປະເມີນ ..... 1

ຄ່າລະດັບ (Rating scale)..... 3

1. ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງ, ຜົນໄດ້ຮັບການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້..... 4

2. ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ..... 5

3. ເນື້ອໃນແລະໂຄງສ້າງຂອງຫຼັກສູດ ..... 6

4. ຍຸດທະສາດການຮຽນ-ການສອນ ..... 8

5. ການປະເມີນນັກສຶກສາ ..... 9

6. ຄຸນນະພາບຂອງພະນັກງານວິຊາການ..... 11

7. ຄຸນນະພາບພະນັກງານບໍລິຫານ ..... 14

8. ຄຸນນະພາບນັກສຶກສາ..... 15

9. ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແລະຊ່ວຍເຫຼືອນັກສຶກສາ ..... 16

10. ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ..... 16

11. ການປະກັນຄຸນນະພາບ ຂອງຂະບວນການຮຽນ-ການສອນ..... 18

12. ວຽກງານພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ..... 19

13. ຄໍາຕິຊົມຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ..... 19

14. ຜົນໄດ້ຮັບ ..... 20

15. ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ..... 21



ຮ່າງປະເມີນ ການປະກັນຄຸນນະພາບການສຶກສາຂອງ AUN (ASEAN University Network)

**ສັງລວມມາດຕະຖານຫຼັກຂອງການປະເມີນ**

ມາດຕະຖານຫຼັກ	ມາດຕະຖານຍ່ອຍ
1. ຜົນໄດ້ຮັບການຮຽນທີ່ຄາດຫວັງໄວ້	4
2. ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ	3
3. ເນື້ອໃນແລະໂຄງສ້າງຂອງຫຼັກສູດ	7(-1)
4. ບຸດທະສາດການຮຽນ-ການສອນ	4(-1)
5. ການປະເມີນນັກສຶກສາ	7(-1)
6. ຄຸນນະພາບພະນັກງານວິຊາການ	10
7. ຄຸນນະພາບພະນັກງານບໍລິຫານ	4
8. ຄຸນນະພາບນັກສຶກສາ	3(-1)
9. ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາແລະຊ່ວຍເຫຼືອນັກສຶກສາ	4(-1)

10. ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ	5
11. ການປະກັນຄຸນນະພາບ ຂອງຂະບວນການຮຽນ-ການສອນ	7(-2)
12. ວຽກງານພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ	2
13. ຄຳຕິຊົມຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ	3(+1)
14. ຜົນໄດ້ຮັບ	4(+2)
15. ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ	1
	68(-4)

### ຄຳລະດັບ (Rating scale)

ຄະແນນ	ການແປຄຳ	ການແປຄຸນນະພາບ ແລະ ການປັບປຸງ
1	ບໍ່ມີຫຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນເລີຍ (ບໍ່ມີເອກະສານ, ບໍ່ມີແຜນ, ບໍ່ມີຫຼັກຖານ)	ຂາດຕົກປົກຜ່ອງຫຼາຍທີ່ສຸດ, ຕ້ອງການໃຫ້ມີການປັບປຸງໄວເທົ່າທີ່ເຮັດໄດ້
2	ເລື່ອງນີ້ແມ່ນຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ(ຕ້ອງການຫຼັກຖານເພີ່ມເຕີມ)	ຂາດຕົກປົກຜ່ອງ, ການປັບປຸງແມ່ນຄວາມຈຳເປັນ
3	ມີເອກະສານ, ແຕ່ຫຼັກຖານທີ່ເຂົາເຈົ້າໃຊ້ບໍ່ຈະແຈ້ງ	ຂາດຕົກປົກຜ່ອງ, ແຕ່ການປັບປຸງພຽງເລັກນ້ອຍກໍສາມາດເຮັດໃຫ້ພຽງພໍໄດ້
4	ມີເອກະສານ ແລະ ມີຫຼັກຖານທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ນຳໃຊ້(ມີຫຼັກຖານພຽງພໍ)	ພຽງພໍ ຕາມທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ (ບັນລຸໄດ້ຕາມບົດແນະນຳ ແລະ ບັນທັດຖານ ດ້ານປະກັນຄຸນນະພາບຂອງ AUN-QA)
5	ມີຫຼັກຖານຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບສະມັດຖະພາບຂອງເລື່ອງນັ້ນ (ດຳເນີນການໄປໄດ້)	ດີກວ່າ ຄວາມພຽງພໍ (ເກີນກວ່າ ບົດແນະນຳ ແລະ ມາດຕະຖານ ດ້ານປະກັນ ຄຸນນະພາບຂອງ AUN-QA)
6	ເປັນຕົວຢ່າງຂອງການດຳເນີນງານທີ່ດີ(ໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍລະດັບຊາດ)	ເປັນຕົວຢ່າງຂອງການດຳເນີນງານທີ່ດີ
7	ດີເລີດ (ລະດັບໂລກ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ນຳໜ້າ)	ດີເລີດ (ລະດັບໂລກ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ນຳໜ້າ)

**1. ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຈຸດປະສົງ, ຜົນໄດ້ຮັບການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້**

1. ຫຼັກສູດຖືກພັດທະນາຂຶ້ນເພື່ອສົ່ງເສີມການຮຽນ, ຮຽນຮູ້ວິທີການຮຽນ ແລະ ເພື່ອປຸກຈິດສາມິກນັກສຶກສາໃນດ້ານຂໍ້ຜູກມັດຂອງການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ (ຕົວຢ່າງ: ຂໍ້ຜູກມັດ ເພື່ອການຊອກຄູ່ແບບວິເຄາະ, ການພັດທະນາການຮຽນຮູ້ ແລະ ທັກສະໃນການວິເຄາະຂໍ້ມູນ, ຄວາມສະໝັກໃຈເພື່ອເຮັດການທົດລອງຕາມແນວຄິດໃໝ່ແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ).
2. ຫຼັກສູດໄດ້ສະໜອງແກ່ຜູ້ສໍາເລັດການສຶກສາ ທາງດ້ານຄວາມອາດສາມາດໃນການສຶກສາໃນລະດັບສູງຂຶ້ນ, ເພື່ອພັດທະນາບຸກຄະລິກສ່ວນຕົວຂອງເຂົາເຈົ້າ, ເພື່ອໃຫ້ມີຄຸນສັກສະນະທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ມີສະມັດຖະນະໃນດ້ານຂົງເຂດການສຶກສາຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຜູ້ສາເລັດການສຶກສາຄວນມີທັກສະທາງດ້ານການຖານທອດຄວາມຮູ້ເຊັ່ນກັນ, ທັກສະພາວະການເປັນຜູ້ນໍາ ແລະ ຄວນເລັ່ງໃສ່ຕະຫຼາດແຮງງານ ແລະ ໃຫ້ສາມາດພັດທະນາໜ້າທີ່ການງານຂອງເຂົາເຈົ້າ (1.9).
3. ຫຼັກສູດ ໄດ້ພັດທະນາກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ, ສະທ້ອນຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງທຸກໆຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.

1	ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້	1	2	3	4	5	6	7
1.1	ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ໄດ້ນໍາໄປໃຊ້ຢູ່ຫຼັກສູດ (3)							
1.2	ຫຼັກສູດໄດ້ສົ່ງເສີມການຮຽນຮູ້ຕະຫຼອດຊີວິດ (1)							
1.3	ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ນັ້ນໄດ້ກວມເອົາທັງ ທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປ ພ້ອມທັງທັກສະ ແລະ ຄວາມຮູ້ລົງເລິກສະເພາະດ້ານ (2)							
1.4	ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ນັ້ນໄດ້ສະທ້ອນຢ່າງຈະແຈ້ງຕໍ່ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ (3)							
	<b>ຄະແນນລວມ</b>							

**2. ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ**

1. ມະຫາວິທະຍາໄລໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເຜີຍແຜ່ ແຕ່ລະຫຼັກສູດທີ່ຕົນໄດ້ເປີດສອນ, ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ ເຊິ່ງມັນໄດ້ຈຳແນກທ່າອ່ຽງຂອງຈຸດຢຸດຕິ (potential stopping off points) ແລະສະໜອງທາງດ້ານຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ຂອງຫຼັກສູດ ໃນດ້ານລຸ່ມນີ້:
  - ຄວາມຮູ້ ແລະຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ນັກສຶກສາຈະໄດ້ຮັບເວລາທີ່ຮຽນຈົບ
  - ຫັກສະຕັ້ນຕໍ່: ການສື່ສານ, ການຄິດໄລ່ເລກ, ການນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຢີການສື່ສານ ແລະການຮຽນຮູ້ວິທີການຮຽນ
  - ຫັກສະທາງດ້ານຄວາມຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈ ເຊັ່ນວ່າ ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບວິທີການຕ່າງໆ ຫຼື ຄວາມອາດສາມາດໃນການວິເຄາະວິຈານ
  - ຫັກສະທາງດ້ານຄວາມຮູ້ລາຍວິຊາ: ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ ຫັກສະການເຮັດທິດລອງ, ຫັກສະໃນການປິ່ນປົວ ງຽງ (1.10)
2. ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ ແມ່ນການອະທິບາຍກວມລວມກ່ຽວກັບຜົນຮັບຂອງການຮຽນທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ ຈາກຫຼັກສູດການສຶກສາຊັ້ນສູງ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ເຮັດໃຫ້ຜົນຮັບເຫຼົ່ານີ້ສາມາດບັນລຸ ແລະສາທິດໃຫ້ເຫັນໄດ້ (1.11)
3. ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດເຮັດໃຫ້ຜົນຮັບທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ມີຄວາມແນ່ນອນທາງດ້ານຄວາມຮູ້, ຫັກສະ ແລະທັດສະນະຄະດີ. ມັນຊ່ວຍໃຫ້ນັກສຶກສາເຂົ້າໃຈວິທີການຮຽນ-ການສອນ ທີ່ເຮັດໃຫ້ຜົນຮັບນັ້ນສາມາດບັນລຸໄດ້, ວິທີການປະເມີນ ທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ບັນລຸຜົນໄດ້ນັ້ນສາມາດພິສູດໄດ້, ແລະ ການພົວພັນຂອງຫຼັກສູດ ກັບອົງປະກອບການຮຽນຂອງມັນ ໃຫ້ກັບກອບຄຸນຄຸນທີ່ (Qualification Framework) ໃນແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ສຸດທ້າຍກໍແມ່ນວຸດທິດ້ານວິຊາສະເພາະ ຫຼື ເສັ້ນທາງສູ່ອາຊີບ (1.1)

2	ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ	1	2	3	4	5	6	7
2.1	ມະຫາວິທະຍາໄລນຳໃຊ້ຄວາມລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ (1)							
2.2	ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຜົນຮັບຂອງການຮຽນທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ ແລະຈະບັນລຸພວກມັນໄດ້ຄືແນວໃດ (1, 2, 3)							
2.3	ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຊາບ, ໄດ້ສື່ສານ ແລະ ຫ້າງເຮັດໃຫ້ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ (1, 3)							
		<b>ຄະແນນລວມ</b>						

**ໄຂ ຂໍ້ມູນລຸ່ມນີ້ຄວນມີຢູ່ໃນລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ:**

- ອີງການໃຫ້ປະກາສະນິຍະບັດ/ສະຖາບັນ
- ສະຖາບັນຈັດການຮຽນ-ການສອນ (ກໍລະນີທີ່ແຕກຕ່າງ)
- ລາຍລະອຽດການຮັບຮອງໂດຍອົງການວິຊາຊີບ ຫຼືອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຕາມກົດໝາຍ
- ຊື່ປະກາສະນິຍະບັດ
- ຊື່ຫຼັກສູດ
- ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນຂອງຫຼັກສູດ
- ບັນທັດຖານການຮັບຮອງ ຫຼືຄວາມຕ້ອງການຂອງຫຼັກສູດ
- ຂໍ້ກຳນົດການທຽບຄວາມວິຊາທີ່ມີ ແລະ ຈຸດອ້າງອີງພາຍໃນ ແລະສາກົນ ທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບຂອງຫຼັກສູດ
- ຜົນໄດ້ຮັບຂອງຫຼັກສູດ ເຊັ່ນວ່າ ດ້ານຄວາມຮູ້, ທັກສະ ແລະ ທັດສະນະຄະດີ
- ຢຸດທະສາດ ການຮຽນ-ການສອນ ແລະການປະເມີນຜົນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ຜົນໄດ້ຮັບນັ້ນໃຫ້ສາມາດບັນລຸໄດ້ ແລະ ສາມາດພິສູດໄດ້
- ໂຄງສ້າງຫຼັກສູດ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການລວມທັງ ລະດັບ, ເນນວັດແທກ ແລະ ໜ່ວຍກິດ ງລາງ

ວັນທີ ທີ່ລາຍລະອຽດຂອງຫຼັກສູດ ໄດ້ຖືກຂຽນຂຶ້ນ ຫຼື ໄດ້ຖືກປັບປຸງ

**3. ເນື້ອໃນແລະໂຄງສ້າງຂອງຫຼັກສູດ**

1. ຫຼັກສູດສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຄວາມສົມດຸນລະຫວ່າງເນື້ອໃນໃນລິງເລິກ, ຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປ ແລະ ທັກສະ. ຫຼັກສູດໄດ້ຖືກອອກແບບມາເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ (1.3)
2. ຫຼັກສູດ ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງ ແລະສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງ ວິໄສທັດ, ພັນທະກິດ, ເປົ້າໝາຍ ແລະຈຸດປະສົງ ຂອງສະຖາບັນ. ວິໄສທັດ, ພັນທະກິດ, ເປົ້າໝາຍ ແລະຈຸດປະສົງ ແມ່ນຖືກຮັບຮູ້ຢ່າງແນ່ນອນໂດຍພະນັກງານ ແລະນັກສຶກສາ (1.1)
3. ຫຼັກສູດສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ສະມັດຖະນະ (Competencies) ທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ ຂອງຜູ້ສຳເລັດການສຶກສາ. ແຕ່ລະວິຊາຄວນກຳນົດລະອຽດເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຜົນໄດ້ຮັບທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ທາງດ້ານສະມັດຖະນະຂອງວິຊານັ້ນ. ເພື່ອບັນລຸໄດ້ສິ່ງດັ່ງກ່າວ, ຄວນມີການຂຽນແຜນຜັງຫຼັກສູດ (1.5)

- 4. ຫຼັກສູດໄດ້ອອກແບບມາເພື່ອໃຫ້ ລາຍວິຊານິນໄດ້ປະສົມປະສານ ແລະທັງສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ວິຊາອື່ນໆ ຢູ່ໃນຫຼັກສູດນັ້ນ (1.4)
  - 5. ຫຼັກສູດໄດ້ປະກອບສ້າງຂຶ້ນເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຂອບເຂດ, ຄວາມເລິກ, ຄວາມກວ້າງ ແລະ ການຮວບຮວມບັນດາວິຊາຕ່າງໆ (1.6)
- ໂຄງສ້າງຫຼັກສູດ ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບວິຊາພື້ນຖານທົ່ວໄປ, ວິຊາພື້ນຖານວິຊາສະເພາະ ແລະ ວິຊາສະເພາະລົງເລິກ ແລະ ໂຄງການຈົບຊັ້ນ, ວິທະຍານິພົນ ແລະ ບັນດິດນິພົນ (1.7)

3.	ເນື້ອໃນແລະໂຄງສ້າງຂອງຫຼັກສູດ	1	2	3	4	5	6	7
3.1	ເນື້ອໃນຫຼັກສູດ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມສົມດູນລະຫວ່າງ ທັກສະ ແລະຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປ ແລະລົງເລິກ (1)							
3.2	ຫຼັກສູດສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງວິໄສທັດ ແລະພັນທະກິດຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ (2)							
3.3	ການປະກອບສ່ວນຂອງແຕ່ລະວິຊາເພື່ອບັນລຸຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນແມ່ນຈະແຈ້ງ (3)							
3.4	ຫຼັກສູດມີຄວາມກ່າຍກັນ ແລະ ທຸກໆວິຊາແມ່ນມີຄວາມປະສົມປະສານກັນ (4)							
3.5	ຫຼັກສູດສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມກວ້າງແລະຄວາມເລິກ (5)							
3.6	ຫຼັກສູດ ສະແດງໃຫ້ເຫັນຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບວິຊາພື້ນຖານທົ່ວໄປ, ວິຊາພື້ນຖານວິຊາສະເພາະ ແລະ ວິຊາສະເພາະລົງເລິກ ແລະ ໂຄງການຈົບຊັ້ນ, ວິທະຍານິພົນ ແລະ ບັນດິດນິພົນ (6)							
3.7	ເນື້ອໃນຫຼັກສູດແມ່ນໃໝ່ທັນສະໄໝ (1)							
	ຄະແນນລວມ							

ການຮຽນຂອງນັກສຶກສາ, ຜ່ານການປະເມີນ ດ້ວຍຕົນເອງ, ຈາກໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ຈາກອາຈານສອນ ເຊິ່ງມາດຕະຖານນັ້ນ ຄວນຖືກສ້າງຂຶ້ນແບບຊັດເຈນ ໂດຍອີງໃສ່ການປະສານງານກັບສະມາຊິກຂອງວິຊານັ້ນ. ການຮັບຮອງຜູ້ທະສາດການປະເມີນ ຄວນເປັນເອກະສັນກັບຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນທີ່ໄດ້ກຳນົດ ໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ (3.2)

4. ວິທີການປະເມີນ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງທັງໝົດ ແລະ ໃນມຸມມອງທີ່ຫຼັກສູດນັ້ນໄດ້ຖືກສອນ (3.3)
5. ການປະເມີນໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ຫຼາກຫຼາຍວິທີ ໂດຍມີແຜນການຄັກແນ່ ເພື່ອສະໜອງແກ່ເປົ້າໝາຍການປະເມີນທາງດ້ານການບົ່ງມະຕິ, ການປະເມີນເພື່ອກຳລັງ, ການປະເມີນລວມຍອດ (3.4)
6. ພາບລວມ ແລະການຊັ່ງຊາລະບົບການປະເມີນ ແມ່ນຈະແຈ້ງ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຮັບຮູ້ (3.5)
7. ມາດຕະຖານທີ່ນຳໃຊ້ ໃນລະບົບການປະເມີນຜົນແມ່ນເປີດເຜີຍ ແລະມີຄວາມຊັດເຈນທົ່ວໄປຂອງຫຼັກສູດ (3.6)
8. ລະບຽບການ ຖືກນຳໃຊ້ເປັນວິກາກະຕິເພື່ອຮັບປະກັນເຖິງຄວາມເປັນໄປໄດ້, ລະບົບການປະເມີນແມ່ນໃຊ້ກຳນົດໄດ້, ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະບໍລິຫານແບບຍຸດຕິທາ (3.7).
9. ນັກສຶກສາສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ລະບຽບການຂໍ້ຮ້ອງທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ (3.9)
10. ວິທີການປະເມີນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະທີ່ໃຊ້ກຳນົດໄດ້ຄວນຈະຂຽນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ແລະປະເມີນຄືນເປັນວິກາກະຕິ ແລະວິທີການປະເມີນໃໝ່ໆໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນແລະໄດ້ຜ່ານການທົດສອບ.

5	5. ການປະເມີນນັກສຶກສາ	1	2	3	4	5	6	7
5.1	ການປະເມີນຜົນນັກສຶກສາ ກວມເອົາການເສັ້ງເຂົ້າ, ປະເມີນຄວາມຄົບໜ້າ ແລະການເສັ້ງຈົບ (1)							
5.2	ການປະເມີນແມ່ນມີມາດຕະຖານເປັນຢ່ອນອີງ (2)							
5.3	ການປະເມີນຜົນນັກສຶກສາໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼາກຫຼາຍວິທີການແຕກຕ່າງກັນ (3, 5)							
5.4	ການປະເມີນນັກສຶກສາສະທ້ອນເຖິງຜົນໄດ້ຮັບການຮຽນທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ ແລະເນື້ອໃນຂອງຫຼັກສູດ (3)							

5.5	ມາດຕະຖານສໍາລັບປະເມີນຜົນແມ່ນເປີດເຜີຍ ແລະຖືກຮັບຮູ້ຈາກຄົນທັງຫຼາຍ (3, 6)				
5.6	ວິທີການປະເມີນໄດ້ກວມເອົາຈຸດປະສົງຂອງຫຼັກສູດ (4)				
5.7	ມາດຕະຖານທີ່ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປະເມີນບັນແມ່ນເປີດເຜີຍ ແລະມີຄວາມຊັດເຈນ (7, 8, 9 ແລະ 10)				
	<b>ຄະແນນລວມ</b>				

**6. ຄຸນນະພາບຂອງພະນັກງານວິຊາການ**

1. ສະມັດຖະນະ (ຄວາມພ້ອມ) ຂອງພະນັກງານຄຸສອນມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ນສາມາດເພື່ອ:
  - ກໍານົດ ແລະຖ່າຍທອດການສິດສອນແລະການຮຽນຂອງຫຼັກສູດແບບເກາະກ່າຍກັນ
  - ນໍາໃຊ້ຫຼາກຫຼາຍວິທີການຮຽນ-ການສອນ ແລະເລືອກເຟັ້ນວິທີການທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສໍາລັບບັນລຸຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້
  - ພັດທະນາແລະນໍາໃຊ້ສື່ການສອນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ
  - ນໍາໃຊ້ຫຼາກຫຼາຍເຕັກນິກເພື່ອປະເມີນການເຮັດວຽກຂອງນັກສຶກສາ ແລະ ເຮັດສິ່ງນີ້ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຜົນໄດ້ຮັບການຮຽນທີ່ຄາດຫວັງໄວ້
  - ຕິດຕາມກວດກາແລະປະເມີນຜົນການສອນຂອງຕົນເອງ ແລະປະເມີນຫຼັກສູດທີ່ຕົນເອງສອນນັ້ນ
  - ສະທ້ອນຄືນການສອນຂອງຕົນເອງ
  - ຈໍາແນກຄວາມຕ້ອງການແລະພັດທະນາແຜນເພື່ອການພັດທະນາຂັ້ນຕໍ່ໄປ (2.13)
2. ການພັດທະນາພະນັກງານຄຸສອນ ຫຼື ການບັນຈຸພະນັກງານແມ່ນພຽງພໍ ເພື່ອຖ່າຍທອດຫຼັກສູດ ແລະມີຄວາມເໝາະສົມໃນແຕ່ງຂອງການປະສົມປະສານທາງດ້ານວຸດທິ, ທາງດ້ານປະສົບການ, ທາງດ້ານຄວາມສາມາດພິເສດ ແລະທາງດ້ານອາຍຸ ແລະ ອື່ນໆ (2.1)
3. ການຈ້າງງານ ແລະການສະໜັບສະໜູນພະນັກງານວິຊາການແມ່ນອີງໃສ່ລະບົບດ້ານຈັນຍາບັນ ເຊິ່ງລວມທັງການສອນ ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະການໃຫ້ບໍລິການ (2.3)
4. ບົດບາດແລະການພົວພັນລະຫວ່າງສະມາຊິກພະນັກງານແມ່ນຖືກກໍານົດໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະທຸກຄົນເຂົ້າໃຈເປັນຢ່າງດີ (2.4)

- 5. ການແບ່ງໜ້າທີ່ແມ່ນເໝາະສົມຕາມຈຸດທຳການສຶກສາ, ຕາມປະສົບການ ແລະຄວາມສາມາດພິເສດ (2.5)
- 6. ການຄຸ້ມຄອງເວລາແລະລະບົບແຮງຈູງໃຈ ແມ່ນມີສ່ວນສະໜັບສະໜູນໂດຍກົງດ້ານຄຸນນະພາບຂອງການຮຽນ-ການສອນ (2.6)
- 7. ພະນັກງານທັງໝົດແມ່ນມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການເປັນເຈົ້າຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ (ຕົວຢ່າງ ລັດຖະບານ, ຄະນະການທຳການບໍລິຫານມະຫາວິທະຍາໄລ ຫຼື ກອງທຶນ) ໂດຍຜ່ານອະທິການບໍດີ ຫຼື ຮອງອະທິການບໍດີ ແລະຕໍ່ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍຄາບຶງເຖິງຄວາມເປັນອິດສະລະທາງວິຊາການຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະຈັນຍາບັນທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ (2.9)
- 8. ມັນມີການຕອບສະໜອງສໍາລັບການທົບທວນຄືນ, ການປຶກສາຫາລືການປ່ຽນແປງຂະບວນການໃໝ່ (2.10)
- 9. ການຢຸດເຊົາ, ການຮັບບໍານານ ແລະຜົນປະໂຫຍດທາງສັງຄົມໄດ້ຖືກວາງແຜນໄວ້ ແລະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນຢ່າງດີ
- 10. ໄດ້ມີການວາງແຜນການຕິລາຄາພະນັກງານເປັນຢ່າງດີ ໂດຍອີງໃສ່ ຄວາມຍຸດຕິທໍາແລະການວັດແທກຈຸດປະສົງຢູ່ໃນເຈດຕະນາຂອງການສົ່ງເສີມ ເຊິ່ງໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ (2.12)

6	ຄຸນນະພາບຂອງພະນັກງານວິຊາການ	1	2	3	4	5	6	7
6.1	ພະນັກງານມີຄວາມພ້ອມຕໍ່ໜ້າວຽກຂອງເຂົາເຈົ້າ (1)							
6.2	ພະນັກງານສາມາດສົ່ງຄວາມຮູ້ຢ່າງພຽງພໍຕາມຫຼັກສູດ (2)							
6.3	ການຮັບພະນັກງານໃໝ່ແລະການສົ່ງເສີມແມ່ນອີງໃສ່ຈັນຍາບັນທາງດ້ານວິຊາການ (3)							
6.4	ບົດບາດແລະການຟື້ນຟູຂອງສະມາຊິກພະນັກງານແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງແລະທຸກຄົນເຂົ້າໃຈ (4)							
6.5	ການແບ່ງປັນໜ້າທີ່ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຈຸດທຳການສຶກສາ, ປະສົບການ ແລະທັກສະ (5)							
6.6	ພາລະງານຂອງພະນັກງານ ແລະລະບົບແຮງຈູງໃຈ ແມ່ນຖືກກຳນົດຂຶ້ນເພື່ອສະໜັບສະໜູນຄຸນນະພາບການຮຽນ-ການສອນ (6)							

6.7	ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພະນັກງານແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢ່າງລະອຽດ (7)								
6.8	ມີການສະໜອງເພື່ອການທົບທວນຄືນ, ການຕິດຕາມ ແລະການປ່ຽນແປງໃໝ່ (8)								
6.9	ການສິ້ນສຸດ ແລະການຮັບບັນນາມ ໄດ້ຖືກວາງແຜນ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນຢ່າງດີ (9)								
6:10	ໄດ້ມີລະບົບການປະເມີນທີ່ມີປະສິດທິພາບ (10)								
	<b>ຄະແນນລວມ</b>								

**໕ ຈຳນວນ ແລະ ວຸດທິຂອງພະນັກງານ**

ປະເພດ	ຊາຍ	ຍິງ	ລວມ		ເປີເຊັນຂອງ ປະລິນຍາເອກ
			ຄົນ	FTEs	
ສາດສະດາຈານ					
ຜູ້ຊ່ວຍສາດສະດາຈານແລະຮອງສາດສະດາຈານ					
ອາຈານປະຈຳ					
ອາຈານບໍ່ປະຈຳ(part time lecturer)					
ອາຈານເຊີນ (visiting lecturer)					
<b>ລວມ</b>					

FTEs (Full-Time Equivalent) ແມ່ນຫົວໜ່ວຍເພື່ອການຄິດໄລ່ເວລາທີ່ໄດ້ລົງທຶນໃສ່. 1 FTE ແມ່ນເທົ່າກັບປະມານ 40 ຊ.ມ ຕໍ່ອາທິດ (ຈ້າງງານເຕັມເວລາ). ຖ້າພະນັກງານເຮັດວຽກໜຽງ 8 ຊ.ມ ຕໍ່ອາທິດ ຈະເທົ່າກັບ 0,2 FTE.

**8. ຄຸນນະພາບນັກສຶກສາ**

- ມີນະໂຍບາຍຮັບນັກສຶກສາເຂົ້າຮຽນທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະມາດຖານການຮັບຮອງຂອງຫຼັກສູດໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ແລະທົບທວນຄືນເປັນໄລຍະ.

8	ຄຸນນະພາບນັກສຶກສາ	1	2	3	4	5	6	7
8.1	ມີນະໂຍບາຍຮັບນັກສຶກສາເຂົ້າຮຽນທີ່ຈະແຈ້ງ							
8.2	ຂະບວນການຮັບນັກສຶກສາແມ່ນພຽງພໍ							
8.3	ພາລະການຂອງການຮຽນຕົວຈິງແມ່ນສອດຄ່ອງກັບພາລະທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໄວ້							
	<b>ຄະແນນລວມ</b>							

- ສັງລວມຈຳນວນນັກສຶກສາທີ່ຮັບເຂົ້າບົກ

ສຶກສິກສາ	ຮຽນຕົ້ນເວລາ			ຮຽນບາງເວລາ		
	ຊາຍ	ຍິງ	ລວມ	ຊາຍ	ຍິງ	ລວມ

- ສັງລວມຈຳນວນນັກສຶກສາທີ່ລົງທະບຽນຮຽນຫຼັກສູດ (5 ສຶກສິກສາທີ່ຜ່ານມາ)

ສຶກສິກສາ	ຮຽນຕົ້ນເວລາ			ຮຽນບາງເວລາ		
	ຊາຍ	ຍິງ	ລວມ	ຊາຍ	ຍິງ	ລວມ

**9. ການໃຫ້ຄຳປຶກສາແລະຊ່ວຍເຫຼືອນັກສຶກສາ**

1. ຄວາມຄືບໜ້າຂອງນັກສຶກສາ ໄດ້ຖືກບັນທຶກແລະຖືກຕິດຕາມກວດກາຢ່າງເປັນລະບົບ, ຄຳຄິດເຫັນຕໍ່ນັກສຶກສາ ແລະການປັບປຸງໄດ້ຖືກປະຕິບັດໃນເມື່ອຈຳເປັນ (3.8)
2. ໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມແກ່ການຮຽນ ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ບັນລຸໄດ້ການຮຽນຂອງນັກສຶກສາທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ອາຈານໄດ້ເຮັດທຸກວິທີຕາມອຳນາດໜ້າທີ່ຕົນ ເພື່ອສະໜອງແກ່ນັກສຶກສາ ບໍ່ສະເພາະແຕ່ສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານກາຍະພາບ ແລະທາງວັດຖຸອຸປະກອນ ເຊິ່ງມັນສະໜັບສະໜູນການຮຽນ ແລະສຳລັບການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ເໝາະສົມເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງໄດ້ສະໜອງສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ຫຼື ດ້ານຈິດຕະສາດເຊັ່ນກັນ (5.1)

9	ການໃຫ້ຄຳປຶກສາແລະຊ່ວຍເຫຼືອນັກສຶກສາ	1	2	3	4	5	6	7
9.1	ມີລະບົບຕິດຕາມກວດກາຄວາມຄືບໜ້າຂອງນັກສຶກສາຢ່າງພຽງພໍ (1)							
9.2	ນັກສຶກສາໄດ້ຮັບຄຳແນະນຳທາງດ້ານວິຊາການຢ່າງພຽງພໍ, ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຄຳຕິຊົມຕໍ່ການດຳເນີນງານຂອງເຂົາເຈົ້າ (1)							
9.3	ການໃຫ້ຄຳປຶກສາສຳລັບນັກສຶກສາແມ່ນພຽງພໍ (1)							
9.4	ສະພາບແວດລ້ອມທາງກາຍະພາບ, ສັງຄົມ ແລະ ທາງດ້ານຈິດຕະສາດສຳລັບນັກສຶກສາແມ່ນພຽງພໍ (2)							
	<b>ຄະແນນລວມ</b>							

**10. ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະໂຄງລ່າງພື້ນຖານ**

1. ຊັບພະຍາກອນດ້ານວັດຖຸສິ່ງຂອງເພື່ອການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຕາມຫຼັກສູດ ລວມທັງ ເຄື່ອງໃຊ້, ວັດຖຸອຸປະກອນ ແລະເທັກໂນໂລຢີດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານແມ່ນພຽງພໍ (6.1)
2. ເຄື່ອງໃຊ້ແມ່ນທັນສະໄໝ, ມີພ້ອມໃຊ້ງານ ແລະນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ (6.2)

3. ຊັບພະຍາກອນການຮຽນແມ່ນໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກ, ກັບຕອງ ແລະ ກົງກັບຈຸດປະສົງຂອງຫຼັກສູດການຮຽນ (6.4)
4. ຫໍສະໝຸດອິເລັກໂຕຣນິກ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າກັນກັບຄວາມຄືບໜ້າດ້ານຂໍ້ມູນ ແລະເທັກໂນໂລຢີການສື່ສານ (6.5)
5. ລະບົບເທັກໂນໂລຢີການສື່ສານໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຍົກລະດັບ (6.7)
6. ສູນຄອມພິວເຕີຂອງມະຫາວິທະຍາໄລສະໜອງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໃນການເຂົ້າເຖິງຄອມພິເຕີແບບສະດວກສະບາຍ ແລະໂຄງລ່າງພື້ນຖານສໍາລັບເຄືອຂ່າຍ ທີ່ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນໃນວິທະຍາເຂດສາມາດເຂົ້າເຖິງເທັກໂນໂລຢີການສື່ສານຢ່າງເຕັມຮູບແບບ ເພື່ອການສອນ, ການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ການພັດທະນາ, ການບໍລິການ ແລະການບໍລິຫານ (6.8)
7. ສຸຂະພາບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພ ຕອບສະໜອງໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການໃນທາງດ້ານ (5.2)

	1	2	3	4	5	6	7
<b>10</b>	<b>ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະໂຄງລ່າງພື້ນຖານ</b>						
10.1	ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກສໍາລັບການບາຖາກະຖາ (ຫ້ອງບາຖາກະຖາ, ຫ້ອງສາມະນາ)ແມ່ນມີພຽງພໍ (1)						
10.2	ຫ້ອງສະໝຸດແມ່ນພຽງພໍ ແລະທັນສະໄໝ (3.4)						
10.3	ຫ້ອງທົດລອງມີພຽງພໍແລະທັນສະໄໝ (1.2)						
10.4	ສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກດ້ານຄອມພິເຕີ ມີພຽງພໍແລະທັນສະໄໝ (1, 5, 6)						
10.5	ສຸຂະພາບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພ ຕອບສະໜອງໄດ້ທາງຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານ (7)						
	<b>ຄະແນນລວມ</b>						

**11. ການປະກັນຄຸນນະພາບ ຂອງຂະບວນການຮຽນ-ການສອນ**

1. ຫຼັກສູດຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ໂດຍກຸ່ມຄົນໜຶ່ງ ເພື່ອຮັບປະກັນຕົວແທນຈາກຄະນະກຳມະການດ້ານຄຸນນະພາບຂອງພາກວິຊາ, ຄະນະກຳມະການ ດ້ານການຮຽນ-ການສອນຂອງຄະນະວິຊາ, ທີ່ມາງານຂອງຫຼັກສູດ, ນັກສຶກສາ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຈາກພາກອຸດສາຫະກຳ, ລັດຖະບານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທາງວິຊາສະເພາະ (ສະໄລທິ 8)
2. ຫຼັກສູດໄດ້ຮັບການທົບທວນ ແລະປະເມີນຄືນຜິດຜອນຂອງມັນ. ການປັບປຸງ ໄດ້ຖືກດຳເນີນການພາຍຫຼັງໄລຍະເວລາໃດໜຶ່ງທີ່ເໝາະສົມ (1.8)
3. ສະພາບການທີ່ສຳຄັນສຳລັບ ການຮຽນ-ການສອນແບບປົກກະຕິ ແມ່ນການປະເມີນທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້ແລະຂະບວນການປະເມີນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ. ໃນດ້ານນີ້ ອາຈານສອນຄວນຈະສະໜັບສະໜູນສະພາບແວດລ້ອມເພື່ອຕີລາຄາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງນັກສຶກສາໃນການປະເມີນການສອນ ແລະ ການປະເມີນຜິດໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນ (ຕອນທ້າຍຂອງສະໄລທິ 15)

	1	2	3	4	5	6	7
<b>11</b>	<b>ການປະກັນຄຸນນະພາບ ຂອງຂະບວນການຮຽນ-ການສອນ</b>						
11.1	ຫຼັກສູດໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍອາຈານສອນທຸກໆຄົນ (1)						
11.2	ການພັດທະນາຫຼັກສູດ ໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງນັກສຶກສາ (1)						
11.3	ການພັດທະນາຫຼັກສູດໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ (1)						
11.4	ຫຼັກສູດໄດ້ຖືກປະເມີນເປັນປົກກະຕິຕາມຊ່ວງເວລາທີ່ເໝາະສົມ (2)						
11.5	ລາຍວິຊາ ແລະ ຫຼັກສູດ ແມ່ນອີງໃສ່ການປະເມີນຂອງນັກສຶກສາແບບມີໂຄງສ້າງ (3)						
11.6	ຄຳຕີຊົມຈາກຫຼາກຫຼາຍຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປັບປຸງຫຼັກສູດ (3)						
11.7	ຂະບວນການຮຽນ-ການສອນ, ແບບແຜນການປະເມີນ, ວິທີການປະເມີນ ແລະການປະເມີນຂອງມັນເອງ ແມ່ນອີງໃສ່ການປະເມີນຄຸນນະພາບ ແລະການປັບປຸງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ (3)						
	<b>ຄະແນນລວມ</b>						

**12. ວຽກງານພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ**

1. ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການເຝິກອົບຮົມ ແລະ ການພັດທະນາ ສໍາລັບພະນັກງານວິຊາການ ແລະພະນັກງານບໍລິຫານ ແມ່ນໄດ້ການຈໍາແນກຢ່າງເປັນລະບົບ, ໂດຍເຊື່ອມໂຍງກັບຄວາມກະຕືລືນຂອງບຸກຄົນ, ແລະຄວາມຕ້ອງການຂອງຫຼັກສູດ ແລະ ຂອງສະຖາບັນ (2.7)
2. ພະນັກງານວິຊາການ ແລະພະນັກງານບໍລິຫານ ໄດ້ຜ່ານໂຄງການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນທີ່ເໝາະສົມ ເຊິ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບຄວາມຕ້ອງການທີ່ໄດ້ຈໍາແນກໄວ້ (2.8)

12	ວຽກງານພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ	1	2	3	4	5	6	7
12.1	ມີແຜນຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການເຝິກອົບຮົມແລະພັດທະນາ ພະນັກງານວິຊາການ ແລະພະນັກງານບໍລິຫານ (1)							
12.2	ວຽກງານເຝິກອົບຮົມ ແລະພັດທະນາ ສໍາລັບພະນັກງານວິຊາການແລະບໍລິຫານແມ່ນມີພຽງພໍອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການທີ່ໄດ້ເອົາໄວ້ (2)							
	ຄະແນນລວມ							

**13. ຄໍາຕີຊົມຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ**

1. ມະຫາວິທະຍາໄລໄດ້ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີການປະເມີນຫຼັກສູດໄປໃນຕົວຂອງມັນແບບເປັນປົກກະຕິ ແລະການປະເມີນວິຊາຮຽນແບບເລັ່ງລັດ, ໂດຍມີສ່ວນຮ່ວມຈາກຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ (ຜູ້ຕັດສິນໃຈ, ຜູ້ຈ້າງງານ, ນັກສຶກສາ, ອະດີດນັກສຶກສາ ແລະອື່ນໆ (1.15)

13	ຄໍາຕີຊົມຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ	1	2	3	4	5	6	7
13.1	ມີຄໍາຕີຊົມແບບມີໂຄງສ້າງທີ່ພຽງພໍຈາກຕະຫຼາດແຮງງານ							
13.2	ມີຄໍາຕີຊົມແບບມີໂຄງສ້າງທີ່ພຽງພໍຈາກນັກສຶກສາ ແລະອະດີດນັກສຶກສາ							
13.3	ມີຄໍາຕີຊົມແບບມີໂຄງສ້າງທີ່ພຽງພໍຈາກພະນັກງານ							
	ຄະແນນລວມ							

**14. ຜົນໄດ້ຮັບ**

1. ຄຸນນະພາບຂອງຜູ້ສໍາເລັດການສຶກສາຄວນບັນລຸໄດ້ຕາມຜົນໄດ້ຮັບການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ. ວຽກງານການວິໄຈທີ່ດໍາເນີນການໂດຍພະນັກງານວິຊາການ ແລະນັກສຶກສາ ຄວນຕອບສະໜອງໄດ້ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ.

14	ຜົນໄດ້ຮັບ	1	2	3	4	5	6	7
14.1	ອັດຕາການຈົບຂອງນັກສຶກສາເປັນທີ່ພໍໃຈ ແລະ ອັດຕາການໂຈະການຮຽນຂອງນັກສຶກສາຢູ່ໃນລະດັບທີ່ຍອມຮັບໄດ້							
14.2	ເວລາສະເລ່ຍຂອງການສໍາເລັດການສຶກສາແມ່ນເປັນທີ່ພໍໃຈ							
14.3	ໂອກາດການການຈ້າງງານຂອງນັກສຶກສາເປັນທີ່ພໍໃຈ							
14.4	ລະດັບການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຂອງພະນັກງານວິຊາການແລະນັກສຶກສາແມ່ນເປັນທີ່ພໍໃຈ							
	<b>ຄະແນນລວມ</b>							

**໔ ອັດຕາການເສັງຜ່ານ ແລະອັດຕາການໂຈະການຮຽນ**

ສຶກສາສາ ຂະໜາດຂອງຮຸ່ນ*	% ຮັບປະລິນຍາ ພາຍຫຼັງ				% ໂຈະການຮຽນ ພາຍຫຼັງ			
	3 ປີ	4 ປີ	> 4 ປີ	1 ປີ	2 ປີ	3 ປີ	> 3 ປີ	
		**			**			

ສະໜອງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບອັດຕາການເສັງຜ່ານ ແລະ ການໂຈະການຮຽນຂອງຫຼາຍ ສຶກສາຮຽນ (8-10 ຮຸ່ນ ຫຼັງສຸດຕໍ່າເປັນໄປໄດ້)

**15. ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ**

- ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈ ກັບຫຼັກສູດ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງຜູ້ສຳເລັດການສຶກສາ.

15	ຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຂອງຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ	1	2	3	4	5	6	7
15.1	ຄຳຕີຊົມຈາກຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນເປັນທີ່ພໍໃຈ							
	ຄະແນນລວມ							